

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Точка зору

Касетна «бомба» з фальшивою начинкою

СТОР. 14

Острівці забутої історії

У палаці Терещенків тепер жіночий монастир

СТОР. 17

Село

Молоко плюс електрифікація всієї ферми

СТОР. 18—19

№ 85 (4835) СЕРЕДА, 12 ТРАВНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

Місце в президії праворуч Литвина посів комуніст Адам Мартинюк

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 11 травня

Парламентарії обговорили питання про обрання Першого заступника Голови Верховної Ради. Депутат від «НУ—НС» Анатолій Матвієнко нагадав про політичні домовленості під час обрання керівництва парламенту в 2007 році, коли посаду Першого заступника Голови Верховної Ради було віддано тодішній опозиції і її посів регіонал Олександр Лавринович. Тож і сьогодні треба дотримуватися таких же демократичних принципів, — наголосив депутат. Заяву А. Матвієнка підтримали і представники БЮТ. У свою чергу лідер фракції Партії регіонів Олександр Єфремов наголосив, що представникам нинішньої опозиції і так належить більшість керівних посад у парламентських комітетах, і тому недоречно вести мову про якісь домовленості. Тож на голосування було винесено проект постанови про обрання Першим заступником глави парламенту комуніста Адама Мартинюка, яка набрала вдосталь голосів — 246. Після позитивного голосування В. Литвин запросив А. Мартинюка посісти робоче місце в президії парламенту.

СТОР. 2

Фото Олександра КЛИМЕНКА.





Європейські журналісти вболівають за нашу свободу слова

Європейська федерація журналістів і Європейська група Міжнародної федерації журналістів стурбовані останніми подіями в українських ЗМІ. Стурбованість викликало те, що журналісти провідного українського приватного телеканалу «1+1» скаржилися на тиск і цензуру після того, як їм 6 травня не дозволили висвітлювати важливі новини. Деякі телепрограми, які критикують уряд, було знято з ефіру. Крім того, інший канал, СТБ, також опублікував заяву, в якій засудив випадки цензури. «У нас є кілька очевидних випадків введення цензури й тиску на журналістів провідних українських телеканалів, які показують, що влада України намагається зменшити свободу слова при потуранні власників», — заявив президент Європейської федерації журналістів (ЄФЖ) Арне Кеніг. «Ми стурбовані цими подіями, які можуть звести нанівець спрямовані в бік демократії основні кроки, які ми бачили останніми роками. Вони були здійснені частково й завдяки свободі преси. Але останні тенденції показують згортання прав журналістів і прав людини загалом», — наголосив він. Нагадаємо, в ЄФЖ входить більш як 250 тисяч журналістів у більш ніж 30 країнах Європи.

Що більше абортів, то більше безплідних сімей

На цьому тижні саме час спланувати... кількість членів своєї родини. Простіше кажучи, визначитися, скільки дітей ви хочете мати. І це не порада гороскопа, а офіційний захід вітчизняного МОЗ. Медичне відомство в період з 10 по 16 травня оголосило в країні Всеукраїнський тиждень планування сім'ї й збереження репродуктивного здоров'я. Він проходить у рамках реалізації Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року».

СТОР. 11

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про обрання Першого заступника Голови Верховної Ради України

Верховна Рада України **постановляє:**

Обрати Першим заступником Голови Верховної Ради України народного депутата України Мартинюка Адама Івановича.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 травня 2010 року.
№ 2160-VI.

Заробили на «Голос» для своїх дідусів





Вище професійне училище №21 міста Івано-Франківська за зароблені на виробничому навчанні кошти передплатило ветеранам війни — дідусям, бабусям своїх учнів — газету «Голос України» (десять примірників на 6 місяців).

— Навчаючи нелегких, але потрібних сьогодні професій — електрогазозварника, коваля, слюсаря, верстатника широкого профілю, — в нашому училищі дбають і про духовність учня, становлення його як особистості, який відчуває свою значимість і поважає себе, — пояснив кореспонденту «Голосу України» мотиви такого кроку директор цього навчального закладу Василь Микитюк **(на знімку).**

СТОР. 8

ПОДІЇ

Активістів заблокували в регіонах?

Учора опозиція обіцяла влаштувати в Києві «другий Майдан», щоб домогтися перевиборів у Верховну Раду й оголосити імпічмент Вікторові Януковичу. Масові акції відбулися, але не такі масштабні, як це прогнозували лідери опозиції. За повідомленнями з різних областей, ДАІ перекривала автобусам з активістами дорогу до Києва. Зокрема, у Львівській області, як повідомив керівник прес-служби місцевої організації ВО «Батьківщина» Тарас Кухар, було заблоковано виїзд автобусів із прихильниками БЮТу. За його словами, працівники ДАІ вимагали у власників автотранспорту розписки, «що вони не поїдуть у Київ».

СТОР. 10

Поляки невдоволені розслідуванням авіакатастрофи

Кілька польських неурядових організацій, об'єднавшись у «Рух 10 квітня», розпочали збирання підписів під листом до глави польського уряду Дональда Туска із закликом створити міжнародну комісію експертів для розслідування смоленської катастрофи.

Нагадаємо, Сейм Польщі минулого тижня не підтримав пропозицію найбільшої опозиційної партії «Право і справедливість» (ПіС) про передачу польській прокуратурі кримінальної справи за фактом аварії під Смоленськом. Однак ПіС і низка оглядачів продовжують домагатися передачі слідства, заявляючи, що через місяць після авіакатастрофи усе ще практично нічого невідомо про її причини.

КОРОТКО

■ По 76 гривень обіцяють доплатити до кінця цього тижня пенсіонерам, які отримують менше від нового прожиткового мінімуму (884 грн.).

■ Президент Віктор Янукович звільнив Ігоря Тимофеєва з посади Надзвичайного й Повноважного Посла України в Державі Ізраїль.

■ Меткомбінат "Дніпроспецсталь" зберіг виробництво електросталі у квітні на рівні 31 тис. тонн.

■ Котовський загін Держприкордонслужби затримав громадянина Молдови з 70 грамами тротилу та імітаційним запалом від гранати.

ЄБРР надасть сільгоспсектору України кредит на 20 млн. доларів

Місце в президії праворуч Литвина посів комуніст Адам Мартинюк

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 11 травня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зранку біля Верховної Ради знову було велелюдно: зібралися і прихильники Президента, й опозиція. Навколо будівлі парламенту щільним кільцем виставили сині намети декілька тисяч представників Партії регіонів із гаслами на підтримку чинної влади — «Україні — порядок та стабільність», «Ми — українці» тощо. Біло-блакитних та мітингувальників-опозиціонерів, які гуртувалися в Маріїнському парку та на протилежному боці вулиці Грушевського, розділяв посилений кордон нарядів міліції. Пікетувальники тримали національні прапори та з символікою «Свободи» і БЮТ, плакати з написами «Янукович! Зупинися! Не продавай Україну!», «Геть бандитів». Перед демонстрантами виступили лідер об'єднаної опозиції Юлія Тимошенко, координатор Національного комітету захисту України Дмитро Павличко, народні депутати.

У самому парламенті було досить спокійно, хоча питання розглядалися резонансні, в тому числі й кадрові. На початку пленарного засідання депутати вшанували хвилиною мовчання Героя України, відомого вченого, фізіолога і біофізика, академіка НАН України, депутата Верховної Ради УРСР та Голову Верховної Ради УРСР 11-го скликання Платона Костюка, котрий 10 травня пішов із життя.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин оголосив про поповнення коаліції «Стабільність і реформи» новими народними депутатами. До її складу, згідно з особисто поданими заявами, увійшли народні депутати, які нещодавно були обрані до парламенту за списком Партії регіонів. Це Василь Демчишен, Орест Муц, Микола Романюк, Петро Цюрко, Сергій Гусаров, Сергій Васютін, Олександр Єгоров, Вадим Столар, Юлія Ковалевська, Олександр Касянюк, Володимир Зубанов. Окрім них, до складу коаліції увійшли депутати від БЮТ Олександр Буджерак, Олег Гейман, Валерій Камчатний, Євген Костантинов та Юрій Крук.

Опозиція вимагала заслухати на пленарному засіданні інформацію Кабінету Міністрів про хід переговорів між Україною і Росією стосовно підготовки міждержавних угод, підписання яких заплановане на 17 травня. Депутати ухвалили постанову про заслуховування такої інформації сьогодні, 12 травня (399 «за»). В. Литвин запропонував уряду до кінця дня визначитися, хто доповідатиме з цього питання. Водночас він зауважив, що доцільно було б доповідати першому віце-прем'єр-міністру України Андрію Клюєву.

У першому читанні ухвалено законопроект, який впливає на наповнення доходної частини бюджету — «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо оподаткування)» — 240 «за». Ним, зокрема, пропонується поступово збільшити акцизні ставки на алкогольні напої, тютюнові вироби, бензин. Зокрема, акцизний збір на коньяки зросте на 20% (з 14 до 17 гривень за літр 100%-го спирту), на пиво — з 60 до 74 копійок за літр, на вина виноградні натуральні — з однієї до 10 копійок за літр. Окрім того, запропоновано застосовувати однакові підходи до оподаткування спирту, який міститься у горілці та винах.

Уряд та депутати, які підтримували цей законопроект, аргументували потребу його ухвалення тим, що нинішні ставки акцизного збору на алкогольні напої значно нижчі, ніж у наших сусідів. Сьогодні в Україні питома вага акцизного збору в ціні горілки становить 34%, тоді як у Росії — 37%, Польщі, Литві — 42%, Білорусі — майже 60%. А зростання акцизів — то додаткові кошти до державної казни.

Під час обговорення депутати висловлювали сподівання, що збільшення акцизів на бензин не позначиться на роздрібних цінах на автозаправках. Оскільки у 2009 році, порівняно з попереднім роком, споживання бензинів зменшилося на 10%, при цьому частка виробленого в Україні товару зросла з 61% до 71%, а частка імпорту зменшилася з 44% до 36%. За інформацією Мінфіну, збільшення суми акцизного збору на 50 коп. на 1 літр бензину можна здійснити без зростання роздрібних цін.

А ось затятим курильникам, якщо вони не позбудуться шкідливої звички, доведеться збільшити виттрати на цигарки. Законопроектом пропонується збільшити ставки акцизного збору на сигарети з фільтром, що, вочевидь, призведе до збільшення ціни на них. Адже запровадження змін збільшить питому вагу акцизу в ціні сигарет до 37%.



Прихильники Партії регіонів біля Верховної Ради України.


Прихильники опозиції біля Верховної Ради України.

Законопроектом також передбачено ліквідацію схеми ухилення від сплати податку з нафтопродуктів — тимчасово, впродовж 2010 року, зупинити норми щодо права платників ПДВ включати до складу податкового кредиту майбутніх періодів невідшкодовані суми від'ємного значення з ПДВ. Також передбачено запровадити з 1 січня 2011 року при оподаткуванні операцій з підакцизними товарами авансову сплату ПДВ одночасно зі сплатою акцизного збору в розмірі 20% суми акцизного збору. До другого читання законопроект доручено підготувати за скороченою процедурою.

У цілому прийнято законопроекти «Про міліцію» (щодо міжнародного співробітництва), зокрема, між Міністерством внутрішніх справ України та відповідними органами інших держав і міжнародними організаціями поліції.

Наступним законопроектом про внесення змін до статті 12 закону «Про лікарські засоби», який ухвалено в цілому, змінено порядок маркування лікарських засобів. На зовнішній упаковці лікарських засобів шрифтом Брайля зазначатиметься назва лікарського засобу, доза діючої речовини та лікарська форма.

Ухваленими змінами до статті 191 Цивільного процесуального кодексу (щодо вручення судової повістки) удосконалено законодавство в частині порядку повідомлення учасників процесу про розгляд справи у разі відкладення розгляду справи або оголошення перерви в її розгляді. У такому випадку суд, на прохання особи, яка є учасником цивільного процесу, вручає їй судову повістку безпосередньо в суді.

Ще один закон, прийнятий у цілому, вносить зміни до статті 25 закону «Про відпустки», гарантуючи матері або батькові, які мають дитину до 7 років, на період оголошення карантину на відповідній території право на відпустку без збереження заробітної плати.

А проект змін до закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», який депутати ухвалили в цілому, надає право на першочергове безоплатне забезпечення автомобілем інвалідам війни (за наявності медичних показань) з числа осіб, які брали безпосередню участь у бойових діях під час Великої Вітчизняної війни та війни з Японією. Прийнято також законопроекти про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері будівництва житла, до закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та інші. Оскільки до 14.30 депутати розглянули всі питання порядку денного, вечірнє засідання вирішено не проводити.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Арсена РІЗУНА.

Інші фото з цієї події шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

З ВИСТУПІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ

Борис ДЕЙЧ, Партія регіонів:

— Усі ми сьогодні стали глядачами спектаклю під образною назвою «Рятуйте! Москалі йдуть!». Для жителів Львова або Тернополя брехливий лемент опозиції про здачу Криму виглядає переконливо. Простим українцям, які вірять на слово опозиціонерам, невтямки, що багатонаціональний Крим ніколи в історії України не був ініціатором антидержавних, антиукраїнських ініціатив. У Верховній Раді України кримські депутати представлені комуністами, регіоналами, бютівцями, нашоукраїнцями — на відміну від однобокої партійної приналежності депутатів від західних областей. До того ж депутати від Криму — це люди різних національностей: українці, росіяни, татари, євреї. У Криму збудовано найсучаснішу бібліотеку ім. Івана Франка, відкрито найкращу в нашій державі українську гімназію. І додам: зроблено це все за рішенням кримської влади і на кримські гроші. Тож розмови про здачу Криму розраховані на людей, які не знають реальної ситуації в Криму. Для чого тоді здіймається цей істеричний галас про втрачений Крим? Відповідь лежить на поверхні. Розуміючи всю абсурдність і облудність своїх тверджень, лідери опозиції вкидають їх у громадську думку, щоб збудити невдоволення людей на вулиці. Здавалося б, що страшного в критиці прийнятих владою рішень і в зверненні по підтримку своїх позицій до народу? Нічого страшного, якби у виступах опозиціонерів не звучало слово «війна». Для одних це підтвердження нав'язливої ідеї боротьби з усім російським, для інших — продовження боротьби за владу.

Петро СИМОНЕНКО, Комуністична партія:

— 9 травня весь народ України відзначив 65-у річницю визволення й Перемогу у Великій Вітчизняній війні. І, як бачили, обличчя просвітліли в наших ветеранів, народ щиро радів, тому що, на наше глибоке переконання, почалося реальне звільнення від помаранчевої окупації України, і це сприйнято нашим народом позитивно. Але, безумовно, цей позитивний процес треба ще закріпити конкретними кроками в економіці, щоб ми мали реальні можливості вирішувати всі ті соціальні проблеми, які сьогодні вимагає час. Люди чекають від нас практичних кроків. І ми, учасники цих торжеств, були очевидцями, що звертання різних категорій наших громадян були спрямовані на те, щоб коаліція, яка створена в парламенті й розпочала процес звільнення від помаранчевої окупації, змогла вирішити питання подолання росту безробіття, погашення боргів у зарплаті, контролю за рівнем оплати праці, ліквідації несправедливої диспропорції в рівні пенсій, контролю за цінами, в тому числі й на ліки. Переконаний, що члени коаліції підтримають пропозиції фракції КПУ, щоб зосередити насамперед увагу на тім, щоб дохідну частину бюджету реально наповнити коштами для фінансування насамперед соціальних стандартів, визначених законами. Мова йде також про податки на прибуток, на додану вартість, акцизи й т. д. Ми повинні законодавчо врегулювати питання, що потребують вирішення.

Олег ЗАРУБІНСЬКИЙ, Блок Литвина:

— Робити вигляд, що на попередньому пленарному засіданні українського парламенту нічого особливого не сталося, не можна, неприпустимо і, мало того, небезпечно. Не можна і з точки зору Кримінального кодексу, і з точки зору елементарного здорового глузду, і з морального боку. Щоб у державі не відбулося вкорінення аморальної закономірності: при владі здавати країну, здавати з потрухами, наражаючи всю економіку, від машинобудування і сільськогосподарських підприємств, на економічну неконкурентоспроможність, а значить, відставання від усіх сусідів в економічній галузі. А втративши владу, цю ж саму державу починати рятувати. Давно пора захистити країну від подібного роду рятівників. Не можна без серйозної уваги пройти повз те, що тут сталося напередодні травневих свят, бо це небезпечно. Адже коли використовують депутатів як козачків для здійснення напівкримінальних і кримінальних діянь, а режисери й організатори, очевидно, прислухавшись до деяких попереджень з Кремля, умивають руки, роблять вигляд, що ні при чому. А при тому чужими руками вдаються до злісного хуліганства і відвертого вандалізму — це вже небезпечно. Небезпечно не для режисерів і організаторів — їхніх мільярдів, вивезених за кордон під час так званої комерційної діяльності, вистачить, щоб вийти сухими з води. Небезпечно для суспільства. Бо суспільство, для якого постійні конфлікти, спровоковані політиками задля вирішення або запобігання своїм персональним проблемам, стають звичним явищем, насправді лише слабшає, лише деградує.

Іван КИРИЛЕНКО, Блок Юлії Тимошенко:

— Сьогодні для більшості наших співвітчизників, тисячі котрих зараз під стінами парламенту, Україна — це Батьківщина. І в цьому слові кожна літера велика. Бо це його доля, серце і душа. Це могили предків та історія. І вони дуже тяжко сприймають і переносять те, що для декого Україна — це поки що просто територія, з якою можна робити все, вирішуючи ті чи інші свої питання. Як не гірко це визнавати, але горду суверенну Україну ще доведеться будувати, і не одному поколінню українців. І головне при цьому — вчитися справжньому патріотизму. Ось чому вчора в Україні за участю багатьох партій, громадських організацій створено Народний комітет захисту України. І наша фракція цілком підтримає його першу вимогу до влади: невідкладно заслухати уряд про майбутні нові угоди з Росією, які буде підписано вже на наступному тижні.

Міжнародні угоди — це нормальна світова практика, але в кожній цивілізованій країні це робиться з обговоренням, публічно, відкрито і гласно. Суспільство, громадськість повинні знати, що і на яких умовах буде вирішуватися — чи суднобудування, чи авіа, чи атомна енергетика. Ми не проти Росії і розвитку співробітництва з нею. Ми за українські інтереси.

У нової влади є проблеми у спілкуванні з громадськістю. Між владою і суспільством пролягає небезпечна прірва.

Микола МАРТИНЕНКО, «Наша Україна—Народна самооборона»:

— 27 квітня влада заявила про ратифікацію так званих харківських угод між президентами Януковичем та Медведєвим. Усупереч Конституції українська територія надається для розміщення іноземної військової бази на десятки років. Фракція «НУ—НС» зробила все, щоб не допустити здачі національних інтересів і чергового порушення Конституції. Саме на наш сектор припала атака переважаючих сил коаліції. За допомогою кулаків вона розчищала місця для голосування картками «тушок». Серед опозиційних депутатів постраждали тільки члени нашої фракції. І коли ми робимо закиди стосовно поведінки 27 квітня і поламаних меблів, давайте подумаємо про наших колег, які зараз перебувають у лікарні.

Для України взагалі негативні наслідки харківських угод мають довготривалий характер. А ось блискавично прийнятий держбюджет-2010 може дуже швидко і небезпечно прийняти на українську економіку і добробут громадян. Важко було сподіватись чогось іншого від документа, який готувався непрозоро і кулуарно, приймався з порушенням законодавства і Регламенту, без розгляду в парламентських комітетах і в сесійній залі. Демократія — це процедура. Вона тут порушена. Процедура для того й існує, щоб більшість не нав'язувала свою волю меншості. Щоб можна було спільно шукати оптимальне рішення. Десять хвилин на прийняття держбюджету — це тягне взагалі на запис до Книги рекордів Гіннесса. Такого не було навіть за радянських часів. У цьому бюджеті навіть не пахне жодними реформами, не виконано передвиборні обіцянки про підвищення соціальних стандартів. Натомість чиновники зможуть перерозподіляти десятки мільярдів так, як їм заманеться. Кабмін іще збирається колосально збільшити зовнішні борги — ось де простір для небаченої корупції.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На основі взаємної поваги і рівноправної кооперації

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у суботу зустрівся з керівником адміністрації Президента Російської Федерації Сергієм Наришкіним. Під час зустрічі було обговорено широке коло питань двосторонніх відносин.



В. Литвин зазначив, що нові умови, в яких нині розвивається світ, спричинили взаємозалежність країн, яким потрібно розвивати відносини на основі взаємної поваги і рівноправної кооперації.

У свою чергу С. Наришкін назвав «справді історичними, стратегічними» українсько-російські угоди, підписані президентами Російської Федерації і України в Харкові, та висловив надію на подальшу активізацію двосторонньої співпраці в усіх сферах.

Сторони також обговорили питання подальшого розвитку міжпарламентського українсько-російського співробітництва і розвитку взаємин у культурно-гуманітарній сфері.

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Підручник історії має бути таким, щоб кожен відчував гордість за свій народ

Не можна переносити дискутивні питання у підручники. Про це заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин у п'ятницю, відповідаючи на запитання телеканала «Рада» щодо висвітлення подій Великої Вітчизняної війни у шкільних та вузівських підручниках. За його словами, виклад історичних подій має бути таким, щоб кожний школяр або студент «знав свій рід, своє плем'я, наповнювався відчуттям гордості за свій народ та відчуттям відповідальності за те, що він є наступник народу, який заклав фундамент для його життя та розвитку».

В. Литвин назвав неприйнятною постановку питання про підготовку єдиного підручника з історії для країн усього пострадянського простору. «Історичні дослідження можуть проводитися спільно вченими наших країн, але підручник з історії — це справа кожної країни», — наголосив він, додавши, що при цьому такий підручник має бути об'єктивним.

Керівник парламенту також зазначив, що «правда про війну завжди є важкою, і це завжди використовували або задля спекуляцій на настроях певної частини людей, або для приниження політичних опонентів».

На переконання В. Литвина, дослідники мають вивчати події тих років, відкриваючи нові документи, порівнюючи свідчення їхніх безпосередніх учасників, а політики не повинні намагатися грати на настроях людей для отримання політичних дивідендів. «На моє глибоке переконання, це надзвичайно цинічно й непорядно стосовно тих людей, які пережили неймовірно складні випробування, які вистояли і перемогли», — зазначив він.

На його думку, цим людям треба віддати належне і залишити пам'ять такою, з якою вони працювали, воювали і відбудовували країну.

Говорячи про те, що отримала Україна внаслідок Перемоги, В. Литвин зазначив, що у територіальному вимірі — це «цілісність і ті кордони, які ми маємо на сьогодні». «Без Перемоги важко було б говорити про нашу повноцінність, єдність як народу, нації та держави», — підсумував він.

Прес-служба Верховної Ради України.

САМОВРЯДУВАННЯ



Головний консультант Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Людмила Дмитрук, завідувач секретаріату комітету Анжела Малюга та її заступник Олег Данилюк (зліва направо) **під час підготовки до парламентських слухань 12 травня на тему: «Реформування законодавства України про місцеві вибори в інтересах територіальних громад».**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Розвести вибори до парламенту й місцевих рад

У Чернігові відбувся «круглий стіл» на тему: «Реформування законодавства України про місцеві вибори в інтересах територіальних громад».

Голова обласної ради Наталія Романова у своєму виступі охарактеризувала основні недоліки чинного виборчого законодавства та той доробок, який уже напрацьовано недавно створеною Всеукраїнською асоціацією сільських і селищних голів та Українською асоціацією місцевих і регіональних влад. Особисто вона внесла пропозицію, щоб до виборчого закону було внесено зміни, які передбачатимуть чітко визначену квоту в депутатському корпусі для жінок.

Голова Ріпкинської райради Юрій Лемешко — поборник мажоритарної системи.

— На сьогодні в нашому районі немає жодного депутата облради, — пояснив він свою позицію. — Тобто наші місцеві інтереси в Чернігові нікому захищати.

Така сама ситуація у Городнянському, Коропському та інших районах склалася із представництвом сіл у райрадах.

Тому майже всі були єдині в тому, що виборчі списки мають формуватися за територіальним принципом: кожен район повинен мати своїх представників в обласній раді, а кожне село й селище — в районній раді. Бо ж виходить так, що, приміром, основна маса партійців у обласній раді — жителі Чернігова.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 4—5-Й СТОР.

Створено Народний комітет захисту України

У понеділок представники парламентських та позапарламентських політичних сил підписали установчий акт про створення Народного комітету захисту України. Зібрання опозиційних сил уже традиційно відбулося в будинку Спілки письменників України, де розміщено штаб комітету. З парламентських політичних сил під актом підписалися Борис Тарасюк — від Народного руху, Юлія Тимошенко — від партії «Батьківщина», Микола Катеринчук — від Європейської партії, Євген Корнійчук — від Української соціал-демократичної партії, Юрій Кармазін — від Партії захисників Вітчизни, Сергій Соболєв — від партії «Реформи і порядок» та Юрій Гримчак — від «Народної самооборони». З позапарламентських політичних сил до комітету увійшли ВО «Свобода», Українська партія та Українська республіканська партія. Представники Конгресу українських націоналістів та Української народної партії, підтримавши ідею створення такого комітету, заявили, що їхні політичні сили поставлять свої підписи найближчим часом. Водночас лідер Української республіканської партії «Собор» Анатолій Матвієнко зазначив, що «прийшов послухати», щоб у середу під час засідання проводу партії ухвалити рішення. Аналогічну позицію висловила голова політради партії «Наша Україна» Віра Улянченко, котра повідомила, що не уповноважена підписувати документ, оскільки лише в середу відбудеться засідання президії партії. «Дай Боже, щоб це об'єднання відбулося, і ми це рішення приймемо на президії партії», — сказала вона. Натомість лідер «Громадянської позиції» Анатолій Гриценко закликав не поспішати з утворенням комітету, оскільки вже був приклад, «коли домовлялися, зібралися в парламенті, але координації дій не було». При цьому він звернув увагу, що попри декларації про відмову від лідерських амбіцій, Тимошенко всюди оголошує себе «лідером об'єднаної опозиції» та, не радячись з партнерами, закликає до проведення акцій протесту. «Я сьогодні свій підпис не поставлю», — повідомив зібрання А. Гриценко. Після цього Ю. Тимошенко ще раз запевнила, що її політична сила готова об'єднуватися в будь-якому форматі — без лідерів чи з лідерами-громадськими діячами. На її думку, єдиним шляхом захисту України сьогодні є відновлення довіри народу до всіх патріотичних, демократичних, національних сил, бо, якщо опозиція зможе вивести на вулиці не 10 тисяч людей, а сотні тисяч, «тоді влада буде зовсім по-іншому реагувати на всі претензії з боку української громади». Цю тезу підтримав Юрій Щербак, котрий вважає, що сьогодні немає багато часу для обговорення, тож «народний комітет працюватиме незалежно від того, чи підтримають його ті чи інші партії». Після цього головуючий Дмитро Павличко проголосив установчий акт створення Народного комітету захисту України. В ухваленій слідом декларації зазначається, що, «завдання комітету полягатимуть в організації всеукраїнського руху опору», спрямованого на захист суверенітету та територіальної цілісності України; відстоювання основоположних свобод і гідності громадян, їхніх політичних, соціально-економічних і національно-культурних прав; припинення антиукраїнської гуманітарної політики; відсіч будьяким спробам встановлення іноземного контролю над стратегічними підприємствами і галузями промисловості України; збереження євроатлантичного вибору України та її орієнтації на європейські цивілізаційні цінності. При цьому члени комітету наголошують, що ця боротьба «розгортатиметься виключно в правовому полі, визначеному Конституцією України, та базуватиметься на засадах відкритості, координації дій, рівноправного партнерства та відмови від взаємопоборювання». Координатором комітету одноголосно обрано письменника та громадського діяча Дмитра Павличка, котрий, відкриваючи зібрання, запитав присутніх: «Ви чули, як годину тому гриміло» та продовжив словами Івана Франка: «Гримить, благодатна пора наступає...»

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Координатором комітету одноголосно обрано письменника та громадського діяча Дмитра Павличка

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про заслуховування інформації Кабінету Міністрів України про хід переговорів між Україною та Російською Федерацією стосовно підготовки міждержавних угод, підписання яких передбачається 17 травня 2010 року

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Заслухати на пленарному засіданні Верховної Ради України 12 травня 2010 року інформацію Кабінету Міністрів України про хід переговорів між Україною та Російською Федерацією стосовно підготовки міждержавних угод, підписання яких передбачається 17 травня 2010 року.

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
11 травня 2010 року.
№ 2159-VI.

У зв'язку з виключенням зі списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Коржа В. П.:

Гриневича Олександра Осиповича (номер посвідчення 171/26);
Декаліна Олексія Юрійовича (номер посвідчення 171/32);
Дяченка Юрія Петровича (номер посвідчення 171/07);

народного депутата України Лісіна М. П.:

Масловського Ігоря Анатолійовича (номер посвідчення 107/18);
Пешої Марини Валеріївни (номер посвідчення 107/06);
Підварка Олександра Віталійовича (номер посвідчення 107/11);

народного депутата України Самойленка Ю. П.:

Подобєдова Олександра Петровича (номер посвідчення 57/06).

Управління кадрів.

СПІВЧУТТЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин направив телеграми співчуття Голові Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації **Сергію Миронову** та Голові Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації **Борису Гризлову.**

«Українські парламентарії розділяють скорботу російського народу у зв'язку з трагедією, що сталася на шахті «Распадская» в Кемеровській області», — йдеться у телеграмах.

Глава парламенту також зазначив, що «народні депутати України з почуттям глибокого болю сприйняли звістку про трагедію, яка спричинила численні людські жертви».

Володимир Литвин від імені Верховної Ради України та від себе особисто висловив найщиріші співчуття рідним та близьким загиблих, а постраждалим — побажання найшвидшого одужання.

***

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає про смерть на 86-му році життя академіка Національної академії наук України, академіка Національної академії медичних наук України, депутата Верховної Ради Української РСР дев'ятого-десятого скликань, Голови Верховної Ради Української РСР одинадцятого скликання, Героя Соціалістичної Праці, Героя України

КОСТЮКА
Платона Григоровича

і висловлює щирі співчуття рідним та близьким покійного.

Пішла з життя чудова, високопорядна людина з красивою душею та багатим життєвим досвідом, видатний науковець зі світовим ім'ям.

Світла пам'ять про Платона Григоровича Костюка назавжди збережеться в наших вдячних серцях.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН,

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам МАРТИНЮК,

заступник Голови Верховної Ради України Микола ТОМЕНКО,

керівник Апарату Верховної Ради України Валентин ЗАЙЧУК.

Країна, яка спирається на місцеві

і в фінансовому, і в патріотичному,

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

Сьогодні у Верховній Раді відбудуться слухання «Реформування законодавства України про місцеві вибори в інтересах територіальних громад». Рубрика «Самоврядування» — одна з постійних у нашій газеті. Ми намагаємося об'єктивно подавати матеріали про непросте сьогодення та перспективи реформи місцевого самоврядування. Не могли ми залишити осторонь і сьогоднішні парламентські слухання. Голови місцевих рад різного підпорядкування мали змогу розповісти про своє бачення розв'язання самоврядних проблем. Власне, що вони пропонують і чи дослухаються до їхньої думки парламентарії? Відповіді шукайте в матеріалах розвороту.



Ольга БОДНАР, народний депутат, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування:

— Ольго Борисівно, в чому актуальність сьогоднішніх парламентських слухань?

— Слухання, які готує наш комітет, є надзвичайно важливими. Щоправда, вони трохи відстали в часі. Так сталося через те, що ми не зовсім правова держава й останнім часом дедалі більше віддаляємося від позиції «право» і переходимо до позиції «сила». Країна, яка спирається на місцеве самоврядування, завжди виграє і в фінансовому, і в патріотичному, і в національному розуміннях. Приклад є Англія. Там шикарна система місцевого самоврядування. Практично вся державна машина тримається на ньому. Утім, там зовсім інший менталітет. А нам не завадило б повчитися ментальній культурі демократичних народів.

Нинішні слухання мають привернути увагу суспільства до важливості існування такого інституту, як місцеве самоврядування. Бо саме завдяки йому можна сказати, що державою керує народ. Крім того, хто як не муніципалітети знають нагальні місцеві проблеми. На жаль, слухання відбуватимуться в досить вузькому напрямі.

— Чи є в комітету узгоджена думка щодо системи виборів?

— Як ви знаєте, 30 травня мали відбутися місцеві вибори. Вони скасовані Верховною Радою. Сьогодні ради не знають свого статусу, не знають, чи будуть вони легітимні після 30 травня. На моє переконання, якщо Конституційний Суд затягне зі своїм рішенням або Верховна Рада не проголосує ті зміни до Конституції, які ми подали до КС, отримаємо нелегітимність усіх рад. А це призведе до того, що будь-який громадянин зможе звернутися до суду й оскаржити рішення тієї чи іншої ради.

На слуханнях маємо обговорити важливе питання: яким чином обирати місцевих депутатів: залишати пропорційну систему чи все-таки запровадити змішану або мажоритарну.

Це питання не раз обговорювали і в нашому комітеті. Але загальної, спільної думки немає ні в комітету, ні в депутатського корпусу. Кожен намагається скомпілювати цю ситуацію під себе. Я завжди кажу так: юриспруденція — це така палиця, яка має принаймні два кінці. Сьогодні ти підлаштовуєш її під себе, а завтра вона вдарить тебе по голові іншим кінцем. Тому потрібно виписувати норми так, щоб вони були константою і їх не потрібно було змінювати залежно від того, який вітер подме.

Сьогодні сили розподілилися приблизно однаково. Одні кажуть: оскільки ми є парламентською республікою і вибори в парламент відбуваються за пропорційною системою, то варто робити такі вибори і на місцях. Щоб одна політична сила несла відповідальність і нагорі, і внизу. У цьому є якесь зерно правди. Якщо внизу будуть мажоритарники, ухвалене нагорі рішення не виконуватиметься. Як тоді говорити про злагодженість роботи вертикалі влади? З другого боку, мають рацію ті, хто ратує за повернення до мажоритарної системи, або принаймні змішаної. Тоді депутат буде зацікавлений, щоб його знали виборці, які вимагатимуть від нього відстоювання власних інтересів.

— То який вихід?

— Вихід пропонувала Юлія Тимошенко у змінах до Бюджетного кодексу. Загалом чинне законодавство, яке регулює діяльність місцевого самоврядування, у нас досить непогане. Тимошенко поцікавилася: чому ж тоді воно не працює? А тому, що муніципалітети не мають фінансової бази. Вона хотіла зробити так, щоб кожна громада могла розпоряджатися своїм бюджетом і лише невелика частка з цих коштів потрапляла в державний бюджет. Що це дало б? На місцях була б стабільність і достатня фінансова база. За таких умов не так уже й важливо, за якою системою обираються місцеві ради. Бо будь-яка система є позитивною, якщо з нею працювати у правовому полі.

Чим заважає нинішня система на місцях? Власне, нічим. Кожен депутат районної, міської ради, принаймні з Блоку Юлії Тимошенко, закріплений за своїм округом, і громадяни знають, де його громадська приймальня. Якщо інші політичні сили не враховують інтереси своїх громадян, тоді питання вже до тих політичних сил.

Крім того, вважаю, що, готуючи новий виборчий закон, потрібно передбачити застереження і заборонити вносити до нього зміни, наприклад, за рік до виборів, або, навпаки, можна змінювати через півроку після виборів. Тобто відбулися перегони, виявилися недоліки — виправили їх.

— Де саме: в законі чи в Конституції потрібно виписати таку заборону?

— Ні, це не можна прописувати в Конституції. Бо ця норма має бути більш гнучкою, ніж константа в Основному Законі. Це може бути виписано в законах або, наприклад, у Виборчому кодексі.

— Якщо КС визнає незаконним скасування місцевих виборів, то за якою системою вони відбуватимуться і коли?

— Прогнозувати, за якою системою відбудуться вибори, дуже важко. Ситуацію в парламенті не можна спрогнозувати, тим паче нині. Ось, наприклад, півмісяця тому на погоджувальній раді обговорювали питання щодо Виборчого кодексу і парламентських слухань. Узгодили: 28 квітня відбудуться слухання з кодексу, 12 травня — з реформування законодавства про місцеві вибори, а 13 травня Виборчий кодекс буде винесено на розгляд сесії. Однак, як стало мені відомо, Партія регіонів відмовляється підтримувати Виборчий кодекс. Перед цим вже було провалено закон, який підписали всі фракції, стосовно двотуровості голосування в містах обласного значення і в містах, які мають понад 70 тисяч населення.

Я не візьмуся прогнозувати, що буде, якщо постанова Верховної Ради буде скасована Конституційним Судом. Я дуже добре пам'ятаю, як перед виборами Президента було брутально порушено норми чинного законодавства, внаслідок чого до Закону «Про вибори Президента України» імплементовано зміни, які призвели до фальсифікації волевиявлення. Я дуже добре пам'ятаю, як шість годин стояла за трибуною і пояснювала, що це робиться антизаконно, антиконституційно. Але це не допомогло ні мені, ні країні.

— Чи буде пропозиції, озвучені на слуханнях, враховано під час підготовки Виборчого кодексу?

— Виборчий кодекс — це ширше поняття, ніж те, що відбуватиметься на слуханнях. Проте участь у них братимуть представники асоціацій, міст, сіл, селищ, областей. Тому впевнена: важливі й корисні пропозиції не можна втрачати. Інакше для чого проводити ці слухання взагалі? Пропозиції потрібно обов'язково імплементувати у Виборчий кодекс, у цьому я з вами повністю погоджуюся.

Записала Олена ГОРБУНОВА.

Григорій ЗАБОЛОТНИЙ, голова Вінницької обласної ради:

— Один із недоліків системи обрання депутатів до місцевих рад, зокрема облради, за партійними списками полягає в тому, що не всі райони мають своїх представників в облраді.

Але спочатку хочу уточнити. В обласній раді сто місць. Однак депутатів менше. На жаль, ми втратили товаришів. Двоє загинули в автокатастрофі, життя декого обірвала хвороба. Так сталося, що всі вони з однієї фракції. Але лава запасних у цієї політичної сили виявилася настільки коротка, що навіть одразу після виборів їм не вдалося замінити тих, хто перейшов на роботу в парламент. Ось вам ще один недолік — політична сила сформувала короткий список. Очевидно, не сподівалася на успіх. Натомість виборці активно підтримали їх. Тим часом в раді їхні місця залишаються порожні.

Загалом своїх представників не мають шість районів і одне місто. Пригадую, скільки невдоволення викликало це у виборців після оголошення результатів перегонів. З таким фактом і вони, і ми зіткнулися вперше. Люди справедливо запитували, хто ж має відстоювати в раді інтереси їхньої громади? Водночас більш як третину місць зайняли представники обласного центру. Ось яку ситуацію нам підкинула нова виборча система. Треба було шукати рішення, як вийти з неї.

Одразу після виборів я особисто звернувся до керівників фракцій з пропозицією розподілити депутатів за районами. Тому що «безприв'язне» утримання депутатів — не на користь виборцям. Коли надали списки, з'ясувалося, що є чимало випадків дублювання. В деяких районах бажаючих працювати виявилося з надлишком, а в окремі навпаки — ніхто не хотів їхати. Всі хотіли працювати на успішних, великих територіях. Але ж проблем більше там, де менші територіальні громади. Довелося, як то кажуть, вносити правки у подані фракціями списки. Клопотів мали достатньо. Найбільше пригнічував сам факт «прив'язування» депутатів. Розумів, що не повинно так бути, але все одно такі списки спочатку затвердили на президії ради, а тоді вже й на сесії. Незважаючи на те, що, врешті-решт, питання врегулювали, деякі з депутатів, не буду приховувати, так і не вивчили дорогу до своїх районів.

Щоб депутати йшли до виборців, у районах запровадили також депутатський тиждень, дні єдиного інформування, виїзні прийоми громадян. Активних депутатів підганяти не доводилося. На щастя, таких у нас більшість. Ті, хто не вперше в раді, зберегли високе почуття відповідальності перед виборцями. Знають, що слід прозвітувати перед громадою про виконану роботу, що треба систематично проводити зустрічі.

Тому переконаний: наступати на ті само граблі вдруге не можна. Ніхто не може так ефективно захищати інтереси територіальної громади, як представник, обраний від цієї конкретної громади. Це аксіома. Тому я особисто за те, щоб керівників територіальних громад, депутатів сільських, районних рад, міст районного і обласного значення, а також до обласної ради обирали за мажоритарною системою.

Щоправда, дехто вважає, що одним з її недоліків є підкуп виборців. Давайте детально проаналізуємо, що мається на увазі під терміном «підкуп виборців». Я особисто добре знаю, як саме працювали кандидати в депутати в нашій області під час дії мажоритарної системи. Один поперед одним намагалися заявити про себе конкретною справою. Той шукав кошти для прокладення газопроводу, інший знаходив гроші для завершення будівництва школи чи дитсадка, третій організовував лікування хворих у столичних клініках і т. д. Це підкуп? Я б назвав це по-іншому — добрі справи для громади. А що нині? Порівняйте. Відповідальність зведено до нуля. До того ж на всіх рівнях — від сільської до Верховної Ради. Припускаю: якби нинішніх народних депутатів обирали за мажоритарною системою, то приблизно вісімдесят відсотків із них навряд чи потрапили б у парламент. Значну частину таких обранців не тільки не бачать виборці в себе в регіонах, їх не видно на трибунах, вони не є авторами законопроектів, а дехто, кажуть, з'являється в парламенті від випадку до випадку. На мою думку, нам потрібен закон про те, хто повинен балотуватися до Верховної Ради. Це має бути не просто громадянин, якому виповнилося вісімнадцять років. У вищому законодавчому органі повинна працювати еліта суспільства. Тоді й закони у нас будуть дієвіші.

Крім того, було б непогано, якби керівники сільських, селищних територіальних громад автоматично ставали депутатами районних рад. Це підвищило б роль керівника громади. Він, як кажуть, зубами б вигризав усе, що потрібно для поліпшення життя людей, для розвитку інфраструктури території. Тим паче що попереду на нас неодмінно чекає адміністративна реформа. Самостійними залишаться тільки сильні територіальні громади. Хто зробить їх такими, той буде на коні.

Варто також запровадити одночасні вибори до місцевих рад і вибори керівників місцевих територіальних громад. Але в жодному разі не можна об'єднувати такі вибори з обранням депутатів Верховної Ради. Бо тоді зменшиться значимість місцевих перегонів.

Але найголовніше в усіх виборах — система відповідальності обраного депутата, а точніше — чітко виписане правило його відкликання в разі невиконання своїх обов'язків. У чинному законодавстві це положення не має чіткого обґрунтування. Тому й байдикують деякі з наших обранців.

Записав Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.



Олександр ВЕРХУША, голова Городнянської районної ради:

— Повна передача повноважень і ресурсів на місця — це той фундамент, на якому має будуватись уся інфраструктура, це та схема, яка має забезпечити повноцінне обслуговування населення. Ресурси і повноваження — життєдайний кисень для наших поселень. Немає значення, чи будуть «вожді» керувати з Києва, чи з Дніпропетровська, Львова, Одеси. Треба владу передати безпосередньо туди, де відбувається контакт людини і першої владної інституції. Починати потрібно з аналізу ситуації в країні і знайти відповідь на запитання: «Чому в державі, яка починає спинатися на ноги, збільшуються доходи бюджету, але людина, яка живе в конкретному населеному пункті, додаткових послуг не отримує?». Поставимо собі запитання, який орган у державі може ці послуги надати людині? Відповідь — держава, місцеве самоврядування. Але держава не може надавати послуги, тому що вона далеко від цих проблем. Дитячий садок, дороги, освітлення, комунальні послуги, гаряча і холодна вода, опалення, дахи тощо. Усі ці послуги може надавати тільки один інститут — місцеве самоврядування. Чому ж не надає? На те є дві причини — відсутність повноважень і ресурсів та система адміністративно-територіального устрою держави.

Візьмемо наш невеличкий Городнянський район. Здається, що 30 сільських рад на 34 тисячі населення — надто багато? У Польщі гміні (первинний орган місцевого самоврядування. — **Авт.**) підлягають населені пункти із загальною кількістю 5000 мешканців. Проекти планувалося, що і в Україні, за польським прикладом, можна буде утворити такий адміністративно-територіальний поділ. Тоді б у нашому районі було сім сільрад. Але, як на мене, тоді надавати послуги мешканцям невеликих сіл було б важче.

То який вихід? Усе залишити без змін? Я вважаю, що польський досвід варто брати для запозичення, але не сліпо копіюючи. Зокрема, в наших реаліях варто було б провести адміністративно-територіальну реформу на базі сільрад із 2500 мешканцями. У Польщі в невеликих селах є представники гміни — солтиси. У нас це можуть бути старости. Вони — представники місцевого самоврядування на місцях. Отже, в кожному селі, де немає сільради, є її уповноважені старости, які за цю роботу мають отримувати певні суми або працювати на громадських засадах. Побоювання, що це розширить бюрократію на місцях, безпідставні.

Навпаки. Візьмемо до прикладу Кузничівську сільську раду, що має у своєму підпорядкуванні два населені пункти з населенням 263 особи. Видатки бюджету цієї сільської ради становили за 2009 рік 169,8 тисячі гривень, із них 167,2 тисячі гривень пішло на зарплату і лише 400 гривень (!) — на медикаменти. Водночас забезпечення роботи самої сільради коштувало 120 тисяч гривень. Як на мене, утримання у Кузничах старости коштувало б у 10 разів дешевше. Решту можна було б витратити на медикаменти і ремонт доріг тощо. Тобто від організації такого самоврядування передусім виграли б люди. До того ж у масштабах держави це дуже значні суми.

Річний загальний бюджет утримання сільрад у районі торік становив 3 мільйони 700 тисяч гривень. Це багато. Для забезпечення місцевого самоврядування в районі цілком досить і 15—20 сільрад. До речі, багато з них виникли у 1980-х роках на прохання людей. Але якби був запроваджений інститут старост як підлеглих сільських голів, то ми мали б реальну економію бюджетних коштів у рамках одного мільйона гривень. Це досить велика сума.

Насамкінець хотілося б, щоб до чинного законодавства було внесено низку змін, які істотно підвищили б результативність місцевого самоврядування.

Передусім вибори до сільрад, міськрад треба організовувати за мажоритарною системою, а ось до райрад, облрад — за пропорційною, але з відкритими списками із закріпленням депутатів за округами.

Важливо, щоб наступного року після виборів райради, облради мали свої виконкоми. Тоді на місцях буде більше взаємодії, результативної роботи, ніж не виправданого нічим протистояння чи змагання «хто старший».

Записав Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Якщо внизу будуть мажоритарники, ухвалене нагорі рішення не виконуватиметься

громади, завжди виграє

і в національному розуміннях

Петро САГАНЮК, міський голова Володимира-Волинського:



— Ще 7 липня 1997 року указом Президента України було створено Державну комісію з проведення адміністративної реформи. На жаль, поступального руху вперед у цій важливій державотворчій справі не помічається. А тим часом це питання для України, та й для нашого краю, не нове. За 70 років існування області в ній не раз відбувалися адміністративно-територіальні зміни. Сьогодні на Волині 16 районів, у 1940 році їх було 30, наприкінці 1950-х — 19, після укрупнення в 1962 році — 7 (Володимир-Волинський, Горохівський, Камінь-Каширський, Ківерцівський, Ковельський, Любомльський, Рожищенський). Вважаю, що приблизно така само кількість районів була б оптимальна для області і сьогодні.

Але водночас автори проектів адміністративно-територіальної реформи мають пам'ятати: позбавляючи будь-який населений пункт статусу адмінцентру або понижуючи його, держава повинна подбати про подальший соціальний захист населення, що там проживає.

У 1988—1992 роках, перебуваючи на посаді міського голови, мені довелося водночас керувати і районом (був і такий експеримент). Працювати, безперечно, було складно, особливо після того, як не стало міськкому партії (він усе-таки брав частину роботи і відповідальності на себе). Володимир-Волинський район посідав тоді третє місце в області з виробництва аграрної продукції, і село потребувало постійної уваги. Водночас було й місто з майже 40-тисячним населенням, промисловими підприємствами та цілим вузлом проблем. Однак зі своїми обов'язками справлявся успішно. Інакше через кілька років мешканці Володимира-Волинського не запросили б (на той час я вже був директором місцевого держлісгоспу) знову стати їхнім міським головою. Тож вважаю, що було б цілком прийнятно, коли б теперішні міста обласного підпорядкування з населенням у 70—40 тисяч, якими на Волині є Ковель, Нововолинськ, Володимир-Волинський, могли б мати спільні з районами ради.

Категорично не сприймаю існування на території районів двох гілок влади — районних рад та райдержадміністрацій. Потрібно повернутися до простої і зрозумілої всім схеми — рада та її виконавчий комітет.

Успішне функціонування рад залежатиме від того, яка виборча система в нас діятиме. Особисто я за те, щоб ради, починаючи від сільської і закінчуючи обласною, обиралися лише за мажоритарною системою. Тобто щоб депутатами ставали не представники певних партій за списками, а найавторитетніші в селі, районі, місті, області люди. Повірте, далеко не всі партійні функціонери за таких умов стануть депутатами. Люди виберуть у представницькі органи найкращих і найавторитетніших. Щодо Верховної Ради України, то вибори народних депутатів потрібно проводити за змішаною системою: 50 відсотків — за партійними списками і 50 — за мажоритарною системою. Це не виключає, що серед депутатів-мажоритарників будуть представники і певних політичних сил.

Щодо сільських рад, то їх, вважаю, слід також скоротити в кілька разів. Маємо стосовно цього хороший приклад наших сусідів-поляків. Укрупнивши гміни, вони фінансово зміцнили сільські органи самоуправління, посилили їх роль у вирішенні економічних та соціальних питань. Ну, скажіть, що може зробити сільська рада з 500—600 жителями і без жодного виробничого чи бізнесового підрозділу на своїй території? Нічого!

Тепер стосовно наповнення головної скарбнички країни — бюджету. Активність громад у цій справі була б вища, якби принаймні половина податків та інших зборів залишалася в розпорядженні місцевих громад. Візьмемо акцизний збір. З нас питають за його надходження, але нічим не заохочують. Маємо підприємство, від якого щомісяця надходить 12 мільйонів акцизних платежів. Однак міська громада не отримує з них жодної копійки. Якби ж із цієї суми нам виділяли хоча б десяту частину, то скільки за отримані кошти можна було б зробити із благоустрою міста, реставрації пам'яток архітектури, яких так багато у Володимирі-Волинському, розвитку соціальної сфери.

Дивує, наприклад, чому не вводять транспортний податок у ціну палива. Є людина, яка за рік своїм «Жигулем» лише кілька разів з'їздила на дачу. А є бізнесмен, який щодня накручує «Мерседесом» півтисячі кілометрів. Ця обставина, на жаль, не враховується. Заради справедливості повинно бути так: більше їздив, більше спалив бензину — більше сплати й податку. Якщо транспортний збір закласти в ціну пального, а саме так роблять майже у всьому світі, то і дороги ремонтуватимуть краще, і їздити ними стане безпечніше.

Ще одним джерелом поповнення бюджету є адміністративні штрафи Державтоінспекції. Порушив правила дорожнього руху — плати. За минулий рік органами ДАІ оштрафовано іноземців на 1,6 мільйона гривень, з них половина мала б поповнити міську скарбничку. Але іноземці сьогодні штрафів не платять. Ви поїдьте в Польщу, поруште правила дорожнього руху і спробуйте виїхати, не сплативши там штрафу. У нас усе навпаки. Хоч куди ми зверталися з цього питання: в комітети Верховної Ради, в міністерства юстиції і внутрішніх справ, але проблема законодавчо не вирішується.

На мою думку, всі бюджетні відносини потрібно врегульовувати так, щоб було вигідно і державі, і громадам на місцях. Тоді легше буде вирішувати питання, які ставлять перед нами виборці.

Записав Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Віктор КОРОЛЬОВ, міський голова Пологів:

— Наші Пологи вигідно відрізняються від багатьох інших міст, зокрема Запорізької області. Тут, по-перше, є залізничний вузол, а ще розвинута, до того ж працююча, промисловість, адже всі підприємства економічно активні. Тому місто має достойний бюджет, і його дохідна частина на 30—40 відсотків більша, ніж у міст-сусідів. А отже, ми маємо можливості і для розвитку, і для підтримки житлово-комунального господарства. Утримуємо шість дитячих садків, будинок культури, Будинок дитячої творчості тощо.

Щодо перешкод у роботі, то погоджуюся з думкою, що коли працювати, то нічого заважати не може. Хоча зрозуміло, що бюджет, прийнятий навіть у квітні, створює серйозні проблеми, зокрема для міст, бо найпізніший термін його прийняття — перше лютого. Втрачено золоті дні березня і квітня, які можна було використати для ремонту доріг, капітального ремонту і реконструкції інфраструктури ЖКГ та й для утримання тих-таки садочків. Погодьтеся, прикро, коли кошти в міста є, по загальному бюджету — один мільйон, по бюджету розвитку — два, а робота стоїть...



Не жалітимуся на стосунки з районною владою. Це правда, що завжди є проблема, коли хтось з кимось взаємодіє, то хтось робить, а хтось відповідає... Однак в ідеальному варіанті всі розуміють, що керівники району і міста, як мовиться, — в одній упряжці і просто приречені діяти узгоджено. Тому я дуже обережно ставлюся, наприклад, до ініціативи попереднього уряду замкнути всі місцеві бюджети на Київ, оминаючи район і область. Моя думка суб'єктивна, але вона така: Київ — далеко! Ми маємо сумний досвід спілкування з Міністерством ЖКГ, коли всі проекти цієї галузі узгоджуються лише в столиці. Раніше все узгоджувалося в управлінні ЖКГ облдержадміністрації, і процедура була набагато простіша. А ось минулого року ми з директором міського комунального підприємства чотири рази побували в Києві. І все з приводу лише одного проекту. Адже там черга з усієї України стоїть! До речі, розумний бюджет можна прийняти і через область, і через район — головне тут, ще раз підкреслю, прийнятні терміни його ухвалення.

Щодо міської ради, то і на неї в Пологах міському голові гріх скаржитися. Я позапартійний, однак нам удалося об'єднати зусилля практично всіх депутатів міськради. Із складу в 30 обранців 15 депутатів налічує фракція Партії регіонів, ще шість — БЮТ. На щастя, в депутатському корпусі є розуміння міських проблем, і всі програми, які виносяться виконкомом, оперативно затверджуються на сесії. Немає, слава Богу, того, що називають перетягуванням ковдри чи популізмом. До того ж усі ухвалені проекти і програми дали позитивний результат. Інакше кажучи, помилкових рішень поки що вдалося уникнути. Пологам, як невеликому місту (приблизно 22 тисячі населення), що розташоване подалі від курортів, вдалося уникнути ще однієї біди — битви за землю. За тими кількома ділянками під забудову, що чекають відповідного законодавства щодо земельних аукціонів, проблеми немає — навпаки, на жаль, черга за ними не стоїть...

Склалися у нас стосунки і з так званими «містоутворюючими» підприємствами. У нас таких два. Це олієекстракційний завод (ОЕЗ) та компанія «Мінерал» (видобуток глини та каоліну). Окрім забезпечення всіх необхідних бюджетних платежів, ОЕЗ — це ще й усунення аварій інфраструктури ЖКГ, зокрема водогонів і тепломереж, а також патронат над дитячими садочками. А «Мінерал» — це підтримка міського будинку культури, утримання футбольної команди, що грає на першості області, благоустрій міського парку, будівництво храму, утримання стадіону з одним із найкращих в області газонів тощо.

Одне слово, варто підсумувати сказане словами: скарг немає, але є побажання. Насамперед щоб люди, які ухвалюють важливі державні рішення, пам'ятали про тих, для кого вони їх ухвалюють. А ще якось цікавилися життям мешканців міст, містечок і сіл. Ось у нас найболючіша проблема — стан доріг. Окрім звичної вуличної мережі, по місту проходить понад 10-кілометрова ділянка важливої міжміської автомагістралі. Тому вважаю, що підвищення транспортного податку вимушене, але й виправдане рішення. Щоправда, сьогодні Євро-2012 змітає всі гроші, за які мали б ремонтуватися дороги і в населених пунктах теж. А це неправильно! Ось, наприклад, у Пологах лише 50 відсотків транспортного податку залишається, а в Києві — 100. Так, Київ — столиця, але й Пологам, наприклад, залиште хоча б 75 відсотків податку, тут теж автівки їздять.

Адміністративні штрафи за порушення правил дорожнього руху йдуть до загального бюджету, хоча впевнений: і вони сьогодні мають спрямовуватися на утримання доріг. Тоді водії хоч не будуть обурюватися, що їздити по ямах неможливо, а за це ще й штрафи беруть...

Минулого року в місті сума адмінштрафів становила 250 тисяч гривень, і коли б вони пішли на утримання доріг, то це в півтора разу поліпшило б їхній стан, а так гроші розчинилися в перевиконаному загальному бюджеті і лежать мертвим вантажем...

Записав Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Іван ЯВТУШЕНКО, голова Новопідкрязької сільської ради Царичанського району Дніпропетровської області:



— Для мене особисто немає різниці, коли відбудуться вибори до місцевих рад: я готовий до них хоч завтра. Можливо, комусь ця відстрочка й дасть якісь дивіденди, але для тих людей, які працювали чесно і з повною віддачею, впевнений, ні пора року, ні дата проведення виборів значення не мають.

Проте я навіть не припускаю, що хтось додумається запровадити вибори до сільської і селищної рад за партійними списками.

Давайте дивитися правді в очі: на селі політичні партії фактично не присутні. Якщо десь і є партійні осередки, то оживають вони лише на період виборів, а між виборами настає політичне затишшя.

Партії висували своїх кандидатів і до нашої сільської ради, але, чесно кажучи, мало хто звертав увагу на їхню партійну приналежність: виборці насамперед оцінюють ділові і людські якості висуванця. Якби партія потім ще й відповідала за діяльність свого представника на посту депутата чи сільського або селищного голови, то, можливо, партійна приналежність більше впливала б на вибір.

Я особисто палкий прихильник мажоритарної системи, і вважаю, що саме в такий спосіб треба обирати владу на всіх рівнях. Має бути конкретна людина, яка звітує про свою роботу у виборчому органі перед тими, хто її туди делегував. До такого депутата можна звернутися із запитом, по допомогу, він має вести прийом громадян, знати про проблеми свого округу — може, тоді й закони наші були б більш прив'язані до реальної ситуації і про виконання їх ретельніше дбали б.

Ви спитайте, чи знають люди, за кого вони голосували під час виборів до Верховної ради? А колись свого народного депутата знав мало не кожен житель села.

Вибори за партійними списками приводять в обласну, районну, міську ради людей, які не проживають на цій території. Яка від них користь? Це можуть бути професійні і порядні люди, але вони не володіють ситуацією на місцях, бувають наїздами. Та й, зрештою, навіщо їм чужий клопіт? З двох одне: або мають тут свій бізнесовий інтерес, або виконують волю партії. Я вважаю, в місцеві ради треба обирати тільки тих людей, які проживають на цій території і яким виборці довіряють.

Мажоритарна система дає можливість жителям кожного населеного пункту мати своїх депутатів на всіх рівнях — у сільській, у районній чи в міській, обласній та Верховній радах. Це дає відчуття захищеності, а сільському голові, особливо новачку, який ще не знає, в які двері стукати, щоб вирішити те чи інше питання, — доброго помічника і порадника.

Не можу оминути й бюджетне питання. Торік наш бюджет перевищував 316 тисяч гривень, трохи більше половини цієї суми складали власні доходи, решта — дотація з районного бюджету. Безперечно, що за такі гроші всі комунальні заклади, хоч їх і небагато, важко утримувати в належному стані. І якби не підмога фермерських господарств і приватних підприємців та не ентузіазм односельців, нічого цього не було б. На початку свого головування я попросив фермерів і підприємців допомогти відремонтувати соціальні заклади. Ніхто не відмовився. Розпочали з будинку культури, бо це те місце, яке збирає село разом. Після нього дійшла черга до ФАПу, а перед ювілеєм села взялися за приміщення сільської ради. Частину матеріалів на ремонти придбали за бюджетні кошти, багато чого купили фермери і підприємці. Роботи виконували самі: збиралися сім'ями вечорами, у вихідні. Тепер хочемо відновити дитячий садок. У Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування ми виграли грант на 100 тисяч гривень. Щоправда, цієї суми малувато — хоч би в півмільйона вкластися, решту будемо шукати. Є головне — діти, до півсотні у двох селах набереться, і вони мають іти до школи підготовлені.

Наразі сільський голова почувається владою з простягнутою рукою. За радянських часів рішення сільради матеріально підкріплювалися колгоспними коштами, та й не тільки коштами. Треба сніг на дорозі розчистити — виділявся колгоспний трактор, треба дрівець бабусі заготувати — наряд у колгоспну майстерню, треба дерево сухе спиляти — колгосп надішле людей і техніку. Не кажучи вже про ремонти того-таки будинку культури, ФАПу чи дитсадка — вони були колгоспними. Нині все це теж треба робити, тільки вже без колгоспу. Це добре, що у нас є порозуміння з фермерами і підприємцями, тому справно дороги розчищалися від снігових заносів і хліб підвозили вчасно, і «швидка» могла дістатися в будь-який момент на виклик. Але, погодьтеся, сільраді не завадило б мати своє невеличке комунальне господарство для виконання таких робіт.

Конче потрібен у штаті сільради й юрист. Адже з усіма спірними питаннями люди спочатку до нас ідуть. Я, наскільки дозволяє моя підготовка, роз'яснюю їхні права, але професійної поради дати не можу. Крім того, дуже часто консультація юриста потрібна й під час підготовки рішень сільради, щоб вони відповідали чинному законодавству.

Можливо, частину проблем могла б розв'язати адміністративно-територіальна реформа. Якщо втілюватимуть ідею передання повноважень на місця, то укрупнення громад не уникнути. А тут необхідно врахувати всі деталі, щоб не вийшло так, як із реформуванням колгоспів. Тепер із Туреччини і Польщі харчі завозимо...

Дуже не хотілося б, щоб ми знову наламали дров. Хочу порадити творцям цієї реформи: вирішуючи долю кожного населеного пункту, думайте, що це ваше рідне село.

Записала Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Необхідно врахувати всі деталі, щоб не вийшло так, як із реформуванням колгоспів

Самоврядування на задвірках

Проблеми місцевого самоврядування загальновідомі, визнані і, складається враження, непереборні. Стає закономірністю обговорювати їх в період виборчих кампаній або в умовах економічної стабільності. Пік плідних дискусій минув у 2004—2005 роках. Тоді гостра президентська виборча кампанія та економічні успіхи першого уряду Віктора Януковича сприяли виробленню різних точок зору реформування фундаментальних принципів діяльності місцевого самоврядування, його правової, організаційної та фінансової самостійності.



Крапля камінь точить

Провідні політичні партії пропонують різні рецепти проведення цих реформ. Головне, що об'єднує всіх, — це визнання місцевого самоврядування як права територіальних громад та усвідомлення того, що це право належним чином не прописано законодавчо. Хоча в Україні вже прийнято близько 700 різних законів і майже три тисячі нормативно-правових актів, в яких тією чи іншою мірою визначено повноваження територіальних громад. **Закони не зведено в єдину систему, вони суперечливі. Їх приймали в різний час, базувалися вони на різних ідеологіях і багато в чому не стикуються з іншими найважливішими правовими нормами.** Будучи секретарем Ялтинської міської ради майже каденцію, можу переконано сказати, що ця кількість нормативно-правових актів не забезпечує необхідну якість діяльності влади на місцях і, як наслідок, — життя населення.

Протягом останніх років в Україні розробляли різноманітні програми, спрямовані на вдосконалення муніципальної влади, в тому числі «Концепцію державної регіональної політики», «Програму державної підтримки розвитку місцевого самоврядування» тощо. Усі вони виявилися деклараціями. Заяви державних мужів про необхідність центру «звіряти годинник за місцевим часом» залишилися популістськими словами.

У Верховній Раді України кілька років чекають своєї черги 27 законопроектів, пов'язаних із реформуванням місцевого самоврядування. На жаль, ці документи не пройшли широкої громадської експертизи. Регіональна еліта практично відсторонена від процесу законотворення, погано поінформована про прийдешні зміни. Кажу про це ще й тому, що звід базових законів про працю місцевих органів влади називають «малою конституцією» і нехтувати точку зору представників місцевих органів влади недемократично.

На мій погляд, головна причина політичних криз в Україні полягає не так в особистих амбіціях вищих керівників держави, як у неврегульованості відносин усіх політичних інститутів країни. У результаті люди на місцях намагаються обійтися без держави, жити за поняттями і традиціями, що склалися в тому чи іншому регіоні. **Для центральної влади відносини з регіонами часто залежать не від правових принципів, а від їх значущості, етнічного складу, політичної приналежності осіб, представлених у місцевих органах.** Як наслідок, спостерігається нерівномірність розподілу прямих іноземних інвестицій в національну економіку між територіями. Їх, як правило, спрямовують у більш розвинені регіони, зокрема, понад третина припадає на Київ. Це свідчить про низьку інвестиційну привабливість більшості регіонів країни.

Після помаранчевої революції посилилися тенденції вирішування життєвих питань регіонів волюнтаристськими методами, спроби постригти всіх під одну гребінку, особливо в гуманітарній сфері. Це, природно, посилило на місцях протистояння центру. Суспільство негативно зустріло пропозиції Романа Безсмертного щодо адміністративно-територіального поділу України. Його формально-арифметичний підхід до укрупнення адміністративно-територіальних одиниць шляхом створення своєрідних анклавів, в яких повинно бути не менш як п'ять тисяч жителів, спричинив шквал критичних публікацій у пресі, масові акції з боку сільського населення — потенційного заручника передбачуваної перебудови. Така само сумна доля була підготовлена і розреклямованій конституційній реформі Президента Віктора Ющенка з її псевдонародним обговоренням. Черговою піар-акцією прем'єра Юлії Тимошенко обернулися і Всеукраїнські збори сільських та селищних голів, на яких формально, а головне — безрезультатно, обговорювали проблеми місцевого самоврядування, в тому числі й найболючішу — фінансову самодостатність громад. Гора народила мишу.

В Україні сформувалися дві паралельні влади на місцях: призначенці з Києва — голови держадміністрацій і легітимно обрані громадою її представницькі органи — ради. Контроль за роботою посадових осіб з боку громадян практично виключений. **Доленосні рішення для регіонів часто приймалися в закритому режимі, шляхом лобіювання і домовленостей політико-економічних кланів. Усе це повсюдно призводило до конфліктів серед правлячої політичної еліти, в тому числі і в автономії.** Хочеться сподіватися, що весна принесла вітер змін і до Криму.

Переконаний, багато в чому завдяки саме органам місцевого самоврядування країна в період тривалої політичної кризи втрималася від непередбачуваних соціальних зіткнень.

Нові підходи у регіональному розвитку на місцях пов'язують із часом уряду В. Януковича. Тоді ввійшли в практику угоди між Кабінетом Міністрів та органами місцевого самоврядування. Вони стали ефективним інструментом, який дозволив погоджувати державні і місцеві інтереси, концентрувати обмежені ресурси на вирішення завдань з пріоритетних напрямів розвитку.

Така угода була підписана урядом України і Кабміном АРК, тоді автономія отримала з держбюджету колосальні субвенції на свої соціальні потреби — близько 251 мільйона гривень. Завдяки їм у ті роки велися інтенсивні роботи з газифікації сільської місцевості, з поліпшення інфраструктури міст Східного Криму, успішно реалізовувалися й інші соціальні проекти. Сподіваюся, що створена дев'ятого квітня цього року Рада регіонів при Президентові України відродить добрі починання, передусім з вироблення механізмів подолання диспропорцій у розвитку територій, ефективного використання їх економічного потенціалу, підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності.

Після кількох років забуття і базікання в країні знову виникла необхідність національного діалогу про реформування місцевого самоврядування. Переконаний, що позитивні зрушення будуть. Навіть крапля камінь точить.

Об'єднані штати Європи

Нам слід уважно подивитися на сусідів, як у них розв'язують непрості політичні, економічні, культурологічні, міжконфесійні та інші проблеми взаємовідношення регіонів і центру. Перші кроки в напрямі врахування інтересів місцевого самоврядування в Європі було зроблено ще понад півстоліття тому. Багато які з європейських держав перехворіли ідеями автономізації регіонів. У 70-ті роки у Франції, та й в інших країнах, деякі політичні партії активно виступали за створення регіональних асамблей (місцевих парламентів), навіть за введення регіонального громадянства. Європейці знайшли гідний вихід зі становища — розширення повноважень муніципальних органів влади.

Європейський Союз прийняв єдину концепцію регіональної політики, в якій заклав новий принцип своєї життєдіяльності: «Від Союзу країн — до Союзу регіонів». Ідеї регіоналізму закріплено у своєрідному маніфесті — Європейській Хартії місцевого самоврядування. Відповідно до Хартії, території наділено великими автономними правами в економічній, гуманітарній, соціальній сферах, але водночас зберігається їх тісна взаємодія на державному рівні. Відтоді політика ЄС вивірена і цілеспрямована на розвиток усіх своїх понад 200 адміністративно-територіальних одиниць. Євросоюз все більше заохочує розвиток не вузьконаціональних програм того чи іншого регіону, а загальних, місцевих. У наших сусідів міжрегіональні відмінності не стали приводом для розколу.

Україна — одна з небагатьох держав, що повністю ратифікувала Хартію ще в 1997 році, але далі формального підтвердження її принципів справа поки не пішла. На превеликий жаль, у нашій країні відбувається активна політизація регіональних особливостей. Пам'ятається, скільки злісних стріл було випущено на адресу учасників з'їздів представників рад усіх рівнів у Сєвєродонецьку. Ці збори стали своєрідним протестом центральній владі.

Нині ідеї Сєвєродонецька значною частиною суспільства сприймаються вже як необхідність модернізації політичної системи України, впровадження європейського досвіду регіоналізму. Регіоналізм у політиці — це ще й оздоровлення політики. Унаслідок цього ми із заздрістю дивимося на соціально-культурне різноманіття і високий життєвий рівень європейських народів.

Представники низки політичних сил помилково вважають, що регіоналізм є сходинкою до федералізації України, яка призведе до розпаду держави та втрати суверенітету. На мій погляд, Україна приречена бути федеральною державою, вона фактично такою є. Наша держава накопичувала свої території у процесі складних геополітичних катаклізмів. Кримський півострів, наприклад, увійшов до складу України трохи більш як 55 років тому. Україна зібрала землі неоднорідні стосовно населення, історичного шляху, економічного розвитку. У країні практично кілька «Україн». Навіть політичні партії позиціонуються переважно за регіональним принципом.

Прихильників самодостатності регіонів в Україні дедалі більшає. Два роки тому міжнародна організація «Асамблея європейських регіонів» провела в Ялті міжнародну конференцію «Регіони із законодавчими повноваженнями». Лейтмотивом багатьох виступів була підтримка та впровадження стосовно центральних органів влади та місцевого самоврядування принципу субсидіарності. Щодо нас він означає передусім відповідне матеріально-фінансове забезпечення конституційних повноважень органів на місцях.

Приречені на виживання

Сьогодні місцеве самоврядування в Україні приречене на самовиживання. В Україні близько 11 тисяч територіальних громад і, за оцінками фінансистів, 80 відсотків із них не має достатньо фінансових і матеріальних ресурсів для виконання своїх повноважень. Поглиблюються диспропорції в розвитку регіонів, чимало серед них просто недієздатних. Перерозподіл коштів центром — це часом вдалий бізнес для учасників цього процесу. У місцевих бюджетах не вистачає коштів навіть на забезпечення базових потреб територіальних громад, ремонт житлового фонду та комунікацій, утримання шкіл, лікарень та комунального транспорту.

В Україні продовжується поглиблення диспропорцій у соціально-економічний розвиток і між регіонами, а також у межах одного регіону між сільськими районами та містами. Наші громадяни стикаються з низьким і неоднаковим рівнем надання гарантованих Конституцією послуг в освіті, охороні здоров'я, культури та інших сферах. Ці послуги багато в чому повинні забезпечуватися державою, а в реальності — лягають на плечі місцевих бюджетів.

Потрібно нарешті визначитися: за що відповідають центральна влада, регіони, міські, селищні та сільські ради. Визначившись із відповідальністю, можна визначатися з податковою і прибутковою базами всіх рівнів влади.

Місцева влада звикає бути дармоїдом, не бачить сенсу і стимулів для пошуку та використання своїх джерел фінансування, тому що держава одразу зменшить субвенції громадам або відбере зароблене. Це в корені відрізняється від зарубіжної практики відносин між центром і територіями. Більш як у 120 країнах існують податки на нерухомість. Вони служать основою для поповнення бюджету місцевого та регіонального розвитку. Держава, не вилучаючи зазначених надходжень для своїх потреб, надає владі на місцях достатню свободу у визначенні податкових ставок. У деяких країнах навіть за невеликих ставок ці податки забезпечують майже половину всіх надходжень до місцевих бюджетів. У деяких штатах Канади цей показник досягає 80 відсотків, а в Австралії — 90.

Ми поки що не можемо ввести податок на нерухомість з кількох причин. По-перше, гальмує нескінченна анархія влади; по-друге, у нас ніхто не володіє необхідною для цього базою даних; по-третє, немає відповідних законів. Наприклад, реєстр землі під будинками веде Мін'юст, прибудинкової — Держкомзем, а податкова інспекція до цих даних взагалі доступу не має. Реєстр повинен бути централізований. Якщо ми не створимо відповідну законодавчу базу з оподаткування і не знайдемо механізм прозорого контролю за виконанням законів, благі побажання політиків про те, що багаті повинні ділитися з бідними, залишаться черговим обманом людей.

Процвітанню та соціальній стабільності в країнах Європи здебільшого сприяє діяльність єврорегіонів. У ці інтеграційні структури входить два і більше прикордонних адміністративно-територіальних центрів різних держав. Єврорегіони поглиблюють зв'язки між державами, знімають напруження в царині можливих територіальних претензій, дають змогу розв'язувати проблеми, пов'язані зі становищем національних меншин. Для нас це особливо актуально.

Україна має певний досвід функціонування єврорегіонів. Успішно діє єврорегіон «Дніпро», в який входить Брянська область Росії, Гомельська Білорусі, Чернігівська України, а також «Карпати», «Буг», «Верхній Прут», «Нижній Дунай». Єврорегіони стають стартовим майданчиком для співпраці України з Євросоюзом. У відповідності зі своєю Конституцією АРК також здійснює зовнішньоекономічну діяльність, розвиваючи зв'язки з деякими областями Росії. До недавнього часу ці тенденції викликали роздратування в Києві, до того ж не лише по відношенню до Криму.

Під час робочого візиту Президента Росії в Україну у квітні цього року в Харкові відбулася зустріч В. Медведєва і В. Януковича з губернаторами прикордонних областей. Президенти вислухали проблеми прикордонних територій, обіцяли підтримку в їх розв'язанні. Це вселяє надію, що в єврорегіонів в Україні може відкритися друге дихання.

Я назвав лише кілька європейських підходів. Вони докорінно відрізняються від радянської муніципальної системи, в якій ми ще фактично перебуваємо. Якщо субвенції з державного до місцевих бюджетів — пряник, то функціонування інституту районних і обласних адміністрацій — батіг для регіональної влади.

Нинішню вертикаль обласних і районних адміністрацій Україна вибудовувала на зорі своєї незалежності. Тоді 90 відсотків власності належало державі, і вона змушена була тримати в своїх руках право на управління власністю. Сьогодні велика частина власності перебуває у приватних руках, а влада залишилася централізованою. Її необхідно децентралізувати. Це є суттю адміністративної реформи. На місцях не може бути двовладдя. На обласному та районному рівнях господарем має виступати місцева рада, що формує повноцінний виконавчий орган. Адміністрація в її нинішньому вигляді є атавізмом і абсурдом. **Призначення голів державних, обласних і районних адміністрацій без урахування думки і попередніх консультацій з місцевими радами — нонсенс.** Підсумком цього явного нехтування прав місцевого самоврядування є повсюдні конфлікти між київськими призначенцями і місцевими радами. Крим щодо цього теж не виняток. Можливо, на сьогоднішньому етапі державного будівництва в регіонах можуть бути створені префектури для здійснення держконтролю. Але контролювати — не означає заважати місцевому самоврядуванню і змінювати його. Для Криму ці функції деякою мірою виконує Представництво Президента України.

Відповідно до закону, сільський, селищний і міський голова є головною посадовою особою територіальної громади. Однак насамперед у містах діють структури, такі як податкова інспекція, КРУ, органи внутрішніх справ та інші, на які міський голова не має впливу.

Європейський досвід підштовхує нас до масштабних перетворень: проведення реформи місцевого самоврядування з максимальною децентралізацією та забезпеченням справжнього народовладдя, здійснення територіальної та адміністративної реформ. Тільки тоді крилаті слова «сильні регіони — сильна держава» стануть реальністю.

Кримська автономія — полігон для проведення реформ

Найбільш повно відповідає принципам Європейської Хартії про місцеве самоврядування Кримська автономія. У відповідності до своєї Конституції Верховна Рада АРК формує і контролює діяльність виконавчого органу — Ради міністрів республіки. Практика укладання угод між радами всіх рівнів і Верховною Радою автономії про співпрацю себе виправдала. У Криму з 1997 року діє Асоціація органів місцевого самоврядування

АРК та м. Севастополя, яка об'єднує близько 300 суб'єктів місцевого самоврядування. Вона накопичила позитивний досвід взаємодії між усіма гілками влади, успішно виступала посередником у врегулюванні соціально-економічних питань між територіями і владними структурами. Обґрунтувала себе практика громадської експертизи республіканського бюджету, яка здійснювалася на зборах Асоціації. В автономії успішно проходять конкурси соціально-економічних програм органів місцевого самоврядування. На їх проведення і фінансування проектів переможців республіканський бюджет виділяє спеціальні асигнування. Кримський досвід роботи органів самоврядування був затребуваний і в інших регіонах України. У Криму щорічно проводили всеукраїнські муніципальні слухання, в яких брали участь практики, вчені, політики. На жаль, сьогодні про позитив доводиться здебільшого говорити в минулому часі. Останніми роками через різні причини Асоціація втратила активність і суспільний авторитет. Хочеться сподіватися, що її нове керівництво реанімує колишні позитивні напрацювання.

Автономія могла б стати своєрідним полігоном для апробації різних підходів до вдосконалення місцевого самоврядування в Україні. Вважаю, що від цього виграли б усі — центр, АРК, інші регіони. І почати треба з розширення повноважень автономії. Нещодавно відбулося засідання робочої групи Центру законодавчих ініціатив, створеної при Верховній Раді АРК. В її роботі взяли участь депутати Криму, правознавці, політологи, посадові особи місцевого самоврядування. На зборах висловлювалися різні, часом суперечливі точки зору. Вважаю, консолідоване рішення Верховної Ради автономії стосовно законопроектів України має бути прирівняне до права народного депутата або Президента вносити пропозиції щодо змін до законів держави, які стосуються життєдіяльності територіальних громад, і в кримську Конституцію. Підштовхує до таких радикальних пропозицій практика, яка склалася, коли голос кримських депутатів не враховується їхніми колегами у Верховній Раді України. Наведу приклад.

Дозволити запроваджувати нові податки та збори

За останні чотири роки в парламент України від імені автономії було відправлено 56 проектів щодо внесення змін до законів України. І тільки два з них були затребувані. Під час обговорення функцій Центру законодавчих ініціатив лунала справедлива критика на адресу народних депутатів-кримчан, які більше стурбовані вузькопартійними інтересами і погано лобіюють інтереси республіки. Узяти, наприклад, використання надр кримського півострова. Унаслідок зміни ряду статей Кодексу України про надра в частині, що стосується умов надання спеціальних дозволів на користування ними, кримський бюджет нічого не отримує. До 2003 року майже 60 відсотків коштів від оплати за користування надрами півострова надходили до бюджету автономії. Нині, за чинним законодавством, дозвіл на видобуток копалин монопольно видає Мінприроди України, а думка Верховної Ради АРК не враховується. У результаті ми щорічно втрачаємо, на думку експертів, близько 200 мільйонів гривень на рік. Тепер кримські депутати хочуть повернутися до розгляду колишньої практики оплати за використання надр.

Відповідно до статті 18 Конституції АРК до повноважень автономії відноситься проведення експериментів у сфері оподаткування, встановлення місцевих податків і зборів. Сім років тому Верховна Рада АРК за погодженням з урядом України затвердила положення про збір на розвиток рекреаційного комплексу та про збір на розвиток пасажирського електротранспорту. Введені у вигляді експерименту нові збори значно збільшили податкові надходження до бюджетів усіх рівнів переважно за рахунок туристів. Незважаючи на те, що кілька років поспіль в держбюджеті України передбачалася норма про продовження дії цього експерименту, виникли правові колізії. Це дало змогу деяким суб'єктам підприємницької діяльності в Криму подати позови в судові інстанції на скасування цього збору.

З приходом нових керівників республіки ці пропозиції почали реанімуватися. Нещодавно, 21 квітня, депутати Верховної Ради АРК звернулися до парламенту країни з проханням внести зміни до Закону України «Про систему оподаткування». Кримські парламентарії пропонують внести до чинного закону доповнення, пов'язані з наданням Верховній Раді АРК права запровадити збори на розвиток рекреаційного комплексу Криму, а також з фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, але надають відпочивальникам платні послуги.

Система регіонального управління починається з адміністративно-територіального поділу держави. Ми навіть на теоретичному рівні не підійшли до концепції таких перетворень. Затягувати реформування неприпустимо. З радянських часів у нас є унікальне адміністративно-територіальне об'єднання — Велика Ялта. У місто Ялта входять кілька територіальних громад, у тому числі місто Алупка. Всі місцеві ради цих територій мають свої повноваження, зокрема, безконтрольне право розпоряджатися землею, що належить громаді. Доходи від місцевих податків і зборів також надходять тут у селищні бюджети. Не дивно, що найбільше порушень земельного законодавства фіксується на ПБК. При цьому охорона здоров'я, освіта, соціальне забезпечення, міський транспорт фінансує не Велика, а маленька Ялта. Аналогічні проблеми має й Україна. На території 64 міст діє близько 200 інших адміністративно-територіальних одиниць, так звані муніципальні матрьошки. Виходить якийсь феодальний лад з питомими князівствами. Наявна практика заважає розвитку регіонів. У нас в Ялті дійшло до того, що деякі депутати селищних рад блокують розробку статуту міста, реалізацію єдиного Генплану розвитку Великої Ялти.

Деякі місцеві ради в Україні вже явочним порядком проводять свою місцеву адміністративно-територіальну реформу. У листопаді 2009 року більшістю голосів депутати Харківської міськради ухвалили рішення ліквідувати в місті районні ради. Міськрада при цьому керувалася тим, що райради дублюють функції міської влади і перестають розв'язувати проблеми населення.

Не можу не зачепити ще одну проблему — мовну. Останніми роками вона з гуманітарної переросла в гостру політичну проблему, навіть лідери низки державсусідів публічно виступають з різкою критикою на адресу української влади стосовно ситуації, що склалася. З часу прийняття Закону України «Про ратифікацію Європейської Хартії про регіональні мови або мови меншин» минуло сім років. Парламент України досі не прийняв жодного закону, спрямованого на реалізацію положень Хартії, який визначав би повноваження місцевих органів влади в мовній політиці. Низка політичних партій і діячів намагаються показати її як надуману. В автономії відповідно до своєї Конституції мовні проблеми трохи пом'якшені, а в інших регіонах України вони вкрай актуалізовані. І, незважаючи на той факт, що майже кожен четвертий громадянин України є представником національної меншини, не менш як 40 відсотків населення нашої країни щодня використовують у спілкуванні інші мови, крім української.

Навіть урізані, куці права автономії в одних представників регіональних еліт викликають заздрість, в інших — роздратування і неприйняття. Періодично суспільству нав'язують дискусію про обмеження повноважень АРК аж до її скасування. Хочу ще раз повернутися до ідеї про те, що автономія могла б стати полігоном апробації реформування місцевого самоврядування в країні. На мій погляд, найближчим часом ні економічно, ні політично наша держава не готова до широких перетворень органів самоврядування на місцях. Виробленню вивірених шляхів реформування і проведенню реформ міг би сприяти кримський досвід.

Олексій БОЯРЧУК,
народний депутат України.

На сторожі права, справедливості та студентських душ

Юридичний факультет Київського національного економічного університету не перестає приємно дивувати. Про успіхи студентів та колективу факультету в цілому ми сьогодні розмовляємо з деканом факультету, доктором юридичних наук, професором, членом-кореспондентом НАН України Віталієм ОПРИШКОМ.



— Віталію Федоровичу, ваші студенти часто стають переможцями різних конкурсів та олімпіад. Які ж останні їхні успіхи?

— Мені завжди дуже приємно, коли наші студенти отримують призові місця. От, наприклад, на олімпіаді правознавців, де брало участь понад 400 учасників із провідних вузів України, серед яких Харківська юридична академія, Національний університет ім. Т. Шевченка, Одеська юридична академія, Львівський університет, Київський національний університет внутрішніх справ, наші студенти посіли 1-ше і 2-ге місця. Хіба можна не пишатися рівнем підготовки фахівців на факультеті, коли наші студентки на першому раунді змагань з міжнародного публічного права в Україні посіли перше місце, потім вони як переможці взяли участь на конкурсі в Бельгії, і знову — призові місця. Наприкінці травня вони візьмуть участь уже в міжнародному раунді змагань. Ці студентки, їхні перемоги віддзеркалюють рівень підготовки на нашому факультеті, і я сподіваюсь, у перспективі це будуть кращі представники юридичної науки в нашій державі.

— Як я знаю, тепер в університеті про успіхи студентів розповідатиме не лише газета «Правознавець», а й телебачення?

— Так, ми задумали створити на факультеті телестудію. Вже є обладнання, дібрана із студентів група операторів та кореспондентів. Перші випуски плануємо показати вже через місяць. Спочатку трансляція буде на великому екрані в вестибюлі, а згодом плануємо встановити додаткові екрани у великих аудиторіях. У результаті протягом 5—10-хвилинного випуску новин студенти будуть поінформовані про найважливіші події в житті університету, факультету, події юридичного життя та держави.

— Віталію Федоровичу, ви завжди знаходите цікаві теми для наукових досліджень студентів та викладачів факультету. Над чим вони працюють зараз?

— Ми готуємо тематичний збірник наукових праць, присвячений складній проблемі — ролі права у ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, який вийде в цьому році. Я проаналізував дослідження за 24 роки від дня трагедії, і з'ясувалося, що за цей час була захищена лише одна кандидатська дисертація з цієї проблеми. Є розробки економістів, політологів, соціологів, а от юристи в боргу. В нашому збірнику наукових праць будуть надруковані праці наших викладачів та аспірантів, які займаються цією проблемою. Це питання зберігання радіоактивних відходів і радіації, використання забруднених продуктів сільського господарства, удосконалення системи органів управління, захист прав людини і громадянина, які постраждали внаслідок аварії, та інші.

— Головне правило на факультеті — вчитися?

— Так. Жодні зв'язки не допоможуть отримати оцінку, у нас немає практики, коли керівництво факультету вказує викладачам, що сину чи дочці такого-то необхідно поставити гарну оцінку. Цього року за підсумками семестрів ми виключили близько 50 студентів з денної форми навчання. Той, хто погано навчається, опиняється на межами факультету. В результаті це формує серйозне ставлення до навчання у студентів, вони бачать, що на факультеті діє принцип справедливості (до речі, конкурс минулого року був немалий — більш як 25 чоловік на одне бюджетне місце та два — на контрактне). А ми, у свою чергу, створюємо усі умови для навчання і намагаємося також виховати не лише гарних фахівців, а й людей. Загалом наші студенти знають: якщо вони гарно вчаться, беруть активну участь в науковій роботі, громадському житті на факультеті, то їм відкрита дорога в аспірантуру або вони можуть працювати як здобувач над темою дисертації.

— Але й тих своїх випускників, які не залишаються працювати на факультеті, ви не забуваєте?

— Так, у нас діє асоціація випускників факультету. Ми вважаємо, що вони як фахівці-практики можуть багато в чому допомогти факультету та студентам, які ще навчаються: поділитися досвідом, взяти до себе на практику наших студентів. Саме тому на нашому факультеті такі бази практики, які має не кожен вуз, — апарат Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України, спеціалізованих судів та органів влади. І що радує найбільше, багато хто зі студентів, які гарно показали себе на практиці, залишаються там працювати. Наприклад, декілька років тому троє наших студентів після успішного проходження практики залишилися працювати в апараті Кабміну. Звичайно, ви розумієте, що таку роботу не так просто знайти.

— Які магістерські програми є у вас на факультеті?

— На факультеті вся робота спрямована на отримання студентами ґрунтовних знань, високу оцінку їх диплому в майбутньому та відповідність їх спеціальності потребам держави. Ми першими свого часу створили магістерську програму «Правове регулювання економіки», озброївши наших випускників знаннями не лише юридичних дисциплін, а й економічних. З часом відкрили магістерську програму «Міжнародне економічне право», оскільки вважаємо, що таких спеціалістів бракує нашій державі (можливо, якби ми їх мали, то й рішення щодо острова Зміїний було іншим), більше того, потреба в них лише зростатиме (Україна вступила в СОТ, рано чи пізно увійде до ЄС і матимемо фахівців, які будуть знати особливості вступу до організацій, діяльності їх органів, то, безперечно, буде легше здійснювати кроки по вступу до міжнародних організацій, зокрема й до економічних). Цього року у нас будуть перші випуски за магістерськими програмами із підготовки фахівців-юристів з господарського судочинства та правового регулювання банківської діяльності. Також хотів би сказати студентам інших вузів, що не потрібно боятися йти до нас навчатися в магістратуру. Ми запрошуємо всіх, хто має потяг до права, законності та справедливості.

До речі, торік на навчання на денному відділенні магістратури до нас прийшло 160 випускників інших вузів, у тому числі й з Національного університету ім. Т. Шевченка, Харківської юридичної академії та з інших відомих у нашій державі вузів.

— Як ви виховуєте студентів?

— Передусім, ми виховуємо наших студентів на ідеалах нашого факультету, якому вже 16 років, і тут уже багато зроблено, щоб цей колектив розвивався і мав гарні ідеали та принципи життя на факультеті. Я вважаю, що юрист — це не лише фахівець, а й громадянин та патріот своєї держави. Особливо актуально постає це питання сьогодні, коли нині насамперед в суспільстві в багатьох ситуаціях діють гроші, сила та зв'язки. Студенти бачать ситуацію в країні, спостерігають за ганебною діяльністю окремих державних діячів та суддів. Тому я вважаю, що ми повинні докласти всіх можливих зусиль, аби студенти не сприймали це як норму поведінки, за якою і вони будуть жити та працювати. Вони повинні завжди пам'ятати, що юрист стоїть на сторожі права та справедливості, оскільки право це і є інструмент справедливості. Юрист не повинен використовувати свої знання чи владу у несправедливих цілях. Саме тому ми намагаємося виховувати на факультеті не лише фахівців, а й людей, намагаємося донести до студента поняття справедливості, аби він у своїй майбутній роботі завжди старався справді допомогти людям. А також нагадуємо про такі, здавалося б, зрозумілі речі, як повагу до людини, до старших, до професії та суспільства. Робимо ми це все в умовах повної відсутності з боку держави позитивного впливу на формування студентів. Якщо раніше в державі були структури, які формували дитину, починаючи з дитячого садка до вузу, то сьогодні цього немає. Можна, звичайно, негативно ставитися до піонерських та комсомольських організацій, але не варто забувати, що в основу моралі, на якій виховували дітей, були закладені біблійні цінності. Тих моральних ідеалів, які існували в суспільстві й підтримувалися певним державним механізмом та громадськими структурами, сьогодні немає.

Пропагуючи той факт, що юристом може бути людина, озброєна не лише знаннями, а яка має ще й високі морально-етичні якості, ми вперше в державі минулого року провели конференцію з проблематики підготовки юристів у професійних та морально-етичних аспектах. До речі, вона викликала широкий інтерес як у представників інших вузів, так і у державних органів, які взяли участь у конференції.

— Студенти підтримують цю ідею?

— Щоб наша робота з утвердження моральних принципів не видавалася голослівною, ми спільно з органом студентського самоврядування розробили Морально-етичний кодекс студента і юридичного факультету. Він був обговорений у кожній академічній групі (а це більш як 1000 студентів), і студенти підписалися, що вони поділяють зміст кодексу, та зобов'язалися його виконувати. І хоча в кодексі всього сім статей, вони відображають найголовніше — патріотизм, людяність, чесне виконання обов'язків, самовдосконалення, дотримання даного слова, порядність та відповідальність за свої дії. Я переконаний, що у кодексі закладені такі норми, які справді дають можливість бути і патріотом, і громадянином. Якщо студент, який з ним ознайомився, виконуватиме його бодай на 70—80%, це вже буде серйозний крок до виховання справжньої людини і громадянина. Колектив факультету має свій прапор, емблему, гімн, слова і музику до якого вони написали самі. Студенти мають думати не лише про власні інтереси, а й про державні. Так ми їх і виховуємо.

Розмовляла
Наталя ГЕЛЕТКО.

Оперативники Юр'ївського райвідділу міліції (Дніпропетровщина) затримали двох непрацюючих громадян Грузії, які протягом 2009—2010 років викрадали в селян велику рогату худобу, *інформує наш власкор Тетяна Колядинська*



Київська міська влада зобов'яже вуличних музикантів одержувати ліцензії на роботу й проходити іспит на профпридатність



Заробили на «Голос» для своїх дідусів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— І в цьому контексті нині дуже важливо не загубити свою історичну пам'ять. Тож наші учні по-дитячому щиро, зацікавлено займаються пошуковою роботою — досліджують свої родоводи. Їхня робота посіла перше місце на обласному конкурсі «Добро нації — найвища мета людини на землі», присвяченому 100-річчю з дня народження Степана Бандери. А проект «Моя рідна земля — Прикарпаття» удостоєний другого місця в обласному конкурсі учнівських проектів «Я — громадянин України». Нині учні до 65-річчя Перемоги впорядковують інформацію про участь у війні своїх дідів, створили на сайті училища сторінку «Шляхами подвигу і слави наших дідів» (розділ «До 65-річчя Перемоги»). Газета «Голос України», яка приділяє багато уваги цій даті, буде гарним подарунком для ветеранів війни — бабусь і дідусів наших учнів, виявом великої вдячності і пошани до них від онуків.

Вл. інф.

Івано-Франківськ.

Радіоаматори забезпечили зв'язок

На площі Фестивальній, що в центрі Запоріжжя, 9 Травня відбувся показовий радіолюбительський сеанс зв'язку, організований тутешнім Товариством сприяння обороні України. Примітивна й громіздка за сучасними мірками техніка не підвела й забезпечила надійне спілкування із сотнею міст колишнього СРСР, а також радіолюбителями Польщі та Бельгії. Власне, спілкування із застосуванням «прабабусь» радіозв'язку було більш цікавим дорослим запоріжцям, а діти та підлітки із захопленням ознайомилися зі спортивною та бойовою технікою зв'язку, а головне — з розробками своїх однолітків.

У Мелітополі поетичний вечір провели на братському кладовищі

«Вечір напередодні Перемоги» за участі студентів мелітопольських вузів відбувся на місці військових поховань. Близько 250 молодих людей зі свічками та червоними гвоздиками в руках зібралися на меморіалі біля Вічного вогню. У виконанні присутніх лунали вірші про війну, про тих, хто вижив, і про тих, кому так і не судилося повернутися. Після завершення вечора свічки і гвоздики прикрасили мелітопольський меморіал.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Іванофранківцям подарували торт вагою 220 кілограмів

Івано–Франківськ відзначив своє 348–річчя. Епіцентром свята в День міста традиційно стала площа біля ратуші. Міський голова Віктор Анушкевичус із балкона цієї стародавньої споруди виголосив своє привітання до іванофранківців. Поздоровив їх і голова ОДА Михайло Вишиванюк. Після благословення представників духовенства міський голова урочисто розрізав святковий 220–кілограмовий торт, яким уже традиційно кілька років поспіль пригощають мешканців міста під час святкування біля міської ратуші. Цього року він був найбільшим за всю історію частувань. Солодкий шедевр прикрасили сюжетами з історії Івано–Франківська від заснування до сьогодення.

До речі, своєю першою назвою (Станіслав) місто завдячує власнику — польському магнату Андрію Потоцькому, який дав йому таке ім'я на честь сина. З цією назвою Станіслав прожив триста років, а ім'я Івана Франка отримав 48 років тому. Якийсь час городяни навіть святкували День міста в день народження Каменяра — 27 серпня, але згодом знову повернулися до 7 травня. Цього дня далекого 1662 року Станіслав отримав магдебурзьке право.

Частина мешканців і сьогодні не проти, щоби день народження міста відзначати одночасно з днем народження Франка. На їхню думку, свята, що сусідують із Днем міста, — Першотравень та День Перемоги, розчиняють його значимість. Інші ж жителі протилежної думки: серіал травневих свят, кажуть вони, підсилює звучання Дня міста, розтягує його святкування в часі. І, справді, місто всю першу декаду травня вирує різноманітними виставками, фестивалями, концертами, турнірами, спортивними змаганнями.

За традицією у цей день в обласному муздрамтеатрі відбулося вручення міської премії ім. Івана Франка в галузі літератури й журналістики. У святковому концерті взяли участь міжнародний симфонічний оркестр «INSO-Львів» та відомі оперні співаки, зокрема, наша землячка Герой України Марія Стеф'юк.

Місцеві музичні гурти розважали молодь у міському парку культури й відпочинку. А на площі Шептицького протягом трьох днів проходило традиційне Міжнародне свято ковалів, у якому взяли участь понад 300 осіб із 24 країн світу. Майстри металу подарували місту свою чергову спільну роботу — скульптурну композицію «У рамках ковальських традицій».

Радість свята з іванофранківцями розділили 20 іноземних делегацій із міст-партнерів Івано-Франківська, а також іноземних дипломатичних установ. Місто з 348-річчям привітали представники Литви, Латвії, Польщі, Чехії, Румунії та Російської Федерації. У День міста підписано також нові дві угоди про співпрацю — з містом Кошалін та Новосольським повітом Республіки Польща.

Дарина НАЗАРЧУК.



На знімку: спільна робота ковалів «У рамках ковальських традицій».

Фото автора.

Нелінійна арифметика

БАЛАНС ТИЖНЯ

* На думку Прем'єр-міністра Миколи Азарова, країна заощадить два мільярди гривень за поставлений у квітні російський газ — про політекономічне сальдо-бульдо.
* Україна та Росія обговорюють спільні проекти в енергетичній сфері — про цікаве й не дуже.
* За даними Міністерства фінансів, державний борг торік зріс на 61,3 відсотка — про грецькі горіхи.

Не затягуйте, не затягуйте!

Якщо врахувати, що відтепер імпортний газ стає на 100 доларів США за тисячу кубометрів дешевший (звільнений від ввізного мита), то проти попередніх місяців економія очевидна. Водночас, якщо зважити на суперечливий зміст довгострокових політичних преференцій, які Україна віддала навзамін дешевшого на 30 відсотків газу, то хибують будь-які підрахунки, Адже, приміром, на оренді 18 тисяч гектарів кримської землі та 10 кілометрів причалів бази Чорноморського флоту, за міжнародними мірками, наша країна втрачає мільярди доларів США, а не гривень. Може, воно того варте, якщо, зі слів Прем'єр-міністра, ми отримаємо й російський кредит на добудову двох ядерних реакторів, у кооперації з росіянами запустимо серійне виробництво АНів, складемо спільні продовольчі баланси, відкриємо російський ринок для українського м'яса, молока, цукру, зерна? Поза сумнівом, якщо винести за дужки переговорних процесів питання переділу власності, які перетворюють благотворні впливи на пожиттєву залежність. Але якщо винести, то переговорникам обох країн стане нецікаво. У квітні державний авіаконцерн «Антонов» і ВАТ «Об'єднана авіабудівна корпорація» домовилися про створення управляючої компанії в рамках інтеграції авіакомплексів. Це наближає «антонівців» до додаткових фінансових ресурсів, завантаження основних фондів, але водночас — до російської корекції і планів, і можливостей. Можна нагадати й про плани збудувати 340 літаків до 2024 року, і про більш як два десятки замовлень на пасажирський Ан-158, який дотепер успішно конкурував із російським SSJ-100.

Цікава деталь: кілька років тому експерти припинили співвідносити кількість роздержавлених підприємств із економічною ефективністю їхньої діяльності. Статистика заперечувала класичний постулат, що приватизація приводить ефективного власника. Але він і не потрібен, якщо приватизація стає інструментом політичного впливу однієї держави на іншу. Російська державна Об'єднана суднобудівна корпорація (ОСК) повідомила російського прем'єра Володимира Путіна, що зацікавлена в придбанні українського заводу «Зоря-Машпроект», який вважають найбільшим виробником у світі газотурбінних двигунів у суднобудуванні. При цьому, як завжди, дещо передали куті меду, запевнивши, буцімто українці потерпають через брак замовлень. Володимир Путін доручив главі ОСК узяти це питання «під контроль». Утім, за інерцією, бо під контроль наш уряд, схоже, передає зараз усе, що просять. Агентство «Прайм-ТАСС» процитувало російського прем'єра, який давав доручення серед тижня главі «Росатому» Сергію Кирієнку стосовно повномасштабної кооперації Росії та України в атомній енергетиці: не затягуйте, мовляв, зі створенням єдиної компанії, не затягуйте...

Що нескладно, те доладно?

Тим часом, нагадаю, що зі слів того самого Сергія Кирієнка, йдеться про створення СП на базі «Атоменергомашу» і «Турбоатому». Мова — про реалізацію російської і згортання української стратегій розвитку атомної енергетики, яка виробляє для країни понад 50 відсотків електроенергії. Судіть самі. Якщо завдання росіян дотепер полягало в збереженні за собою найбільшого ринку збуту технологій і паливних збірок для всіх 15 енергоблоків радянського дизайну, то українці планували диверсифікувати джерела ядерного палива, для чого було започатковано співробітництво з американською компанією «Вестінгхауз», переписано купу паперів, намічено збудувати завод із його фабрикації тощо. Завод Микола Азаров обіцяє, але побудований уже з використанням російського досвіду зі збагачення урану. І це далеко не все. В пресу вже просочилася інформація про проект україно-російської угоди щодо розширення стратегічної співпраці в енергетичній сфері. Кажуть, що в ньому йдеться про намір установити на кордоні України з європейськими країнами вставки постійного струму для спільного постачання електроенергії. З цього випливає, що російська електроенергія витіснятиме українську, оскільки собівартість виробництва останньої значно вища. Інакше кажучи, якщо Україна була експортером електроенергії, то стане транзитером, а відтак втратить ще одне джерело валютної виручки. Але зробити це нескладно, а з політичної точки зору, — дуже своєчасно. Тож пропозиція спільно постачати електроенергію в треті країни, цілком ймовірно, прийдеться до нашого двору.

Це визначення випало, даруйте, автоматично, бо на нашому енергоринку порядку, наче на подвір'ї довгобуду. Все змішалося: контракти, уряди, власники... Але це не якась там допотопна нерухомість, як нас намагаються переконати. З 1 травня, скажімо, зросли тарифи за транспортування газу, що збільшує виручку облгазів на 1,7 мільярда гривень за рік. Якщо це не позначиться на тарифах для кінцевих споживачів, а ремонтувати ЖКГ, судячи з держбюджету, уряд не збирається, то про яку й чию економію йдеться?

Дещо про міцні горішки

Водночас не варто забувати, що велика політика не терпить лінійної арифметики. Хіба можна відкидати, приміром, те, що ідея російського Прем'єр-міністра Володимира Путіна щодо об'єднання активів «Газпрому» і «Нафтогазу України» вистрибнула з метою підіграти Президенту України Віктору Януковичу. Адже якщо політекономічні розрахунки її практичної реалізації доведуть, що це не збігається з національними інтересами, то ми почуємо голос і Президента країни, і гаранта Конституції. Хоч, звісно, політекономічна арифметика — тонка штука й може привести до спільного знаменника інтереси двох компаній, капіталізація яких відрізняється щонайменше в 25 разів. До слова, про газове сальдо-бульдо у квітні. В НАК «Нафтогаз України» повідомили, що перерахували за спожитий газ у квітні близько 419 мільйонів доларів США, а спожили його, як і в березні, 1,8 мільярда кубометрів. Якщо в березні він обійшовся у 576,8 мільйона доларів США, то за яким обмінним курсом рахували економію? Не сумнівайтеся, за правильним. Але борги така економія не зменшує. З урахуванням відкоригованих даних, держборг торік зріс на 15,1 мільярда доларів, або на 61,3 відсотка, то, як-то кажуть, провина попередників нинішнього уряду. Але нинішній, судячи з держбюджету, пропонує інтенсифікувати процес запозичень. Причому із 100,3 мільярда гривень більш як 90 відсотків планується спрямувати на покриття дефіциту бюджету, прямо кажучи, на проїдання, менше 5 відсотків — на фінансування проектів економічного розвитку. Вже зараз наші внутрішні проблеми асоціюються з грецькими горіхами. І тому що нема бажання їх розкушувати, і тому що вони повсякчас нагадують про Грецію, де нехтування лінійними економічними законами зруйнувало соціальну рівновагу в країні та за її межами.

Сергій ВЛАД.



«Білоруська весна» триватиме до 22 травня

В Україні стартував фестиваль «Білоруська весна». Його відкрили театралізованим дійством у Києві.

Столичний перформанс фестивалю білоруської культури відбувся під вигуки й пісні. Люди почали виходити з магазинів і визирати у вікна. Довелося заспокоювати. Після проголошення «внутрішньої Білорусі», на автобусній зупинці організували пункт видачі паспортів нереальної республіки. Першою посвідчення особи одержала жінка з дитиною.

Фестиваль сучасної білоруської культури відбудеться вже вчетверте, і цього року проходитиме у Києві, Харкові, Львові, Івано-Франківську, Тернополі, Дніпропетровську, Чернівцях. «Білоруська весна» протриває в Україні до 22 травня. За цей час білоруські діячі мистецтв ознайомлять українців зі своїми літературними новинками, фільмографією і народною творчістю.

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

ПЛАНЕТА

Урятуйте наші євро!

На порятунок єдиної валюти кинуто 750 мільярдів

Дата 9 травня ввійде в історію не тільки як День Перемоги. За гучними святкуваннями не всі телевоніни відзначили, що продаж євро в обмінниках упав нижче за звичні 10 гривень. Ситуацію на європейських біржах газети назвали «шок і трепет». Єдина європейська валюта через неможливість низки країн, і насамперед Греції, погашати свої борги почала падати. Міністри фінансів усього Євросоюзу, а не тільки єврозони, до якої входять 16 членів ЄС, зібралися на екстрену нараду. У результаті вони створили принципово нову фінансову систему — Європейський стабілізаційний механізм, який має 750 мільярдів євро. Із цієї суми 500 мільярдів у вигляді кредитів і гарантій за позиками надасть Європа та 250 — МВФ.

При цьому йдеться не про фонд, де акумульовано живі кошти, а саме про механізм для швидкого збирання кредитних коштів. Так, європейська частина механізму (500 мільярдів євро) — це кредити на 60 млрд. євро від Єврокомісії під 5% річних, а на решту 440 мільярдів члени зони євро надають гарантії терміном на три роки, під якими скуповуватимуться борги найслабкіших країн зони євро (насамперед Греції, Іспанії, Португалії, Ірландії).

Єврокомісар із грошової політики Оллі Рен упевнений: «Бюджетні зусилля держав — членів Євросоюзу, фінансова участь із боку Єврокомісії та держав єврозони й заходи, що їх вживає Європейський центробанк, засвідчують, що ми робимо все необхідне, щоб захистити євро хоч би що там було». Чи достатньо всіх цих заходів, щоб урятувати єдину європейську валюту, поки що неясно, але вчора в обмінниках курс євро почав зростати, що додає оптимізму.

Водночас європейська преса в бажанні політиків подолати кризу спільно побачила історично важливі події. «Рівно через шістдесят років після декларації Роберта Шумана, з якої почалася європейська інтеграція, Європа переживає найбільшу кризу у своїй молодій історії», — пише французька газета «Фігаро». «Євросоюз прийняв історичне рішення з часів рішення про створення європейської валюти в 1999 році — про створення механізму фінансової допомоги країнам зони євро, в яких є проблеми з поверненням своїх боргів», — наголошує іспанська «Паїс». Видання пише, що Європейський фінансовий механізм «створює підстави для урівноважування очевидної асиметрії між досконалим валютним союзом і нестачею політичної інтеграції». Чи зможе новий механізм урятувати єдину європейську валюту, покажуть найближчі місяці.

Віза — це ще не все

Голова Закарпатської облдержадміністрації Олександр Ледида в пункті пропуску «Ужгород — Вишнє Нємецьке» зустрівся з Генеральним консулом Словацької Республіки Маріаном Сладечеком, головою парламентського Комітету у закордонних справах СР Юраєм Горватом та першим заступником начальника словацької Прикордонної поліції та поліції у справах іноземців Марцелом Глиганичем.

Необхідність такої зустрічі назріла давно. Лише протягом чотирьох місяців 2010 року перетнути українсько-словацький кордон не змогли 145 українців. Причому чимало з них не потрапили до сусідньої держави за наявності чинних шенгенських віз, виданих дипломатичними установами Угорщини, Польщі, інших європейських країн.

— Вже неодноразово громадяни України зверталися зі скаргами на те, що словацька сторона безпосередньо при перетинанні кордону вимагає додатковий пакет документів, — зауважила представник МЗС України в Ужгороді Галина Гороховська.

Генконсул Словацької Республіки в Ужгороді Маріан Сладечек висловив переконання, що проблеми були тимчасовими, а голова парламентського комітету Юрай Горват запевнив: «Ми відкриті для співпраці. Усі непорозуміння між словацькою та українською сторонами стосовно перетину кордону вирішуватимуться на рівні парламенту СР».

— Правила візового режиму країн Шенгенської зони дозволяють прикордонникам додатково перевіряти документи іноземців. Актуальним на сьогодні питанням залишається ефективне інформування українців про особливості перетину кордону, — наголосив перший заступник начальника Прикордонної поліції та поліції у справах іноземців Марцел Глиганич.

Тим часом очільники ОДА обіцяють і надалі тримати ситуацію під контролем.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Будь реалістом — роби неможливе!

Під цим гаслом розпочався міжнародний проект «Євроавтобус–3», в якому бере участь молодь Західної і Східної Європи. Він стартував 5 травня у Варшаві. Активісти–волонтери ставлять перед собою мету активізувати рух регіональних молодіжних ініціатив та розвиток місцевих територіальних громад. Молоді психологи, журналісти, екологи, майбутні дипломати разом із українською молоддю проводять «круглі столи», тренінги, спілкуються з юнаками та дівчатами містечок та сіл.

«Євроавтобус-3» побував в Овручі на Житомирщині і щойно прибув на Черкащину, де у селах Мельники та Медведівка проведе зустрічі з молодими екопоселенцями та учнями старших класів.

Далі маршрут посланців Європи проляже на Дніпропетровщину, Харківщину, Донеччину і завершиться 25 травня на Сумщині. Здійснюється проект за підтримки представництва ЄС в Україні та ряду міжнародних громадських організацій.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото автора.



На знімку: Черкащину у проекті представляє Тарас Зубенко, житель села Мельники.

Причиною вибухів на шахті «Распадская» міг стати раптовий викид метану

Число жертв двох вибухів на російській вугільній шахті «Распадская» у ніч на 9 травня виросло до 47 чоловік. Доля більше 40 шахтарів і гірничорятувальників залишається невідомою. Прем'єр–міністр Володимир Путін, що прибув на місце трагедії завірив, що держава виконає всі свої зобов'язання перед родичами загиблих. Учора в Кемеровській області почали ховати загиблих гірників, а в церквах пройшли молебні за загиблими і за здоров'я тих, хто залишається під завалами.



Фото Photoshot (Укрінформ).

Володимир Путін підкреслив, що поки рано робити висновки про причини того, що відбулося, однак версія людського фактору при другому вибуху виключена. «При розслідуванні таких подій завжди приділяється увага вивченню проблеми з усіх боків, у тому числі й так званому людському факторові — мається на увазі неакуратне поводження з вогнем», — цитує Путіна РІА «Новини».

«Але це ще можна було припустити при першому вибуху. Я думаю, що при другому це просто виключено», —заявив глава уряду й відзначив, що «другий вибух був найважчий».

Керівник оперативного штабу пошуково-рятувальної операції на шахті «Распадская» глава МНС РФ Сергій Шойгу не виключає, що однією із причин вибуху міг стати раптовий викид метану: «Є попередня версія, що вибухнув газ і вугільний пил. Великі сили науки задіяни для того, щоб зрозуміти, що відбулося. Руйнування колосальні». Він підкреслив, що «перший вибух підняв вугільний пил, за чверть години відбувся другий потужний вибух газу й вугільного пилу».

Володимир Путін, оцінюючи ситуацію, зажадав, щоб висновки з причин аварії на шахті «Распадская» торкнулися всієї галузі: «Підкреслю, не тільки стосовно до шахти «Распадская», але й у відношенні всієї вуглевидобувної галузі, та й взагалі всіх підприємств із потенційно небезпечним виробничим циклом».

Польотам літаків над Європою знову заважає ісландський вулкан

Через нову хмару попелу свій повітряний простір учора закрили Австрія, Іспанія, Португалія, Великобританія, можуть зробити це сьогодні також Німеччина й Франція. За минулі вихідні в країнах Старого Світу було скасовано більше тисяч авіарейсів, сотні тисяч туристів чекають вильоту в аеропортах.

Нагадаємо, ісландський вулкан Эйя-Фьятла-Йокудль прокинувся в березні 2010 року. У небо він викинув величезну хмару вулканічного попелу, що загрожує польотам. У квітні через цю причину авіасполучення з Європою припинялося на шість днів.

У Ялті впав вертоліт, що забезпечував відеотрансляцію гонок першого етапу чемпіонату світу з водно-моторного спорту «Yalta Gran Prix of the Sea 2010», — пілот загинув, двоє пасажирів перебувають у Лівадійській лікарні, *повідомляє наш власкор Георгій Вервес*



Президент Таджикистану Емомалі РАХМОН звернувся до світового співтовариства по допомогу в ліквідації наслідків паводка та зсувів на півдні країни, спровокованих багатоденними зливами

Крим перетворюють на одноразовий курорт?

Підприємці Алушти приїхали до столиці із зверненням до Президента, в якому просять главу держави нормалізувати ситуацію на півострові. За їхніми словами, у результаті корупційних схем у курортному бізнесі країна недоотримує десятки мільйонів доларів у бюджет, а Крим рік у рік втрачає туристів.

Так, за підрахунками директора Центру політичного аналізу «Стратагема» (Київ) Юрія Романенка, щорічно туристи залишають на відпочинку в Криму близько 3—4 мільярдів доларів.

— Цих ресурсів досить було б для того, щоб давно модернізувати інфраструктуру Криму, але в бюджет від туризму надходить усього лише близько 10%. Зрозуміло, які величезні суми втрачає наша держава від цього тіньового бізнесу, — зазначив він учора на прес-конференції.

Ще однією проблемою для півострова, вважає Ю. Романенко, стало те, що пішов середній клас відпочивальників. На його думку, рівень послуг просто лякає цих людей.

— А хто до нас поїде, якщо за все потрібно платити? — погоджується з ним Ганна Герасименко, голова осередку Союзу підприємців і роботодавців Криму в селищі Партеніт. — Найкращі пляжі — платні, паркування — платне, не кажучи вже про готелі. У травні в нас відпочивали тільки дачники, прості українці вже не можуть оплатити кримські оздоровниці.

Як зазначив приватний підприємець з Алушти Станіслав Мельников, у місті перекривається доступ до моря, землі передають у приватні руки.

— Нині на Південному узбережжі склалася стійка система розподілу землі в приватні руки, це призводить до того, що кожний князьок на своїй території моментально встановлює паркани, а місцеві жителі й відпочивальники, як пацюки, пробираються між ними до моря, — заявив він.

За словами підприємців, місто задихається від незаконної торгівлі, яку крышують місцеві самоуправлінці. Тим часом воно втрачає роботу й доходи.

— З Південного узбережжя поступово витісняють працездатне населення, в таких умовах, у які нас поставили, неможливо працювати, — нарікає приватний підприємець, представник Союзу підприємців і роботодавців Криму в м. Алушта Ірина Фаа. — Все це може призвести до соціального вибуху.



Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Традиційно на початку травня на кримському мисі Тарханкут проходить акція із прибирання сміття.

Як вважають підприємці, розв'язати питання має втручання центральної влади, оскільки місцева влада займаються не розв'язанням проблем Криму, а розв'язанням власних проблем.

— Крим нині розвивається як одноразовий курорт, тобто, є одноразовість мислення на рівні регіональної олігархії, що бачить у Криму ресурс, яким можна користуватися тут і зараз, —резюмував Юрій Романенко.

Наталія ОВДІЄНКО.

На ялтинських пляжах підняли «Блакитні прапори»

У ялтинському міськвиконкомі відбулася врочиста передача «Блакитних прапорів» масандрівському пляжу та пляжу готелю «Ялта-Інтурист». Такий знак свідчить про відповідність цих зон відпочинку міжнародним критеріям і вручається міжнародним журі програми «Блакитний прапор» разом із сертифікатом якості.

«Блакитний прапор» — екологічний знак, яким нагороджено більш як 3450 пляжів у 41 країні світу. Протягом минулого року на масандрівському пляжі досконально вивчали його екологічний стан, оцінювали рівень сервісу, ступінь безпеки й безліч технічних питань. У підсумку всі вимоги програми було виконано, й «Блакитні прапори» підняли над кримським пляжами. Тепер відпочивальники можуть бути впевнені, що за рівнем сервісу та екологічним станом вони ні в чому не поступаються закордонним, а в деяких випадках переважають їх. Цьому сприяють природні особливості ялтинського регіону.

Георгій ВЕРВЕС.

Що можна відмити на молодіжному будівництві

Прокуратура Красногвардійського району Дніпропетровська звинувачує директора одного з ТОВ у завданні державі збитків на 5,8 млн. гривень.

Як встановило досудове слідство, торік йому стало відомо, що товариство з обмеженою відповідальністю «Центр молодіжного будівництва» інвестує кошти в майбутнє зведення житлового будинку. Зловмисник підготував угоди на будівництво більш як на 3,6 мільйона, які й не збирався виконувати. Отримані кошти легалізував, тобто «відмив», перерахувавши їх на розрахункові рахунки інших підприємств, установ та організацій як оплату за виконання умов раніше укладених угод, погашення кредитів, фінансування будівництва тощо. Крім того, з січня по травень 2008 року обвинувачуваний не сплатив майже 2,2 млн. грн.. податків на додану вартість та на прибуток підприємства.

Кримінальна справа — вже в суді, а зловмисник — під вартою, повідомили в прес-службі прокуратури області. За сукупністю статей КК йому загрожує до 12 років позбавлення волі.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Дніпропетровська область.

Знищивши майна на півмільйона, виручили 22 тисячі

Вирвавши на вікнах насосної станції Кременецького цукрового заводу грати, троє мешканців Тернопільської області проникли до приміщення і заходилися розкурочувати дороге обладнання, в тому числі імпортовані з Великобританії унікальні двигуни. Щоб винести їх, вони розпиляли на частини, а малі двигуни винесли цілими. Розібрали також щитову і зрізали електродроти. Цікавили злодіїв кольорові метали. На пункти прийому металобрухту вони здали 400 кг мідної обмотки, 250 кілограмів чавунних деталей, майже сто кілограмів алюмінію і латуні, за що виручили 22 тисячі гривень. Між тим, відновлення насосної обійдеться підприємству ВАТ «Кременець-цукор», за словами його гендиректора Віталія Собчука, щонайменше у півмільйона гривень. Крадіїв міліція затримала. Триває слідство.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.



Залишилося газифікувати одне село

у Западні Брусилівського району запалено символічний газовий факел. Це одне з невеликих сіл, у кооператив тут об'єдналося чотири десятки сімей, які зібрали на спорудження газопроводу 280 тисяч гривень. Ще 110 тисяч виділила держава. Газифікація житла у селі — задоволення не з дешевих, але справа того варта, кажуть селяни. Більше того, в селі, яке колись вважалося неперспективним, вже є люди, які бажають будувати житло. Тепер у Брусилівському районі, який з'явився на карті Житомирщини під час масового переселення з територій, уражених радіацією після аварії на ЧАЕС, залишилося лише одне село Вільшка, до якого ще не підведено газ.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.
Фото автора.

Ємності з отрутою перекинулися на землю прямо під час перевезення

У Запоріжжя на вулицю вилилося чотири бочки сірчаної кислоти. Як розповіли у МНС, місце розливу оброблене каустичною содою (200 кілограм) і змите водою. Жертв, постраждалих і забруднення довкілля немає, **передає ЛігаБізнесІнформ.**

У понеділок увечері в на вулиці Задніпровській «МАЗ» із причепом перевозив з «Запорізького заводу кольорових сплавів» відпрацьований травільний розчин сірчаної кислоти у 12 пластикових бочках (об'ємом один кубометр кожна). Через несправність кріплення вантажу чотири бочки випали прямо під час їзди, отрута витекла на дорогу. На місці події працювала оперативна група Головного управління МНС у Запорізькій області.

У НОМЕР

Активістів заблокували в регіонах?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас начальник відділу зв'язків із громадськістю Головного управління МВС України у Львівській області Денис Харчук зазначив, що з боку правоохоронців «не чиниться жодних перешкод». Те, що відбувається з автобусами, він пояснив «звичайними заходами з перевірки транспортних засобів».

Тим часом «Інтерфакс» з посиланням на джерело в автопарку в Кременчуку повідомляє, що ще в понеділок о 14.00 було скасовано всі маршрутні рейси мікроавтобусів із цього міста до Києва. Людей відмовлялися везти на мітинг опозиції.

«Нам сказано не випускати маршрутки на Київ. Наше керівництво намагалося знайти компроміс, але в ДАІ сказали — виїжджайте, але далеко не поїдете. Пасажирів ми обдзвонили й сказали, що рейси скасовані до завтра до 10 ранку», — повідомили в диспетчерській службі одного з автопарків у понеділок.

В іншій диспетчерській службі «Інтерфаксу» підтвердили, що ДАІ й транспортна інспекція натиснули на перевізників.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Секрет довголіття Анелі Михайлишин

Мешканка села Старі Кривотули, що на Прикарпатті, Анеля Михайлишин відсвяткувала свій 105-й день народження! З 12 років Анеля залишилася сиротою. У молоді роки наймитувала, потім усе своє трудове життя працювала у місцевому колгоспі. Іменинниця виховала 11 дітей, п'ятеро з яких всиновила. З гордістю розповідає про своїх дітей, онуків, яких у неї — 28, тішиться, що має аж 32 правнуків і чотирьох праправнуків. У свої 105 Анеля Михайлинин — досить жвава і активна. Секрет свого довголіття пояснює здоровим способом життя. Іменинницю прийшли привітати представники обласної, районної та сільської влади. Вони вручили ювілярці квіти і конверти з грошима.

Дарина НАЗАРЧУК.

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Новосілля медиків наблизили підприємці

Справила новосілля амбулаторія сімейної медицини, яка обслуговує 11 тисяч жителів одного з найбільших мікрорайонів Бердичева. До цього заклад містився у двох непристосованих для цих потреб квартирах. Площа нового приміщення — 314 квадратних метрів, що дає змогу створити всі умови для прийому пацієнтів і роботи ескулапів. Працюють тут три сімейні лікарі, акушер-гінеколог та 11 медсестер. 40 відсотків коштів, витрачених на створення нової амбулаторії, виділено з міського бюджету, решту доклали спонсори. Саме в тісній співпраці з підприємцями бачить міський голова Василь Мазур реальні шляхи розв'язання соціальних проблем у нинішніх умовах. До речі, вивільнені квартири дістануться медикам амбулаторії.

Вл. інф.

Запрошення на Дні Європи

Херсонська міськрада разом із Представництвом Євросоюзу в Україні зайнялася організацією Днів Європи, які в місті відзначатимуть 22 травня.

Як повідомляє прес-центр міськвиконкому, центральні події свята відбудуться в Європейському містечку. В різних акціях візьмуть участь представники країн—членів ЄС, країн—кандидатів на вступ, чиновники Представництва Європейського Союзу в Україні. Серед іншого заплановані імпровізовані школи європейських мов та публічні дебати з економічних і політичних питань за участі дипломатів і експертів. У рамках святкування Днів Європи відбудеться відкриття «Інформаційного центру Європейського Союзу» на базі Херсонського державного університету.

Крім традиційних заходів, у Дні Європи організатори планують відкрити творчі майстерні, запросити городян узяти участь у футбольних турнірах, повчитися європейських танців, а також подивитися фільми в рамках Фестивалю європейського кіно в Україні. Також планується великий концерт за участі груп Gorchitza Live Project (Україна) і Kosheen (Велика Британія).

ФОТОФАКТ



Три вихідні дні поспіль можна було потрапити щогодини на якійсь захід у Львові — концерт духових оркестрів, байкар-шоу, фестиваль «Львів — столиця ремесел», козацькі забави, парад наречених *(на знімку)*. Так місто відзначало свій день народження.

Фото Євгена КРАВСА.

У НОМЕР

ОДЕЩИНА

Підтоплено два села. Евакуйовано 57 осіб

Рятувальники евакуювали 57 чоловік із сіл Шелехове Ананьївського району та Шайтанка Любашівського району Одеської області через підтоплення житлових будинків, що сталося після різкого підвищення рівня річки Тилігул у результаті рясних злив. Про це вчора повідомила співробітниця управління з питань надзвичайних ситуацій Одеської облдержадміністрації Лідія Янковська, **передає «Інтерфакс-Україна».** За її даними, також було підтоплено ділянку дороги Новотроїцьке—Ананьїв. Рятувальники проводять відкачування води з підтоплених територій і розчищають прибудинкові ділянки від мулу.

ЛУГАНСЬК

Історія на колесах

У Луганську відбулася виставка ретро-автомобілів і військової техніки «Виготовлено в СРСР». Відвідувачі змогли побачити і авто часів війни, і пізніші зразки радянського автопрому. На площі перед Російським музично-драматичним театром вишикувалися «Перемоги», «Чайки», «Волги», «ЗіМи» і навіть «БТР» і «БРДМ», — усього близько 100 ретро-автомобілів. Більший інтерес луганчани виявляли до ГАЗ-67, що був випущений у 40-х роках минулого століття, і до мотоколяски СМЗ С-3А. Це вже друга виставка старої автотехніки, що традиційно проводиться напередодні Дня Перемоги. Її ініціатором і організатором виступив народний депутат України Володимир Ландік.

Алла АНТІПОВА.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Нагороди за кордон не потрапили

Інспектори Чопської митниці виявили у міжнародному поштовому відправленні вищі нагороди СРСР. Рекомендований міжнародний лист, відправлений приватною особою, слідував із Харківської області до Чеської Республіки. Згідно з чинним законодавством такі відправлення не повинні містити жодних матеріальних вкладень. Проте працівники Чопської митниці за допомогою технічних засобів митного контролю встановили, що в кореспонденції знаходяться вироби з металу.

Інспектори виявили у конверті чотири вищі нагороди СРСР. Наш співвітчизник намагався незаконно переправити за кордон Золоту Зірку Героя Радянського Союзу, ордени Леніна, «За личное мужество» та Богдана Хмельницького, повідомила «Голосу України» головний інспектор зв'язків із громадськістю Чопської митниці Наталія Лях. Оскільки згідно зі статтею 17 Закону України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» особисті нагороди не дозволені до пересилання у міжнародних поштових відправленнях, щодо даного факту складено протокол про порушення митних правил. Нагороди вилучено до рішення суду. Отже, увесь зміст конверта залишився в Україні.

Василь НИТКА.

ПЛАНУЙМОСЯ!

Що більше абортів, то більше безплідних сімей

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Утім, згадана акція — скоріше не керівництво до негайної дії, а привід привернути увагу до негативних тенденцій демографічної ситуації, до проблеми безпліддя, здоров'я чоловіків і жінок.

Якщо раніше вважали, що в безплідному шлюбі «винна» жінка, то сьогодні лікарі говорять про статеву «рівність» причин, які не дають змоги подружній парі мати дітей. Мало уваги в Україні приділяють і статевому здоров'ю чоловіків. Якщо гінекологічні огляди проходять із самого дитинства, то андролога (чоловічого лікаря) у нашій країні взагалі не вважають фахівцем...

Багато хто зі співвітчизників свідомо відмовляється від щастя материнства й батьківства. Люди не впевнені в майбутньому, бояться втратити роботу, заробіток, не мають власного житла й т. п., а тому не наважуються мати дитину.

Рік у рік нас стає дедалі менше. За даними статистики, сьогодні українців уже 45,9 млн. А ще не так давно ми пишалися, що нас 52 мільйони... Щоб якось стабілізувати демографічну ситуацію, кожна українка повинна народити дві-три дитини. На жаль, далеко не завжди зачаття входить у плани потенційних матерів. Дуже багато абортів в Україні роблять в юному віці. Кількість штучних переривань вагітності втроє перевищує європейські показники: майже половина дорослих жінок хоч раз у житті робила аборт. Хоча, за даними статистики, за останнє десятиліття в нашій країні все-таки значно зменшилася кількість абортів: якщо торік 15,5 із тисячі жінок перервали вагітність, то в 1990-му таких було 82 на тисячу.

А хірургічне втручання для жодної з них не пройшло безслідно. Найлегше — то запальний процес, у гіршому разі (а це третина випадків) — неможливість згодом мати дітей. Медики констатують: що більше абортів, то більше в Україні безплідних сімей.

Ольга ВІТЕР.

Вибір на користь продовження роду

Останнім часом усе більше жінок репродуктивного віку роблять вибір на користь продовження роду: на сьогодні троє із чотирьох вагітних народжують. **Як повідомили в департаменті охорони здоров'я Дніпропетровської міської ради,** в обласному центрі за останні 15 років більш ніж утричі зменшився показник абортів: торік він сягав 16,69 на тисячу жінок фертильного віку проти 59,8 — у 1995-му. А за перший квартал цього року знизився до 3,74.

У Дніпропетровську на базі міського пологового будинку № 2 діє Центр планування сім'ї, де більше чотирьох років працює телефон довіри. На дзвінки відповідають лікарі-гінекологи, сексопатологи, генетик, ендокринолог, лікарі-гінекологи дитячого та підліткового віку, психолог та психотерапевт. Ще двадцять кабінетів планування сім'ї працюють у жіночих консультаціях міста.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Кіровоградська область страждає від небезпечних відходів

У Кіровоградській області торік кількість відходів I—III класів небезпеки збільшилася на 18,3% і на початок року становила 15,3 тис. тонн. Про це повідомили у Головному управлінні статистики в області.

До основних сфер виробництва небезпечних відходів належать добувна і переробна промисловості (80% і 7,1%), сільське та лісове господарство (3,9%), транспорт (3,6%). Найбільша кількість відходів зосередилася на території підприємств Кіровограда та Світловодська. Відпрацьовані матеріали, що містять нафтопродукти, становлять 51,2% всіх небезпечних відходів в області.

Новий шаховий чемпіон із Краматорська

У Миколаєві завершився чемпіонат України серед хлопчиків і дівчат до 10 років. У змаганнях взяла участь рекордна кількість учасників — 135 з 25-ти регіонів України. Турнір проводився на березі річки Південний Буг в унікальній архітектурній споруді, що є історичним пам'ятником Миколаєва. З початку 90-х років її передано Миколаївському обласному шаховому клубу. Олена Мартинкова з Краматорська — єдина серед учасниць — пройшла турнірну дистанцію без поразок, здобувши перемогу над головними конкурентами, набрала 8 очків з 9-ти можливих і впевнено посіла перше місце, ставши чемпіонкою України 2010 року. Також Олена одержала право представляти Україну на чемпіонаті світу, що пройде в Халкідікі (Греція) з 19 по 31 жовтня.

ФОТОФАКТ

Ляльки з ниток — незмінний атрибут обряду «закликання» весни — були представлені під час «Великого весняного ярмарку» в Музеї архітектури та побуту України в селі Пирогові під Києвом.

Фото Андрія СКАКОДУБА (УНІАН).



Школярам показали зірки і Святі гори

Майже сто учнів та педагогів зі Львівської області перебувають у гостях у ровесників із Горлівки. Школярі потоваришували на зимових канікулах, коли гостювали в сім'ях мешканців Городоцького, Буського, Миколаївського та Самбірського районів Львівщини.

Тепер господарі віддячили за гостинність і показали учням та вчителям із Західної України визначні місця. Незабутні враження залишилися від відвідання Святогірської Свято-Успенської лаври, розташованої на крейдяних скелях на березі Сіверського Дінця. А в обласному центрі школярі із цікавістю подивилися програму в планетарії та сфотографувалися на фоні стадіону «Донбас Арена». Гості і господарі разом узяли участь у параді та мітингу, присвячених 65-річчю Перемоги. Під час зустрічі львівських педагогів та учнів із міським головою Горлівки Іваном Сахарчуком обговорювали перспективи співпраці між установами освіти. Адже такий культурний обмін сподобався і сходу, і заходу.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

60 млн. грн. виділив Кабмін на будівництво другого каналізаційного колектора в Києві, — *повідомив міністр з питань ЖКГ Олександр Попов*



В Узбекистані скасували інститут приватних нотаріусів. *Відповідний указ підписав президент Іслам КАРІМОВ*

Тисячі придеснянців — у статусі нелегалів

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Зарплата... в 388 гривень

За рівнем зарплати Чернігівська область посідає 23 місце в Україні. Але чи є при цьому середній заробіток у регіоні в 1465 гривень справжнім і реальним? Чи він свідчить лише про те, що більшість підприємців Придесення навчилися не світити своїх працівників і не платити їм зарплату на основі трудових угод?

Хіба може прожити продавець за 200 гривень, а водій — за 388?

— Але нам подають звіти про такі зарплати, — каже начальник управління оподаткування фізичних осіб ДПА в області Катерина Шумейко. — У той час, як в оголошеннях наймачі пропонують зарплату реалізаторам у 800—900 гривень, а водіям у 1300—2000 гривень і вище.

З початку року податківці перевірили 76 юридичних осіб та 17 приватних підприємців. Як з'ясувалося, перші мали доплатити у бюджет 6 мільйонів 256 тисяч гривень податку, а другі — 996 тисяч!

Загалом Чернігівщина — як полігон для відпрацювання різних схем ухилення від податків. Пенсію по досягненню пенсійного віку хочуть отримувати всі, але багато тисяч людей при цьому не сплачує жодної копійки у Пенсійний фонд.

Відкрив чоловік справу

Справа 1-17/2010, яку в березні розглянув Куликівський районний суд, дуже типова для сьогодення.

— Я восени 2009 року зайнявся підприємницькою діяльністю, а саме торгівлею харчовими продуктами та побутовою хімією, — розповідав підсудний із села Ковчин. — З цією метою придбав старий вагончик, який з дозволу батьків установив біля їх господарства. 19.11.2009 року державним реєстратором Куликівської РДА мені видане свідоцтво про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця, а 08.12.2009 року Куликівським відділенням ЧМДПІ — надане свідоцтво про сплату єдиного податку на право роздрібної торгівлі з переважанням продовольчого асортименту товарів. У грудні 2009 року за власні кошти я придбав продовольчі товари, а також частину товарів побутової хімії, завіз їх до кіоску з метою подальшої реалізації. Потім я найняв реалізатора товарів. Перед початком роботи домовився з потерпілою, що вона буде прийнята без оформлення будь-якого трудового договору та без внесення відповідних записів у її трудову книжку. Продавець працювала в кіоску щоденно, крім неділі, з 08.30 до 19.00 з годинною перервою на обід. Заробітну плату виплачував їй готівкою, в конверті, в розмірі 750 гривень. Потерпіла пропрацювала у мене з 02.01.2010 року по 07.02.2010 року. Після того, як вона відмовилась працювати далі, я домовився з іншою жителькою села...

Здавалося б, банальна ситуація.





Але суд, опитавши продавців, дійшов висновку, що провина підсудного у скоєнні злочину(!) доведена повністю. «Його умисні дії, які виразились у грубому порушенні законодавства про працю, вчиненому щодо матері, яка має дитину віком до чотирнадцяти років, необхідно кваліфікувати як злочин, передбачений ч.2 ст.172 КК України, — читаємо у вироку. У зв'язку з цим він покараний штрафом у розмірі 850 гривень».

Одне слово, підприємець ніби зекономив. Але за рахунок трудового стажу іншої людини держава теж не отримала відповідних податків-платежів.

Штрафні санкції

Як повідомив голова ДПА в Чернігівській області В. Осипенко, нині у податкові органи дедалі частіше надходять скарги з проханням розглянути проблему від працівників, які допомагали підприємцям започатковувати власну справу, але не оформили з ними трудові відносини в установленому порядку. Тепер у постраждалих виникають певні складнощі при оформленні пенсій тощо. А на керівників, які економлять на цьому, чекають штрафні санкції, суди. Так, при обстеженні торгового комплексу «Мега-Центр» податківці виявили 5 найманих працівників, які торгували промисловими товарами без документального оформлення трудових відносин. Такі факти виявлені також при перевірці магазинів «Економка», місцевих Інтернет-магазинів.

Найпоширеніша схема виплат зарплат у конвертах — видача значних сум коштів під звіт на придбання товарів. При перевірці фірми «К» виявлено, що у ній працювало 5 осіб без нарахування зарплати. А керівник на господарські потреби протягом двох років зняв з рахунку 4,39 мільйона гривень. Однак не прозвітував про затрати. У зв'язку з цим йому довелося сплатити податків на суму 2,9 мільйона гривень.

У чинному законодавстві є шпаринки, якими користуються підприємливі бізнесмени. У Чернігові великі супермаркети практикують перенесення бази оподаткування на суб'єктів господарювання, які знаходяться на іншій системі оподаткування. Великі магазини мінімізують свої податки шляхом оплати послуг підприємцям-фізичним особам. Тобто замість того, щоб платити продавцям зарплату, супермаркет укладає договори з підприємцями-фізичними особами на розміщення товарів, проведення реклами тощо. У такий спосіб мільйони гривень великого торгового підприємства йдуть у тінь.

Загалом у Чернігівській області з початку року виявлено більше 750 працівників, які працювали на умовах нелегалів. Найбільше їх легалізовано у торгівлі — 539 осіб та у сфері автоперевезень — 69.

Роботу цю, напевно, треба активно продовжувати і далі в інтересах не тільки держави, а насамперед працівників. Адже зарплати у конвертах — це майбутні проблеми тих, хто досягне пенсійного віку.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімках: чернігівські нелегали; місця без трудової книжки.

Фото автора.

«Кнауф» відкрив десятий навчальний центр

БІЗНЕС І ОСВІТА: КРОКИ НАЗУСТРІЧ

Фахівці запевняють — найкращий в Україні. Він діє в Тернополі на базі вищого професійного училища технологій і дизайну. Відкриття його перетворилося на справжнє свято, на яке приїхали генеральний керуючий групою «Кнауф» в СНД Герд Ленга, генеральний директор товариства «Кнауф»-Гіпс-Київ» Олександр Гавриш, генеральний директор товариства «Скала» Ігор Балафін, директор департаменту професійної освіти Міносвіти України Тимофій Десятов та багато інших поважних гостей, а також керівники професійних училищ із багатьох областей України.

— Німеччина в Тернопільській області — інвестор номер один, — сказав перший заступник голови облдержадміністрації Андрій Фліссак. — Відома у світі німецька компанія «Кнауф» думає не лише про виробництво, а й про кваліфіковану робочу силу, дефіцит якої гостро відчуваємо сьогодні. Отже, вона бачить перспективу подальшої роботи в Україні.

За словами Олександра Гавриша, у зв'язку із кризою довелося зупинити розширення підприємств «Кнауф» в Україні, але жодного соціального та освітнього проекту не згорнули. Тернопільський центр — найкращий із тих, які має компанія в нашій країні.

Вручаючи сертифікат на діяльність центру директору училища Галині Чайці, Герд Лєнга зазначив, що це вияв великої довіри «Кнауф». Компанія зацікавлена не лише у виробництві і продажу будівельних матеріалів, а й у підготовці робітників, які вміли б грамотно працювати з ними. За його словами, підручники, розроблені працівниками «Кнауф» і науковцями, вважаються у світі зразковими.

Перші в робочих зонах попрацювали міський голова Тернополя Роман Заставний і гості. Роман Заставний навіть пожартував, що в разі переобрання без роботи не залишається. Майстри виробничого навчання підтвердили, що працювати з матеріалами «Кнауф» зовсім нескладно, якщо добре освоїти технології. В оснащення центру ТОВ «Скала», що ось уже чотири роки працює у Борщівському районі, вклало більш як мільйон гривень. Це обладнання, техніка, матеріали, комп'ютери, підручники, методична література, новенька форма.

Але річ не лише у фінансах. Це передусім сплав наполегливої зацікавленої співпраці генерального директора «Скали» Ігоря Балафіна, його заступника Володимира Федорчука і колективу училища на чолі з Галиною Чайкою. Галина Іванівна каже, що педагоги напрацювали чимало цікавих проектів, але через відсутність фінансів не могли їх втілити. Підтримка бізнесу буквально окрилила їх, усе зроблено з любов'ю, продумано до найменших дрібниць, навіть душові кабіни в робочих зонах є. Чудовий дизайн приміщень: позначився профіль училища. Нині професію монтажника гіпсокартонних конструкцій освоюють у центрі 90 учнів. Наступного року набір планують збільшити. До речі, на Тернопільщині це вже другий навчально-практичний будівельний центр «Кнауф». Перший за підтримки «Скали» було відкрито на базі професійного училища у Борщові восени. Німецька компанія подає приклад усьому бізнесу, як треба дбати про кадри, отже, про майбутнє.



Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімку: під час відкриття центру «Кнауф» у Тернополі Герд Лєнга передає сертифікат директору училища Галині Чайці.

Фото автора.

Виявлено більше 750 працівників, які працювали на умовах нелегалів

Навіть погода була за свято...



У неділю Україна відзначала 65-у річницю з Дня Перемоги над німецько-фашистськими загарбниками. Здавалося, навіть погода була за свято: попри перестороги синоптиків та дощі у переддень ювілею, небо 9 травня над столицею було безхмарним. А тому всі пункти у святковій програмі вдалося виконати без накладок.

Почали з уже традиційного вшанування пам'яті загиблих воїнів. З самого ранку Голова Верховної Ради Володимир Литвин, Президент країни Віктор Янукович, Прем'єр-міністр Микола Азаров, члени уряду та представники духівництва поклали квіти до могили Невідомого солдата у парку Вічної слави, що в Києві **(знімок угорі)**. Пізніше майже тим же складом керівництво країни взяло участь у відкритті пам'ятника маршалу авіації, тричі Героєві Радянського Союзу Іванові Кожедубу **(знімок унизу)**.



Та все ж найочікуванішим моментом святкування став військовий парад на майдані Незалежності. Охочих подивитися виявилося чимало. Уже за кілька годин до початку параду на центральній вулиці столиці Хрещатику було велелюдно. Ніде яблуку було впасти і в метро. На виході зі станцій «Хрещатик», «Театральна» та «Площа Льва Толстого» утворилися справжні пробки. Щоправда, потрапити на сам майдан Незалежності простій людині годі було і мріяти. Площу на час святкової ходи огородили з усіх боків. Прохід на «заборонену територію» здійснювався суворо за перепустками. Воно й не дивно, адже по той бік паркану, крім ветеранів та запрошених школярів, був справжній парад перших осіб: нинішні й колишні міністри, депутати, чиновники.

І поки на площі йшли останні приготування, на Хрещатику заповнювалися всі можливі щілини на тротуарі. До слова, навіть не всі, хто мав запрошення, змогли потрапити на свої місця. Адже щоб протиснутися через суцільну стіну людських спин, треба було мати чималу силу.

— Уже починається? І що там? — питає, стоячи на Хрещатику, киянка по телефону у своєї матері, яка залишилася дивитися парад удома.

Адже не тільки побачити, а й навіть почути, що відбувається на Майдані, не скрізь удавалося. У пошуках кращої «картинки» молодь вилазила на дерева, паркани, телефонні будки і навіть туалети. Тим часом головнокомандувач Збройних сил України, начальник Генштабу Іван Свида почав об'їзд та вітання військ. Промова Президента, слова за сценарієм — і почалося те, заради чого більшість і прийшла. По Хрещатику пройшли військовослужбовці, одягнені у форму років Великої Вітчизняної. Вони пронесли штандарти чотирьох українських фронтів та «українського партизанського фронту». Проїхали автомобілі часів війни «Віліс», ГАЗ-67. Уперше за багато останніх років кияни і гості столиці побачили не на п'єдесталі, а в русі танк Т-34 з бойовим прапором з'єднання, яке у листопаді 1943-го визволяло Київ. Оплесками зустрів натовп наближення і легендарної «Катюші». Усього в параді взяло участь майже 3 тисячі військовослужбовців Збройних сил України та інших військових формувань. І ще кілька сотень військових із Білорусі та Російської Федерації. Музичний супровід забезпечувало 17 оркестрів.

Святкову ходу завершували наймолодші — діти в національних костюмах та військовій формі **(знімок унизу)**. Ця картина у стареньких ветеранів викликала чимало емоцій. Та ще більше світилися їхні очі після завершення параду. Коли до них підходили незнайомі дорослі та підбігали дітлахи із квітами та щирими словами подяки.



Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Інші фото з цих подій шукайте в фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.



У Чернігові під час святкування Дня Перемоги посправжньому раділа колишня розвідниця Параска Василівна Безгузова.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Годинники 3500 ветеранам

Народний депутат України Олег Ляшко оригінально привітав ветеранів Чернігівщини зі святом 9 Травня. Кожен, хто зі зброєю в руках відвойовував Велику Перемогу над фашистами, отримав від нього настінний годинник із зображенням ордена Вітчизняної війни та вітанням з 65-ю річницею. Більш як три з половиною тисячі ветеранів війни дякували Олегові Валерійовичу за увагу та подарунок, який нагадуватиме про спілкування і зустріч з нагоди святкування пам'ятного ювілею.

Сергій БЕБИК.

Чернігівська область.



На фото: Олег Ляшко вручає подарунки ветеранам Срібнянського району Чернігівщини.

Фото автора.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Колись потужна колона нагадувала несміливий весняний струмок

Рясний дощ не завадив урочистостям у Луцьку. Як і в попередні роки, відбулася святкова хода вулицями міста до меморіалу Слави. Тисячі мешканців обласного центру прийшли сюди, щоб віддати шану людям, які захистили мир у 1939-1945 роках. Пишу так не випадково, адже майже десять тисяч волинян вже у вересні 1939-го воювали проти фашистської Німеччини у складі Війська Польського. А Волинська кавалерійська бригада вже в перші дні вересня 1939-го під Мокрою здійснила небачений як на ті часи подвиг, вивівши з ладу понад сто танків 4-ї танкової дивізії гітлерівців. Загалом у Другій світовій війні в лавах діючої армії взяли участь понад 130 тисяч воїнів-волинян, кожен третій з них не повернувся з фронтових доріг.

Невблаганний час забирає від нас героїв. Їхні лави щовесни помітно рідіють. Колись потужна і говірка колона фронтовиків Великої Вітчизняної тепер нагадувала несміливий весняний струмок. На жаль, уже немає серед нас на Волині жодного Героя Радянського Союзу, а їх лише в Луцьку в повоєнні роки проживало близько двадцяти.

Микола ЯКИМЕНКО.

ВІННИЦЯ

«Не всіх уже слухаються ноги»

Менше десяти тисяч безпосередніх учасників боїв з фашистами залишилося на Вінниччині. Тільки незначна частина з них узяла участь у святковому параді, що пройшов головною вулицею обласного центру. Загалом понад триста тисяч жителів краю не повернулися з фронтів Великої Вітчизняної. Цього року колишні фронтовики вперше не пройшли, а проїхали на автомобілі. Герой Радянського Союзу вінничанин Микола Сищиков з цього приводу жартома сказав: «Організатори торжеств побоюються, щоб ми, бува, не розсипалися під час ходьби. Час бере своє. Не всіх уже слухаються ноги...»

Він отримав гарну новину напередодні свята. Вона надійшла з російського міста Владимира. Там створили меморіальну алею з барельєфів Героїв Радянського Союзу — уродженців того краю. Серед них є і барельєф Миколи Сищикова, який здійснив у роки війни 256 бойових вильотів.

З особливим хвилюванням зустрів свято ще один колишній фронтовик — Іван Черватюк з Вінниці. 87-річному пенсіонерові до сліз образливо, що аферисти вкрали у нього рідкісну бойову нагороду — орден Олександра Невського. Незнайомець, який навідався у квартиру фронтовика, назвався працівником військкомату. Сказав, що перевіряють нагороди фронтовиків, роблять їх опис з метою визначення доплат з нагоди свята. Всі нагороди ветерана закріплені на його святковому піджаку. «Той чоловік довго роздивлявся їх, просив показати документи, щось записував, — каже Іван Черватюк. — Мене це насторожило. Я вийшов на балкон, щоб покликати кого-небудь. Але у дворі на той час ні душі. Чоловік одразу почав збиратися. Сказав, поспішає, обіцяв ще раз навідатися. Сказав, що у військкоматі його робоче місце в 11-му кабінеті...»

За інформацією Вінницького міського управління міліції, напередодні свята вони отримали три заяви про крадіжки нагород фронтовиків. За кожним фактом порушено кримінальні справи.

Віктор СКРИПНИК.

Ця картина у стареньких ветеранів викликала чимало емоцій

Касетна «бомба» з фальшивою начинкою,

або Скільки потрібно експертиз «плівок Мельниченка», щоб встановити істину?

ТОЧКА ЗОРУ

Генеральний прокурор Олександр Медведько у середині квітня дав інтерв'ю журналістам низки видань. В інтерв'ю він розповів про те, як розслідуються резонансні справи. Зокрема, справа про вбивство журналіста Георгія Гонгадзе. Справа, яка розпочалася майже ДЕСЯТЬ років тому, — 16 вересня 2000 року. Олександр Медведько на запитання, чи співпрацює зі слідством головний підозрюваний в убивстві журналіста Олексій Пукач, відповів:
— Ми закінчуємо розслідування цієї кримінальної справи. Думаю, завершимо у липні–серпні цього року — раніше ніяк не вийде. Тривалий час проводилася складна міжнародна фоноскопічна експертиза (автори інтерв'ю зазначають — «плівок Мельниченка». — **Авт.**). Після того, як ми наприкінці 2009 року отримали висновок, у нас з'явилися нові запитання, і були призначені додаткові фоноскопічні експертизи, які тривають досі.

Він також не виключив, що у справі, ймовірно, з'являться й інші фігуранти. Але після отримання додаткової фоноскопічної експертизи. «І тільки після цього зможемо працювати з іншими особами», — додав головний наглядовець країни. Оскільки, цитує Олександра Медведька інше видання, на плівках «є цінна інформація». Водночас в цьому ж інтерв'ю Генпрокурор зазначає, що «плівки» майора Миколи Мельниченка долучені до справи». І, за його словами, «якби не виникли труднощі з перекладом, тлумаченням окремих понять, усе вже було б закінчене». Власне для цього, за його словами, й потрібні додаткові фоноскопічні експертизи.

Труднощі перекладу

Проте складається враження: права рука не знає, що інколи робить, чи то пак говорить, ліва. 19 березня цього року газета «Сегодня» з посиланням на заступника Генерального прокурора Віталія Щоткіна повідомила: коли експерти вивчили «КОПІЮ (підкреслення наше. — **Авт.**) записів розмов вищих посадових осіб... наполягли на тому, щоб їм надали оригінал. Мельниченко надав такий чіп, його долучили до матеріалів кримінальної справи, а слідство розпочало нову експертизу».

Зверну увагу: наприкінці минулого літа ЗМІ заговорили про те, що результати фоноскопічної експертизи надійшли в Україну. Проте невдовзі прокуратура заявила про «труднощі перекладу». І повідомила: у зв'язку з цим результати експертизи повернуто дослідникам для уточнення деяких термінів при перекладі українською мовою.

Отож перше запитання, яке я хочу поставити Генеральному прокуророві: ЩО передав Микола Мельниченко у грудні 2008 року у Вашингтоні слідчій групі Генеральної прокуратури у складі ДЕСЯТИ чоловік? ОРИГІНАЛЬНИЙ ПРИСТРІЙ, ЯКИМ ВЕЛИСЯ ЗАПИСИ РОЗМОВ У КАБІНЕТІ ПРЕЗИДЕНТА ЛЕОНІДА КУЧМИ, ЧІПИ І ОРИГІНАЛИ САМИХ ЗАПИСІВ? ЧИ, МОЖЕ, КОПІЇ ЗАПИСІВ І ПРИСТРОЇ, ЯКІ НЕ МОГЛИ ВИКОРИСТОВУВАТИСЯ ДЛЯ ЗАПИСІВ РОЗМОВ ГЛАВИ ДЕРЖАВИ?

Нехай вибачає Олександр Медведько, але в автора цих рядків саме з цієї причини є великі сумніви до того, що ЧЕРГОВА експертиза так званих «плівок Мельниченка» дасть змогу виявити всіх причетних до тяжкого злочину десятирічної давності. У мене інколи навіть з'являються сумніви щодо кваліфікації і сумління слідчих Генеральної прокуратури. Передусім через те, що вони або невміло допитують свідків, або не читають їхні ПУБЛІКАЦІЇ. Бо якби читали і уважно аналізували їх, то справу вдалося б розслідувати значно швидше і без «ювілейного» поспіху. Водночас, з другого боку, простежується бажання будь-що догодити небожителям. Особливо новим правителям країни. Особливо з огляду на те, що цього року «справі Гонгадзе» — десять років. Я розумію: Генеральна прокуратура разом з новою владою хотіли б до чергової сумної річниці радісно відрапортувати: «справа Георгія Гонгадзе» — нарешті розкрита! На лаву підсудних потрапили не тільки виконавці страшного злочину, а і його ЗАМОВНИКИ. І отримати додаткові бонуси у громадян нашої країни. Проте...

Не хотілося б, щоб, як це було неодноразово у попередні роки, ордени отримували непричетні, а карали — невинних. Тим більше за допомогою таких сумнівних доказів, як «плівки Мельниченка». За ці роки плівки Мельниченка аналізувалися не раз. І не тільки за науковими методиками. Американці в Іраку так і не знайшли вітчизняних «Кольчуг», хоча галасу одна з плівок, на якій наче йшлося про сумнівну угоду, наробила чимало. Україна змушена була прийняти не тільки експертів із США, але й відправити свій військовий контингент до Іраку, щоб погасити скандал. «Касетний скандал» завдав країні чимало збитків, передусім моральних, економічних, нарешті — збив з вибраного геополітичного курсу. Власне, щоб зрозуміти проблему, треба небагато — систематизувати відоме, оприлюднене у книгах і засобах масової інформації, і зробити правильні висновки.

ДЛЯ ДОВІДКИ

28 листопада 2000 року в Україні вибухнула перша «касетна бомба» — колишній Голова Верховної Ради Олександр Мороз оприлюднив запис, на якому тодішній глава держави Леонід Кучма нібито радився з високопосадовцями, що робити з непокірним журналістом Георгієм Гонгадзе. Через деякий час стало відоме прізвище людини, яка була причетна до появи згадуваного запису. З'ясувалося: колишній майор СБУ, відряджений до Управління державної охорони, Микола Мельниченко. Його незграбні викриття стали шоком для країни. Одні вважали майора героєм, інші — тверезомислячі — сумнівалися у можливостях одиночки прослуховувати кабінет глави держави, тим паче за допомогою цифрового магнітофона «Тошиба». І лише ті, хто знаходився і знаходиться у тіні, за спиною Мельниченка, знали правду...

Сьогодні легко реконструювати події, зіставити факти, щоб зрозуміти, що ж насправді відбувалося у ті далекі дні 2000 року. Отож спробуємо це зробити для того, щоб визначити, чи каже ПРАВДУ Микола Мельниченко (для цього навіть не треба проходити експертизу на «детекторі брехні», на чому тривалий час наполягав майор-утікач у попередні роки), що АНАЛІЗУЮТЬ ІНОЗЕМНІ ЕКСПЕРТИ і чи можна використати їхні ВИСНОВКИ для розкриття «справи Георгія Гонгадзе».

Вантаж без маркування

Почну із спогадів Володимира Цвіля, який допоміг Миколі Мельниченку виїхати за межі України і за допомогою свого друга Володимира Болданюка переховував майора і його родину в Чехії. Насамперед нас цікавить багаж вимушеного емігранта. Про це можна довідатися із книги «У центрі касетного скандалу», яку В. Цвіль видав у 2004 році. Підкреслю: за кордоном. «Ми домовилися із Мельниченком, що виїдемо із України усі разом, на моєму «Міцубісі Паджеро». Зранку 26 листопада я завантажив машину його особистими речами. Багаж складався із п'яти великих сумок. Але несподівано майор відмовився від цього плану. Він заявив, що хоче перетнути кордон окремо. Тоді я підвіз Миколу і сім'ю на автовокзал і купив квитки на найближчий рейсовий автобус Львів — Жешув. Багаж, який, за його словами, мав велику цінність для Мороза, провезти через кордон взявся я». Усе стало на свої місця у Польщі, коли герої спогадів зустрілися з Болданюком, який мав забрати майора і його родину в Чехію. Цитую книгу: «Він повідомив, що... везе з собою особливо цінний вантаж — сотні годин записів розмов президента. Вони містять інформацію про багато злочинів влади...». Проте перетнути кордон з Чехією без пригод не вдалося. Чеські митники почали вимагати сплатити мито за комп'ютер Мельниченка, який «виглядав майже новим — мабуть, раніше ним ніколи не користувалися».

Одразу зауважу: Володимир Цвіль у своїй книзі не вельми прагне дотримуватися часової хроніки, акцентує увагу на дійових особах того періоду, з ким йому доводилося зустрічатися під час «касетного скандалу», а також на особистих моментах, а тому істотні деталі знаходяться не тільки на різних сторінках, а й у різних розділах.

Як стверджує Володимир Цвіль, комп'ютер для Мельниченка він привіз із Польщі у грудні 2000 року. Однак, «як виявилося, Микола не був спеціалістом у цій області. До його комп'ютера були прикладені детальні інструкції, а також книги з докладним описом найелементарніших програм — Windows, Office, Word». Автор, щоправда, визнає: Мельниченко швидко освоїв техніку. «Передусім він навчився працювати із ЗВУКОВИМИ ФАЙЛАМИ (тут і далі підкреслення наше. — **Авт.**) — слухати їх через комп'ютер, МОНТУВАТИ». Ці деталі дуже суттєві і дають змогу зрозуміти: за кордон потрапили не ОРИГІНАЛИ записів, а лише КОПІЇ.

Але про те, як майор Мельниченко працював з «плівками», дещо пізніше. Сьогодні спробуємо зрозуміти, що він все-таки вивіз за кордон. Спершу — у Чехію, а потім — у Сполучені Штати.

Вивчення відкритих джерел — книг і публікацій — дає змогу стверджувати: окрім комп'ютера та компакт-дисків, більше нічого. Так, 7 грудня 2000 року він стверджував народним депутатам, які зустрілися з ним вперше після «касетного» скандалу, що записи вів на цифровий диктофон «Тошиба». Водночас, коментуючи його заяву, у своїй книзі Володимир Цвіль стверджує: «Цього легендарного диктофона у Миколи я не бачив. Насправді він користувався звичайним диктофоном — для касет. Потрапивши у Чехію, Мельниченко поперхав слухав свої записи на магнітофонних плівках». Цифрові диктофони — і не один — з'явилися пізніше. Уже у Сполучених Штатах, про що дещо нижче.

У квітні 2001 року Микола Мельниченко покинув Європу і приземлився по той бік Атлантичного океану. З собою, як він переконував чеського господаря Володимира Болданюка, що надав йому притулок після втечі з України, — не бере нічого. Про це, пише Володимир Цвіль, йому розповів чеський товариш наприкінці серпня того ж року. Він сказав (цитую за книгою): «Знай, УСІ КОМПАКТ-ДИСКИ, які ти привіз разом з Мельниченком в Остраву, залишилися у мене».

Далі автор спогадів стверджує, що таке рішення, за словами Болданюка, Мельниченко прийняв самостійно. Мовляв, він боявся, що в Америці ЦРУ або інші структури їх заберуть. Однак згодом виявилося, що Мельниченко трохи злукавив на прощання — компакт-диски він скопіював на вінчестер, або, простіше кажучи, на твердий диск, і таки вивіз їх у Сполучені Штати.

Ось що, зокрема, про це говорить колишній офіцер першого головного управління (розвідка) колишнього Комітету Державної безпеки СРСР Юрій Швець. (Він один з тих, хто поперхав допомагав Миколі Мельниченку освоїтися у США. — **Авт.**). У 2005 році в інтерв'ю інтернет-сайту «Трибуна» він, зокрема, сказав: «Можливо, у нього була пара CD із записами, які засвітилися на початку «касетного» скандалу. Вони були вкинуті у Відень, у Міжнародний інститут преси»... Проте співрозмовник не здається: «Але Цвіль стверджує, що Мельниченко, сидячи в Європі, копіював усе, що у нього було. У нього був ноутбук»... Однак Юрій Швець наполягає: «Ніякого ноутбука у нього я не бачив. Я був у нього дома, у нього був стаціонарний комп'ютер. Не знаю, що він копіював і де він заховав, але в США він приїхав абсолютно порожній».

Проте автор цих рядків схильний більше довіряти Володимиру Цвілю, а не Юрію Швецю. Бо вінчестер можна поставити на системний блок, який має достатньо пам'яті. Окрім того, відомо: іще одну фонотеку Мельниченка викупив Фонд Бориса Березовського (Юрій Швець стверджує: десять дисків. — **Авт.**), а компакт-диски, які зберігав Володимир Болданюк, не покидали Остраву до кінця 2004 року.

Клонована «Тошиба»

Подібна ситуація і з цифровим диктофоном. Вище ми вже звертали увагу на слова Володимира Цвіля про те, що у Чехії у Мельниченка його не було. А коли він здавав записи, оприлюднені Олександром Морозом, на експертизу «БЕК ТЕК», з'явився. Після цього автор книги задав запитання своєму візаві, звідки? Спершу Мельниченко промовчав, а таємниця відкрилася пізніше. Як стверджує Володимир Цвіль, майор дістав диктофон «Тошиба», розкрив його корпус, дещо перепаяв і прилаштував дистанційне управління. «Тепер диктофоном можна було користуватися на відстані: кнопка запису була постійно включена, а живлення від батарейок вмикалося і вимикалося радіосигналом. Так був сконструйований "оригінальний пристрій", яким під диваном записували Кучму», стверджується в книзі «У центрі касетного скандалу».

Але й це ще не все. Коли виник скандал довкола радіолокаційної станції «Кольчуга», тодішній посол Сполучених Штатів Америки Карлос Паскуаль зробив заяву щодо аналізу записів і «оригінальних пристроїв». Він стверджував, що лабораторні дослідження показали: запис неможливо підробити «навіть з допомогою дуже складної електронної апаратури». (Проте до цієї теми ми ще повернемося пізніше). Парадокс полягав у тому, пише Володимир Цвіль, що у день заяви посла на інтернет-сайті «5-й елемент» (його створили уже згадуваний Юрій Швець і народний депутат кількох скликань, колишній голова тимчасової слідчої комісії Верховної Ради у справі Георгія Гонгадзе Олександр Жир. — **Авт.**) з'явився знімок диктофона «Тошиба» і чіпа на фоні свіжого номера газети «Вашингтон пост». У публікації стверджувалося: це той самий оригінальний пристрій і носій інформації. Володимир Цвіль, який побачив фотографію, «запитав у майора:

— Невже ти віддав Швецю «Тошибу»?

— Та яку там «Тошибу», — огризнувся Микола. — Ти нічого не розумієш. Я можу хоч десять таких «Тошиб» купити і роздати бажаючим».

У книзі деталізується, що було потім, яка боротьба йшла за «оригінальний пристрій», і стверджується: «Тоді Микола плюнув на все і змайстрував іще один «оригінальний пристрій». Навіть не один, а цілих п'ять. До того часу з'ясувалося, що майор записував не тільки розмови у кабінеті Кучми, а й в їдальні адміністрації президента, а також на дачі в Кончі-Заспі і в сауні...».

Авторське уточнення

Так, кабінет Президента Леоніда Кучми прослуховувався і записи його розмов велися. Це визнав і колишній глава держави. Але виникає запитання, з допомогою якої апаратури записувалося те, про що йшлося у головному кабінеті країни?

Світло на цю «темну пляму» дещо проливає вже згадуваний вище Юрій Швець. Зокрема, в тому ж інтерв'ю «Трибуні» він стверджує: «Запис здійснювався не на диктофон «Тошиба», ні на будь-який інший диктофон. Вони, скоріше за все, використовували стаціонарну апаратуру... Колись Мельниченко сказав, що у нього тут, у США, є зразок цього стаціонарного дротяного магнітофона. Він його ніколи не показував, але згадав. І що він знає, що у нього всередині. Я взагалі думаю, що він збрехав щодо того, що він є у нього. Але навіть згадка про дротяний магнітофон, про оригінальні записи... У нього проривається інколи... Особливо це примітно, тому що він це сказав задовго до того, коли з'явилася версія про стаціонарний пристрій...» Потім колишній кадебіст каже: «... Коли я ще працював у розвідці, у нас були оперативні дротяні магнітофони. У розвідці ми використовували «Ліліпут», а були ще й стаціонарні. Останніх я ніколи не бачив, але знаю, що вони існували».

...Характер звучання цих записів якраз відповідає записам на дротяний магнітофон.

— Тобто шумоподавлення і зрізання частот?

— Так, цілком правильно. І ось, коли треба було легалізувати усю цю справу, вони, мабуть, приставляли «Тошибу» до динаміка цього магнітофона і скидали це все на «Тошибу».

Автор не фахівець щодо апаратури звукозапису, хоча у своїй роботі користувався різними диктофонами, у тому числі цифровими. А тому судити про твердження колишнього розвідника не може. Водночас у зв'язку з цим хотілося б звернути увагу на одне місце у книзі Володимира Цвіля.

«Постійною турботою Миколи було поліпшення якості звучання своїх записів. Йому здавалося, що існують спеціальні технології, здатні трансформувати записане ним бурмотіння в зрозумілу розбірливу мову. Мовляв, для цього варто всього лише очистити записи від шумів. З цією проблемою майор також звернувся до «БЕК ТЕК». Експерт Кенніг скумекав, що від нього вимагається, і, оцінивши рівень комп'ютерної грамотності Мельниченка, відчув вигоду у співробітництві. Він повідомив, що згодний допомогти Миколі, і навіть назвав ціну — близько 500 доларів за хвилину».

Володимир КОРОЛЮК.

(Далі буде).

З допомогою якої апаратури записувалося те, про що йшлося у головному кабінеті країни?

Щоб наливалися плоди, щоб залишалися сліди



Геніальна Леся Українка, подорожуючи Вінницьким краєм, невипадково написала: «Красо України — Поділля!». Щедра, мальовнича, багата ця земля. Та головні її скарби — не лише славнозвісні подільські чорноземи та природні копалини, не чарівні ліси й річки, а передусім люди. Не один десяток тисяч синів і дочок Вінниччини навчаються, працюють у Києві, звили тут свої родинні гнізда. І серед діячів науки, освіти, культури, літератури і мистецтва, працівників урядових установ, промислових підприємств є чимало тих, ким пишається цей край. А згуртувати їх та окрилити добрими справами допомогло Міжнародне Вінницьке земляцтво. До речі, його першим серед земляцтв України зареєструвало в Києві 1995 року Міністерство юстиції України.

Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з головою земляцтва Віталієм БЕЗНОСЮКОМ.

— Віталію Дмитровичу, 15 років для громадської організації в сучасній Україні — час немалий. Ви всі ці роки є незмінним керівником земляцької громади вінничан. Як народилася ідея згуртувати вихідців із Вінниччини?

— Вінниччина народжує людей не лише працьовитих, талановитих, а й мудрих, дотепних, які знають ціну і хлібу, і пісні, і гострому, дотепному слову. Зустрічаючись із багатьма земляками на різноманітних офіційних зібраннях, у час дозвілля, в родинному колі, ми й дійшли згоди об'єднатися у Вінницьке земляцтво. Мета такого об'єднання — допомога тим, хто живе і працює в рідних селах і містечках, організація підтримки діячів літератури і мистецтва, творчої молоді, сприяння популяризації нашої славної малої батьківщини.

Пам'ятаю, перше зібрання активу Вінницького земляцтва відбулося 27 квітня 1994 року. Тоді зібралися 89 подолян різного віку і фаху, але всіх нас об'єднували любов до рідної землі і «чуття єдиної родини», як писав поет.

Чимало сил і знань вклали у згуртування Вінницького земляцтва, у його становлення заступник директора Інституту геології НАН України Антон Мичак, тодішній начальник УВС у Київській області генерал Олександр Бевз та його колега генерал Микола Джига, академік Іван Курас, Микола Лясовий, начальник Головрибводу Роман Поєдинок, керівник Украгрохіму Анатолій Педос, президент «Укрреставрації» Микола Орленко, заступник начальника Національної академії Міноборони України генерал Василь Телелим, директор Інституту отоларингології Дмитро Заболотний. Перелік достойників, які не шкодували ні сил, ні знань, ні коштів для громадської справи, можна було б продовжити. Усім їм щира вдячність.

Усі вони зуміли розкрити свої таланти, організаторські здібності не лише на професійній ниві, а й у громадській діяльності, що спрямована передусім на подолання кризи, пришвидшення економічного і духовного розвитку українського народу, допомоги місцевим органам влади, сільським і міським громадам у найблагороднішій меті — щоб люди жили заможно, щасливо, з упевненістю в майбутньому.

— Важко перелічити всі ті добрі починання, з якими виступили наші земляки. Та в Києві знають: якщо акцію проводить Вінницьке міжнародне земляцтво, буде цікаво.

— Саме так. Узяти хоча б всеукраїнську акцію «Мистецтво одного села», що з ініціативи нашого земляцтва вже не перший рік проходить у Києві в найпрестижніших залах — Українському домі, Національному музеї літератури України.

Кияни і гості нашої столиці мали змогу ознайомитися з народною творчістю жителів сіл Буші, Клембівки, Стіни, Соболівки, Війтівки, Наддністрянського, Новоселівки.

Які чудові картини, скульптури, килими, вишиванки, мережива, вироби з каменю, лози, соломки, виготовлені руками сільських умільців, було представлено на цих виставках! Виступали перед вимогливими столичними слухачами місцеві співаки, поети, фольклорні колективи.

Акцію «Мистецтво одного села» підтримали Міністерство культури і туризму України, обласна і районні держадміністрації, обласний Центр народної творчості, місцеві органи влади. Віримо, що наша ініціатива буде більш активно підхоплена іншими земляцькими об'єднаннями.

Вінницьке міжнародне земляцтво стало першим і в заснуванні всеукраїнських літературно-мистецьких премій, якими відзначаємо кращі здобутки майстрів слова і сцени.

Коли десять років тому ми святкували 60-річчя від дня народження видатного поета-земляка Володимира Забаштанського, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка, виникла ідея заснувати Всеукраїнську літературно-мистецьку премію, якою б Рада земляцтва відзначала не лише помітні здобутки у творчості, а й подвижницьку працю діячів літератури і мистецтва в ім'я утвердження незалежності України, духовності рідного народу, високих гуманістичних ідеалів. Премію вирішили назвати іменем нашого земляка, видатного українського письменника, Шевченківського лауреата Євгена Гуцала.

Диплом першого лауреата на ювілейному вечорі у столичному Будинку вчителя було вручено Володимирові Забаштанському. У жовтні нинішнього року йому виповнилося б 70 років. До цієї дати з ініціативи нашого об'єднання буде видрукувано книжку спогадів. Запрошуємо до участі в її створенні й виданні всіх, хто пам'ятає цю мужню, прекрасну людину, незламного патріота України, чия життєва стежка починалася у селищі Браїлові Жмеринського району. Там нині створено музей славетного поета-земляка.

В антології XX століття «Сто поетів Вінниччини за сто років», видрукуваній нашими зусиллями і переданій бібліотекам і навчальним закладам Вінниччини, є такий вірш ще одного високоталановитого співця Подільського краю — Анатолія Бортняка:

Ліс, блакить, сивина споришу,
дружній сміх чи античні Афіни...
Все, про що я писав
й напишу, —
це синоніми до України.
Все, що тільки в душі ожива, —
це вона, незабутня, нетлінна.
І не серце, і не голова,
а болить мене вся Україна.

Ушановуючи пам'ять цього поета, перекладача, мовознавця, вихователя творчої зміни, ми заснували цього року ще одну Всеукраїнську літературну премію — імені Анатолія Бортняка. Нею щороку відзначатимемо автора кращої книжки ліричних поезій, які тематично були б суголосні творчій палітрі незабутнього майстра слова.

Щоквітня в селі Жабокрич Крижопільського району, в якому минули дитячі роки поета, за підтримки місцевих органів влади, творчої інтелігенції проводитимемо літературно-мистецьке свято «Бортнякова весна».

Першим лауреатом премії імені Анатолія Бортняка став відомий поет із Києва народний депутат України I—II скликань Петро Осадчук за збірку віршів «Родинний спадок».

27 квітня 2010 року до Жабокрича приїхали письменники з Вінниці та Києва. На майдані біля місцевої школи зібралися вчителі, учні, представники сільської громади, щоб ушанувати пам'ять вірного сина Подільського краю, патріота, талановитого майстра слова. Диплом лауреата премії імені Анатолія Бортняка вручено Петрові Осадчуку. Спогадами про Анатолія Бортняка, високоталановитого поета, діяльного патріота, чуйну і добру людину, поділилися односельчани, а також члени Національної спілки письменників України — заступник голови Міжнародного Вінницького земляцтва Ніна Гнатюк, доцент Вінницького педагогічного університету імені М. Коцюбинського Тетяна Яковенко, народний депутат України V скликання Олена Вітенко, вчителька української мови і літератури з Крижополя Наталя Струтинська, представники місцевої влади.

У наступні роки запросимо на літературно-мистецьке свято «Бортнякова весна» митців не лише з Вінниці та Києва, а й з інших областей України, творчу молодь.

— Так, добрий слід у пам'яті земляків залишають кожне свято вінничан, кожна акція. На деякі з них приїжджають люди з усієї України.

— Зимовим варіантом знаменитого Сорочинського ярмарку є Дні сатири і гумору на батьківщині Степана Руданського — в Хомутинцях і Калинівці. Це яскраве, веселе, наснажене давніми народними традиціями свято збирає найкращих гумористів зі всієї України, серед яких і автор знаменитого сатиричного роману «Аристократ з Вапнярки» Олег Чорногуз, невтомні майстри веселого цеху в літературі Віктор Мельник, Олександр Височанський, Володимир Рабенчук, Володимир Красиленко, їхні колеги з інших областей Євген Дудар, Гриць Гайовий, Василь Довжик, Микола Білокопитов.

Уже традиційними стали Стусівські читання, що проводяться в обласній науковій бібліотеці імені К. Тімірязєва і рідному селі визначного поета-політв'язня — Рахнівці Гайсинського району.

Презентацію книжки Василя Стуса «Листи до сина» проведено в багатьох навчальних закладах Вінниччини за сприяння народного депутата України попередніх скликань Олександра Шпака. Він придбав для навчальних закладів кількох районів області близько тисячі примірників цього цінного видання. У зустрічах з нагоди презентації книжки взяв участь син поета доктор філологічних наук, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, директор благодійного фонду «Україна Інкогніта» Дмитро Стус. А книжку «Листи до сина» видрукувано завдяки підтримці народного депутата України, президента благодійного фонду «Україна Інкогніта» Анатолія Матвієнка. Створений ним фонд долучився також до ще однієї благородної справи — відкриття пам'ятника Василю Стусу в його рідному селі Рахнівці Гайсинського району та меморіальної дошки на родинній хаті Стусів. Вклонитися землі, що народила Василя Стуса, напитися води з їхньої криниці люди приїжджають звідусіль.

— Справдилися рядки Василя Стуса, написані далеко від рідної землі, в мордовських таборах: «І в смерті з рідним краєм поріднюсь».

— Так, Василь Стус лише після своєї мученицької смерті поріднився з рідним краєм, де пройшли його перші дитячі роки. Маємо намір упорядкувати і видрукувати книжку спогадів про Василя Стуса. Вкрай необхідно проводити під час Стусівських читань обміни делегаціями між Вінниччиною і Донецькою областю, де тривалий час жив і працював митець, поховані його батьки, живе сестра Марія з родиною. Ім'я поета, його творчість мають працювати на консолідацію всіх регіонів України, на утвердження національної ідентичності, державності української мови.

— Як бачимо, чи не найактивнішими членами земляцтва є діячі літератури і мистецтва.

— Вінницьке земляцтво, як зазначено в його Статуті, є некомерційною, неприбутковою організацією. Усі кошти, що йдуть на ті чи інші заходи, надають благодійники за покликанням душі. А витрачаємо їх здебільшого на популяризацію кращих творів своїх земляків, підтримку книговидання, проведення виставок майстрів пензля. Творчі вечори відомої української поетеси Ганни Чубач, художні виставки лауреата Національної премії України Віктора Наконечного із села Клембівки Ямпільського району, заслуженого художника України Олександра Ковальчука, професора, народного художника України, ректора Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури Андрія Чебикіна та відомих майстрів пензля Василя Корчинського, Володимира Козюка — до цих та багатьох інших заходів долучилося Міжнародне Вінницьке земляцтво. А скільки проведено творчих вечорів не лише у престижних столичних залах, а й у районних і сільських школах, бібліотеках! Дякуємо за цю повсякденну працю членам Національної спілки письменників України Ганні Чубач, Ніні Гнатюк, Валентині Сторожук, Наталії Струтинській, Тетяні Приймасюк, директору обласної філармонії Анатолію Левицькому, директору Центру народної творчості Тетяні Цвігун, директору обласної наукової бібліотеки імені К. Тімірязєва Наталії Морозовій та заступнику директора бібліотеки Поліні Цимбалюк — усім талановитим, активним, щедрим душею людям, які чимало сил і знань віддають громадській роботі. Ці добротворці постійно докладають зусиль для того, щоб добра слава про нашу землю, її кращих людей лунала в усій Україні.

— А які найцікавіші заходи у планах земляцтва нинішнього року?

— За нашого сприяння вже проведено в січні Стусівські читання у Вінниці, творчий вечір подільських поетес у Національній спілці письменників у Києві, великий творчий вечір Ганни Чубач у столичному Будинку вчителя.

Знаменною подією в культурному житті всієї України стала презентація подарункового видання історичного роману Ліни Костенко «Берестечко». У комплекті з чудовим виданням — і компакт-диск із записом цього твору, здійснений нашим земляком, диктором Українського радіо Петром Бойком. Цьому видатному митцеві у червні виповнюється 80 років. Матимемо за честь долучитися до його ювілейних торжеств і в Києві, і на малій батьківщині ювіляра.

Плануємо також зініціювати проведення художнього пленеру в мальовничому селі Дмитрашківка Піщанського району, де торік відкрито меморіальний будинок-музей Героя України, професора, видатного диригента Павла Муравського. Слава Богу, 95-річний Павло Іванович досі працює над втіленням головної мрії свого життя — записати з хором усі твори Тараса Шевченка, покладені на музику.

Нещодавно опубліковано указ Президента України В. Януковича про відзначення 200-річчя від дня народження геніального лікаря і вченого, талановитого педагога і громадського діяча М. Пирогова. Останні 20 років вчений жив і працював у садибі Вишня під Вінницею. Цей період був одним із найплідніших у його житті: тут створено класичні праці з воєнно-польової хірургії, написано чудовий документ вітчизняної історії, науки і культури «Щоденник старого лікаря». Тут, у сільській глушині, він відкрив перші на Поділлі лікарню й аптеку. Йому майже щоденно доводилося оперувати, приймати хворих.

У складі Міжнародного Вінницького земляцтва є чимало відомих вчених — медиків, лікарів. У дні відзначення ювілею цього славетного світила медичної науки члени нашого земляцтва побувають у Національному музеї-садибі М. Пирогова, зустрінуться з викладачами і студентами Вінницького національного медичного університету імені М. Пирогова, візьмуть участь у традиційних Пироговських читаннях, а також в інших ювілейних заходах у Києві та на Вінниччині.

— Успішному виконанню цих та інших заходів, сподіваємося, сприятиме підписання генеральної угоди про співпрацю між Вінницькою обласною держадміністрацією і Міжнародним Вінницьким земляцтвом.

— Усі ми дуже раді, що з перших днів роботи новий голова Вінницької облдержадміністрації Володимир Демішкан виявив бажання підписати генеральну угоду про співпрацю з метою налагодження тісніших контактів місцевої влади, трудових і навчальних колективів області з тими вінничанами, які живуть і працюють у столиці нашої держави. Зважаючи на те, що в лавах нашого земляцтва чимало народних депутатів України, урядовців, відомих діячів науки, культури, літератури і мистецтва, необхідно сповна використовувати цей великий людський потенціал на благо економічного і культурного розквіту нашої рідної землі, в ім'я консолідації українського суспільства, піднесення його духовності.

Цей документ — не лише декларація про подальшу співпрацю: у ньому також чимало конкретних справ, виконання яких потребує наших спільних зусиль у майбутньому. Це, зокрема, щорічне оздоровлення дітей з Вінниччини, які проживають у радіологічній зоні; облаштування й відкриття постійно діючого представництва області у столиці України; започаткування і підготовка телерадіопрограм «Наша Вінниччина — краса України».

І це далеко не всі наші заходи, виконання яких передбачено генеральною угодою про співпрацю між облдержадміністрацією і Радою земляцтва.

У наших планах — безкоштовна передача книжок і компакт-дисків школам і бібліотекам Вінниччини, творчі вечори видатних митців, підтримка талановитої молоді, благодійна допомога у виданні книжок місцевим авторам. Віримо, що обласна і районні державні адміністрації, управління культури та освіти, міська рада Вінниці та інші міські й сільські ради, обласні й районні бібліотеки, редакції газет, радіо й телебачення, керівники партій, інших громадських організацій сприятимуть роботі Міжнародного Вінницького земляцтва в найблагороднішій меті його діяльності — турботі про розквіт економічного і духовного життя Вінниччини, сприянні розвитку трудового і творчого потенціалу жителів області, зростанні авторитету нашого краю, дбайливому збереженні тих безцінних пам'яток історії і культури, якими пишається щедра, мальовнича земля понад Бугом, Дністром, Россю.

Принагідно хочу привітати всіх ветеранів Великої Вітчизняної війни, особливо земляків, з великим святом — 65-річчям Перемоги, побажати всім доброго здоров'я, благополуччя, родинного затишку, віри в те, що Батьківщина не забуде про їхній подвиг, а вдячні нащадки зроблять усе, щоб рідна Україна розквітала, здобувала міжнародний авторитет як незалежна держава, в якій люди живуть у мирі і дружбі.

Інтерв'ю взяв
Тарас КОВАЛЬСЬКИЙ.

У НОМЕР

ЛЬВІВ

Хочуть посилити відповідальність обранців

До парламентських слухань щодо реформування законодавства України про місцеві вибори, які заплановано на 12 травня, активно готується Львівське відділення Асоціації міст України. І навіть планує відправити до Києва своїх представників.

Збір думок та напрацювання пропозиції відбувалося тривалий час. Зокрема, регіональне відділення Асоціації міст провело «круглий стіл» і виробило спільну позицію стосовно необхідних змін виборчого законодавства. Практично одноголосно пропонується проведення виборів депутатів місцевих рад, сіл, селищ та міст за мажоритарною виборчою системою; одночасне проведення виборів депутатів місцевих рад та міських, селищних, сільських голів із встановленням однакового терміну їх повноважень; запобігання проведенню парламентських/президентських виборів разом із місцевими в одні строки. Крім того, запропоновано посилити відповідальність депутатів місцевих рад шляхом обов'язкового звітування та через механізм відкликання їх виборцями.

За словами виконавчого директора організації Юрія Барана, Асоціація міст відстоює позицію повернення до мажоритарної системи на місцевих виборах. Передусім під час виборів сільських, селищних та міських депутатів. Адже пропорційна система не виправдала себе, особливо в містах, де менш як 100 тисяч населення, де обранці втратили зв'язок з виборцями і не відстоюють інтереси громади. Практично всі учасники «круглого столу» погодилися, що зміни до закону необхідні. І якщо вже не буде повернення до «мажоритарки», то Україні необхідна змішана система виборів або вибори за відкритими списками.

Ірина ЄГОРОВА.

УЖГОРОД

Телефон довіри від влади

У Закарпатській обласній державній адміністрації запроваджено телефон довіри. Мета проста: оперативно реагувати на найважливіші соціально-економічні проблеми, налагоджувати тісні й безпосередні зв'язки облдержадміністрації з населенням. Тепер кожен громадянин може зателефонувати за номером в Ужгороді (0312) 69-61-15 та отримати потрібну інформацію. Окремі питання, зважаючи на їхню актуальність і соціальну або суспільну вагу, подаватимуть на розгляд безпосередньо керівництву облдержадміністрації для вжиття заходів. Так влада стає ближча і доступніша простому громадянину.

Василь НИТКА.

КРИМ

Не всі самозахоплення можна легалізувати

Керівництво кримської автономії обіцяє не допустити комерціалізації самозахоплень землі на півострові й трансформації цього процесу в бізнес. За словами голови Ради міністрів Криму Василя Джарти, не всі самовільно захоплені в Криму земельні ділянки будуть легалізовані. «Я не прийматиму остаточне рішення, його прийме Кабмін. Але якщо на землі побудовано будинок і там уже живуть люди, і до цього влада не виявила інтересу в рамках чинного законодавства, то так тому й бути», — сказав В. Джарти. Водночас прем'єр застеріг: «Хтось, використовуючи кримськотатарський народ, починає захоплювати землі, відстоювати неначебто для приїжджих, але ми знаємо, як воно насправді. Цього не буде ніколи, поки я тут при владі».

Георгій ВЕРВЕС.

У Києві знають: якщо акцію проводить Вінницьке міжнародне земляцтво, буде цікаво

Інтелектуальному і працьовитому Городцю поталанило на сільського голову

САМОВРЯДУВАННЯ

Село Городець Володимирецького району має сталі літературні традиції: у середині XIX століття у маєтку місцевого пана була найбільша, що складалася з 20 тисяч томів, бібліотека. Тут тривалий час жив і творив уславлений польський романіст Юзеф Крашевський, а у тридцятих роках минулого століття народився поет, драматург, театральний режисер Авенір Коломієць. Тут найбільше, порівняно з іншими селами України, передплатників «Голосу України».

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»:



КУЗЬМИЧ Лідія Михайлівна народилася у селі Городець Володимирецького району, закінчила Львівську сільськогосподарську академію, на посаді Городецького сільського голови — двадцять років, дуже авторитетна у селах сільради людина, нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня.

Північні райони Рівненщини, у тому числі і Володимирецький, віднесені до депресивних: тут, крім Рівненської АЕС, немає промислових гігантів, недостатньо інвестицій, відтак важко створити робочі місця, що позначається на рівні життя місцевого населення. Тим паче нині, коли в економіці криза, у політиці мало стабільності, на виробництві скорочення.

Особливо дошкуляє безробіття мешканцям сіл. Не оминула, на жаль, ця проблема і жителів сіл Городецької сільської ради (до неї, крім Городця, входять ще й села Сварині і Велихів, у яких проживає близько 3,5 тисячі людей. — **Авт.**). Але, як з'ясувалось, за бажання та розумного підходу можна і цьому зарадити. До того ж будуть не в накладі і безробітні, і місцева територіальна громада, якій при скромному місцевому бюджеті важко вирішувати нагальні проблеми.

— Звичайно ж, коштів, які є в розпорядженні сільської громади, ні на що не вистачає, — розповідає Городецький сільський голова Лідія Кузьмич. — Але упродовж багатьох років ми маємо надійного і безвідмовного соціального партнера — Володимирецький районний центр зайнятості. З ним намагаємося робити потрібну для місцевої громади справу і щороку укладаємо угоду на організацію громадських робіт, до яких залучаємо місцевих сільських безробітних. Таких у селах сільради майже сто чоловік. Ви, мабуть, звернули увагу на чисті узбіччя доріг, побілені паркани, впорядковані кладовища, меморіали та обеліска полеглим у роки Великої Вітчизняної війни? Увесь цей обсяг робіт вдалося виконати за рахунок громадських робіт.

— А як люди реагують на пропозицію попрацювати на користь громади? — цікавлюсь.

— А ви у них запитайте, — запропонувала Лідія Михайлівна і кивнула на людей, які порядкували біля обеліска Слави у селі Велихів.

— На роботу ходимо не з примусу, — запевнили Любов Стахнюк і Надія Стоян, які фарбували огорожу біля обеліска. — Чого ж не попрацювати — добре діло робимо. Та й гроші нам за це платять. А вони хіба зайвими бувають? Для людини в селі кожна копійка в поміч. Бо де ж таку роботу нині взяти, аби щодня мати заробіток.

Лідія Михайлівна Кузьмич у Велихові показала ще один наочний результат співпраці центру зайнятості і сільської громади. У цьому селі, як і в багатьох інших, є проблема з дозвіллям молоді. Приміщення, яке умовно називалося клубом, давно потребувало ремонту. Та коштів на це у сільському бюджеті бракувало. На матеріали ще сяк-так нашкребли, а от оплатити роботу зголосився центр зайнятості за умови, що до ремонту залучать місцевих безробітних. Отак тут і дах перекрили, і стелю підбили, тепер фарбують стіни. Завідувач клубу Петро Бірюк, який теж свого часу перебував на обліку в центрі зайнятості, має ще трьох помічників на громадських роботах. Обіцяють, що за тиждень-другий із ремонтом впораються. Тож буде молоді у вихідні де потанцювати.

А ось і центр сільради — село Городець. Тут у рамках громадських робіт місцеві безробітні реконструюють старе приміщення дитсадка, де планують створити сільський терцентр з обслуговування одиноких літніх людей. А поки що облаштовують кімнати під ательє, перукарню, пральню, а майстер-взуттьовик Анатолій Левченя вже приймає замовлення — каже, роботи вистачає.

— У центрі обслуговуватимуть усіх жителів села, а одиноких, інвалідів, дітей-напівсиріт — безплатно, — пояснила Городецький сільський голова Лідія Кузьмич. — Звичайно, втілити цю ідею в життя було нелегко. Адже кошти на таку реконструкцію не передбачені. Тож усе робимо завдяки ініціативі, помноженій на ентузіазм. Торік навіть будівельну бригаду з безробітних сформували. 2—3 тисячі гривень нашкребли на матеріали, а зарплату відшкодовує служба зайнятості. Таким чином десь тисяч сорок зекономили. Вважаю, що це суттєва інвестиція в соціальну сферу, бо у такий спосіб відновлюється сфера послуг на селі. Та й нові робочі місця з'являються, що не може не радувати у нашій поліській глибинці.



Лідія Кузьмич двадцять років головує в Городці, Велихові та Сваринях. Тож звикла як справжня господиня усьому немалому господарству давати лад. А ще піклуватися про тих членів громади, які вже не можуть обходиться без сторонньої допомоги. Особлива увага одиноким людям похилого віку, ветеранам, інвалідам. Таким на селі допомагає соціальний працівник, який є у штаті сільради.

— Та її однієї на всіх не вистачає, — бідкається Лідія Михайлівна. — Віднедавна завдяки угоді служби зайнятості з терцентром вдалося взяти ще одну людину на півставки. Колишня безробітна Любов Москалик раніше працювала на громадських роботах, а тепер допомагає сільським одиноким громадянам на постійній основі.

Директор Володимирецького районного центру зайнятості Ніна Тарасюк розповіла, що, на жаль, не всі сільські голови у районі з такою наполегливістю намагаються скористатися коштами Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на організацію громадських робіт.

— Із 32 сільрад 26 уклали угоди зі службою зайнятості на організацію громадських робіт, — пояснила вона. — Інші не поспішають, бо вважають, що це зайвий клопіт. Адже треба придбати матеріали, організувати людей, проконтролювати зроблене, відзвітувати про виділені кошти. І все ж таки більшість сільських голів уже зрозуміла вигідність співпраці з нами. Тому постійно просять виділити їм більше коштів на громадські роботи. Наші можливості розширилися після того, як були прийняті зміни до Порядку організації громадських робіт. Раніше ми скеровували безробітних в основному на підсобні роботи. Тепер же сільрада має право сама вирішувати, на які роботи слід залучати безробітних.

Як це відбувається реально, нам показали в Городці. Тут є Свято-Миколаївська церква, якій торік виповнилося 170 років. Парафіяни як могли доглядали її, та роки невблаганно руйнували приміщення, подвір'я заростало бур'янами і травою. Отець Мефодій, який є депутатом сільради, запропонував включити у перелік громадських робіт впорядкування та ремонт церкви. За кошти громади закупили необхідні матеріали, а роботу профінансував центр зайнятості з коштів страхового Фонду. Тепер храм на радість громаді є окрасою села, стоїть як писанка. Територія впорядкована, розбиті клумби, посаджені квіти.

— Цього року плануємо залучити до таких робіт майже триста чоловік за кошти Фонду, ще понад двісті — за кошти підприємств, — поділилася планам Ніна Тарасюк. — Успішно співпрацюємо, наприклад, з Городецьким дослідним господарством, де за рахунок коштів підприємства на громадських роботах відпрацювало 36 чоловік. У цього господарства є сезонна потреба, скажімо, на вирощуванні хмелю, за кілька днів швидко розкрити хмільники. От вони й запрошують для цього безробітних. Так само на молокозаводі у нас відпрацювало 33 людини...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімках: Городецький сільський голова Лідія Кузьмич біля відремонтованої місцевої Миколаївської церкви; під час громадських робіт на впорядкуванні обеліска Слави у селі Велихів.

Фото Тетяни КОЖАН.

Інваліда війни «поздоровили» стягненням 989 гривень 86 копійок. Через суд...

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

«Судове засідання продовжувалося три години, від перенапруги у мене піднявся тиск, що вплинуло на слух, тому до кінця судового засідання я не зміг чути голос судді... Суддею була проявлена неприкрита упередженість, неприязнь та зневага до мене, старої людини, інваліда війни першої групи, учасника бойових дій (поранений під Сталінградом)». Це витяг із листа, з яким до редакції звернувся пенсіонер, економіст із 51-річним стажем Гаврило Якович Грушин. Він проживає у місті Дніпрорудному Василівського району Запорізької області. Через незгоду з порядком і формою нарахування оплати за теплову енергію ветеран відмовився сплачувати місцевим тепломережам борг на суму 989 гривень 86 копійок. Крім того, пенсіонер віднайшов кошти і взагалі відмовився від послуг цього комунального підприємства, перейшовши на автономне опалювання своєї квартири.

КП «Дніпрорудненські теплові мережі» звернулися з позовом до Василівського райсуду про стягнення заборгованості. У свою чергу, Г. Я. Грушин звернувся до того ж суду із зустрічним позовом. У якому, згідно з підрахунками, що враховують недопостачені 6 гігакалорій теплової енергії, не він винен, а йому винні 404 гривні 51 копійку. Однак Василівський райсуд не переконали аргументи пенсіонера Грушина, і 16 лютого поточного року він визнав правомірними вимоги саме комунального підприємства. Гаврило Якович звернувся зі скаргою до Апеляційного суду Запорізької області.

Головним із його клопотань, до речі, підтриманих прокуратурою Василівського району (на судовому засіданні Апеляційного суду була присутня представниця обласної прокуратури), було обов'язкове витребування судом від «Дніпрорудненських теплових мереж» документів, що підтверджують правомірність позову щодо боргу. У свою чергу, пенсіонер Г. Я. Грушин підготував повну калькуляцію трьох опалювальних сезонів (2006-2009 років) не тільки для своєї квартири, а й по всьому місту Дніпрорудному. Під час засідання 16 лютого поточного року вже з іншим суддею (першому судді, який розпочинав розгляд справи, В. Я. Грушин дав відвід через ігнорування його процесуальних прав), комунальне підприємство так і не виконало головну вимогу позивача (по зустрічному позову) і не надало «головного доказу (як написав нам В. Я. Грушин) розрахунку середнього тарифу з калькуляцією планової собівартості 1 гігакалорії теплової енергії, за так званим двоставковим тарифом, а у цьому вся суть».

На жаль, і Апеляційний суд не підтримав клопотання пенсіонера Грушина. Бо так вимагає закон, і це раз. Адже пункт угоди на постачання теплової енергії справді містить посилання на те, що зміни тарифів можливі згідно з рішеннями міськради. А два — це те, що принцип змагальності сторін, як здалося, Апеляційний суд взяв до уваги найбільше. Бо це, як вдалося зрозуміти, не проблема суду запрошувати експертів, які з витребуванням згадуваних документів чи без цього встановили б порушення (чи не встановили їх) прав Гаврила Яковича Грушина. Конституційний же принцип, що «Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави», не стали на засіданні визначальними. Навіть за фактичної вимоги прокуратури... Тобто знову-таки, як нам здалося, принцип, що громадянин ПРАВО МАЄ, не став того дня домінуючим. Хоча, може, нам це лише так здалося?

До того ж тут питання, може, й не до суддів, у котрих своя, до речі, чітка аргументація, яку вони виклали у запитаннях до учасників процесу, а до законодавця. Так, не суд має наймати експерта, але, на наше тверде переконання, і не пенсіонер Грушин — як сторона процесу. Бо ця сторона, як у нашому випадку — на двох костилях і без фінансових можливостей найняти адвоката, навряд чи в змозі, як того вимагає закон, оплатити послуги ще й експерта. Тут як нам здається, можна знайти якийсь інший правовий вихід — особливо за наявності у державі найрізноманітніших контролюючих інспекцій на будь-який «чих» нашого життя. Може, на підставі згаданих нами вимог Конституції законодавець повинен би передбачити, що суд чи прокуратура мали б бути ЗОБОВ'ЯЗАНИМИ задіяти подібні організації, а ті не МАЛИ Б ПРАВА ВІДМОВИТИ пенсіонеру Грушину у його вимозі?

А поки що інвалід війни першої групи Гаврило Якович Грушин справу програв і тепер збирається апелювати до Верховного Суду. Це у перервах на грім оркестрів з нагоди 65-річниці Перемоги... Щоправда, його може втішити те, що й не таке в судах трапляється — у нас якось чиновників успішно виграли у дворічного(!) хлопчика 13 тисяч гривень. І знадобилися рішучі дії громадськості й депутатів, щоб із втратами, але хоч основна частина суми, яка належала дитині за фактом її народження, все-таки малюку дісталася...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

У палаці Терещенків, над яким колись літала жінка-пілот, тепер жіночий монастир

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Наврядчи ви знайдете у путівниках пораду відвідати смт Червоне Житомирської області. Хоча тут можна побачити палац цукрозаводчиків Терещенків, погуляти у незвичайному парку та побачити один з найдавніших цукрозаводів країни.

Палац Терещенків у Червоному — це справжня перлина архітектури кінця дев'ятнадцятого сторіччя. Здалеку здається, що це середньовічна фортеця — високі стіни сірого кольору, башти з бійницями. Але наблизившись, одразу зрозумієте, що це, так би мовити, гра у Середньовіччя, яка була так тоді популярна. Бійниці — декоративні, башти — невисокі, а розмір вікон, дизайн балкону з родовим гербом Терещенків та ціла низка інших деталей вказують на відносну сучасність палацу.

Доля цього будинку склалася типово-трагічно. Дивом не знищений після революції «панський» палац став професійно-технічним училищем, де готували кадри для цукрового заводу, який знаходиться через дорогу від палацу. Звичайно, декор кімнат від цього не покращився. Проте найбільше будинок постраждав у середині дев'яностих минулого сторіччя, коли ПТУ закрилося, і палац став нічийним. Хто хотів, приходив і грабував. Палац перетворився на руїну. Опалення розібрали на металобрухт, кому були потрібні дошки, каміння — за усім приходили сюди. Перед палацом був чудовий фонтан з великими мідними рибами. Тепер про них нагадують лише старі фотографії. Близько десяти років тому те, що залишилося від палацу, передали Свято-Різдва Христового жіночому православному монастирю Московського патріархату. Нині в цій обителі живе близько десятка монахинь, які дуже ревниво ставляться до відвідувачів.

— Розумієте, це Дім Божий, а вони сюди як туристи приїжджають, — розповіла мені вороже налаштована до любителів історії краю монахиня. — Не питаючи дозволу, заходять у приміщення. Ось недавно залізли на другий поверх, який у нас ще не відремонтований, побачили, що ми склали чоботи біля балкона, сфотографували, а потім знімки виставили в Інтернеті. Мовляв, дивіться, як монахині дбають про цей будинок. А ми усе одразу полагодити не можемо. Парафія маленька, грошей на те, щоб зробити усе одразу, немає.

Руки монахині були чорні від робіт на землі, одяг — латаний-перелатаний. Тому навіть підозра про те, що монастир може якось наживатися на виділених на реконструкцію палацу коштів, видається смішною. Тож якщо вам захочеться побачити цукровий палац Терещенків, раджу одягнутися відповідно. Особливо це стосується жінок. Не сподівайтеся, що у штанях і без хустинки вам вдасться пройти на його територію. Мені від цього було дещо сумно. Тому що перешкоджати охочим побачити палац Терещенків означає позбавити нас частини власної історії. Але така реальність. Якби палац не віддали монастирю, від нього сьогодні й сліду б не лишилося.

Навколо палацу — прекрасний, але теж занедбаний парк. Кажуть, що коли тут жили Терещенки, то у парку навіть ворон не було. Усі алеї вичищувалися, садили рідкісні коркові дерева, посередині зробили став з модним у ті часи островом кохання. Сьогодні парк не можна назвати взірцем чистоти та доглянутості, але прогулятися ним досі приємно.

Проте серце Червоного — це, звичайно, цукрозавод. Його засновником був поляк, граф Грохальський. За участь у повстанні шляхтича позбавили власності на користь імперії, і у 1870 році цукроварню купив Федір Артемович Терещенко. На Червоненському цукрозаводі є дві кімнатки, які переобладнали під музей. Тут можна побачити цілий стенд фотографій, на яких майстри складають... літак!

Червоне справді увійшло в історію нашої держави не лише великим цукрозаводом, а й тим, що тут створили один з перших цехів, де будували літаки. Заводчик Федір Федорович Терещенко (син Федора Артемовича) був пристрастним шанувальником повітроплавання, сам конструював літальні апарати. У 1910 році неподалік свого маєтку він спорудив майстерні, в яких розпочав будівництво монопланів. Спочатку в майстернях працювали 6—10 чоловік, а потім — 200. Створені літаки необхідно було випробовувати. За кордоном Федір Терещенко випадково дізнався про жінку-пілота Любов Олександрівну Галанчикову, яка у грудні 1912 року на авіазмаганнях під Берліном встановила світовий рекорд для жінок, піднявшись у небо на 2200 метрів. Згодом Любов Олександрівна здійснила безпосадочний переліт Берлін—Париж, який приніс їй ще більшу славу. Саме ця льотчиця 1913 року з'явилася у Червоному. Текст контракту, який вона підписала з Федором Терещенком, досі зберігається у музеї заводу. Авіабудівництво та випробовування йшли настільки успішно, що 1914 року Федір Терещенко отримав державне замовлення виготовити 20 військових літаків марки «Форман». Проте Перша світова війна та революція поставили крапку на авіабудуванні у Червоному. Щоправда, за словами Тетяни Андрійчук, яка завідує заводським музеєм, у ПТУ постійно діяв кружок авіамоделювання.

Але, незважаючи на всі руйнації, Червоне варто відвідати, бо це містечко — яскравий приклад того, як розвиток цукрового виробництва зробив з маленького сільця центр повітроплавання та цукроваріння.

Тут розумієш, що Україна — держава втрачених туристичних можливостей. Занедбані перли, на жаль, може знайти лише той, кому вистачить ентузіазму кілька годин просидіти в Інтернеті і над підшивками газет, самому розробити маршрут, знайти транспорт і час та бажання побачити щось таке, що не можна знайти у туристичних довідниках.



На знімку: палац Терещенка.

Тетяна ПАСОВА.
Фото автора.

Вірний син трудового народу

26 листопада 2009 року виповнилося 100 років від дня народження видатного українського радянського письменника **Олександра Степановича Левади** (Косяка) (1909—1995 рр.).

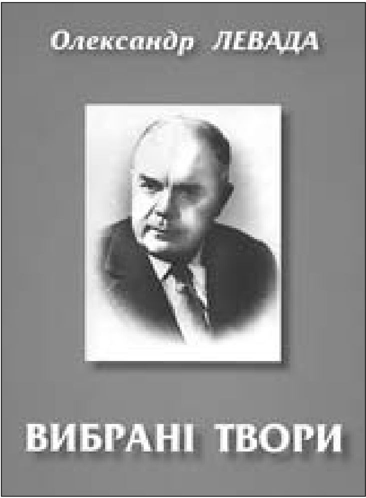
Цій ювілейній даті присвячено видання книги: **Олександр Левада «Вибрані твори»**, яка вийшла за підтримки Центрального комітету Комуністичної партії України у видавничому домі «АДЕФ-Україна» у 2009 році. Сюди ввійшли кращі твори письменника — п'єса «Фауст і смерть», «Повість про ранній ранок», яку він назвав своєю лебединою піснею, і публіцистика 1990 років.

Відкривається книга написаним у 1993 році схвильованим віршем «Що з тобою сталось, Україно?», уривок з якого наведемо:

Що з тобою сталось, Україно,
матінко засмучена моя?..
Рине чорнопінно і руїнно
днів твоїх новітня течія...
Знай: ти не самотня й не убога.
Ще зустрінеш ти нову весну!
Є в тобі і сила, і спромога,
щоб розвіять хмару навісну.
Віримо: здобудеш ти звитягу
у борні за мрію золоту,
бо мета породжує наснагу,
а снага наближує мету!

Треба сказати, що діапазон творчих здібностей і громадсько-політичної діяльності Олександра Степановича був надзвичайно широкий — прозаїк і поет, драматург і публіцист, критик і кіносценарист, державний діяч...

І на кожній з цих благодатних нив письменник залишив після себе добрий, глибокий слід, сповнений чистої моральної широти і художньої новизни, він завжди і незмінно прагнув до найглибшого осмислення, до найяскравішого творчого відчуття і вміння натхненно зобразити у своїх творах найживіші теми бурхливого життя.



Перебуваючи в самій гущавині подій, гостро відчуваючи пульс сучасності й могутній подих героїчної доби, автор книги послідовно й невтомно відтворював кращі риси радянської людини, писав правду неповторної соціалістичної епохи.

У вступній статті до книги голова парламентської фракції комуністів, перший секретар ЦК Компартії України Петро Симоненко пише: «Ось чому його принципова партійна позиція, його політична цілеспрямованість і надзвичайна творча продуктивність є невичерпним джерелом глибоких роздумів про Людину і Час, сплавленим воєдино. І сьогодні твори Олександра Левади допомагають нам розібратися в усіх складних ситуаціях життя, вибрати правильний шлях...

У моїй пам'яті, в пам'яті моїх товаришів по партії зберігається кожна хвилююча зустріч, кожна незабутня розмова з дорогим усім нам Олександром Степановичем, його щире бажання бути не тільки вірним, але й корисним людям і нашій партії, бути потрібним нашій Батьківщині. В цьому високому служінні народу і партії, рідній країні він бачив своє особисте щастя. І ми завжди пам'ятаємо про це».

У грізні роки Великої Вітчизняної війни бойова біографія Олександра Левади як військового журналіста — це діюча армія, це участь у запеклих операціях проти німецько-фашистських загарбників, це пройдені ним тисячі кілометрів доріг від Дністра до Волги, від Сталінграда до Відня, де він зустрів День Великої Перемоги. Саме в період між жорстокими боями в 1943 році він вступив у Комуністичну партію і з гідністю проніс високе й почесне звання комуніста через усі випробування долі.

Олександр Левада бачив зруйновані міста та села, бачив горе й сльози нескореного народу. З великою гордістю писав про безсмертні подвиги й нелегкі щоденні будні радянських воїнів — захисників і визволителів рідної землі, братніх народів Східної і Західної Європи. За солдатську звитягу кореспондент фронтових газет «Советский воин» і «Во славу Родины» майор Олександр Левада відзначений високими бойовими нагородами.

Саме в цей важкий час зародилася його бойова дружба з такими відомими радянськими письменниками, як Андрій Малишко, Олександр Корнійчук, Костянтин Симонов, Сергій Михалков, Мустай Каримов, Іван Ле, Леонід Первомайський, Вадим Собко, Платон Воронько, Ванда Василевська, Борис Горбатов та іншими, які, образно кажучи, «до багнета прирівняли перо» і кожним днем, кожним своїм рядком, кожним палким словом захищали рідну Батьківщину.

Найбільш плідними у творчому доробку письменника були повоєнні роки. Він автор 12 п'єс («Фауст і смерть», «Гроза над Гаваями», «Перстень з діамантом», «Марія», «Остання зустріч», «Шлях на Україну», «Серця і долари», «Під зорями балканськими», «Здрастуй, Прип'ять!» та ін.), які з великим успіхом йшли в театрах Радянської України, Москви, багатьох союзних республік. Разом із Андрієм Малишком пише лібрето до опери Георгія Майбороди «Арсенал».

За сценаріями Олександра Левади поставлено фільми «Ескадра повертає на захід», «Правда», «Берег надії», «Українська рапсодія», «Родина Коцюбинських». З під його талановитого і невтомного пера виходить також низка романів, повістей, збірок поезій, пристрасних публіцистичних творів, літературних досліджень.

Свою літературну й культурно-мистецьку творчість визначний майстер слова органічно поєднував з активною участю в державній діяльності на посадах сільського вчителя, комсомольського вожака в період легендарної романтики перших радянських п'ятирічок, директора Вінницького літературно-меморіального музею Михайла Коцюбинського, керівника сценарної майстерні студії імені Олександра Довженка, заступника міністра кінематографії, заступника міністра культури УРСР, секретаря Спілки кінематографістів, секретаря Спілки письменників України.

Партія і народ виховали Олександра Леваду, дали можливість вільно творити, так як велить серце й совість. Можна сказати, що він здобув заслужене моральне право говорити про те, за словами поета, що і «мій труд вливается в труд моей республики».

Багатолітня літературна й громадсько-політична діяльність видатного майстра художнього слова, його військова звитяга удостоєні двох орденів Леніна, Жовтневої революції, Трудового Червоного Прапора, Вітчизняної війни першого й другого ступенів, Червоної Зірки та медалей. Він відзначений Державною премією Української РСР імені Тараса Шевченка. У 1995 році Президія ЦК Компартії України присвоїла йому почесне звання лауреата премії імені В. І. Леніна.

Зрозуміло, з яким гірким болем на старості літ уже тяжко хворий письменник сприйняв антинародний, антидержавний буржуазно-націоналістичний переворот у серпні 1991 року, розвал Радянського Союзу, антидемократичну, антизаконну заборону Комуністичної партії України, прихід до влади олігархічних режимів і реставрацію дикого капіталізму, різке погіршення матеріального становища ошуканих простих людей, цькування з боку «перефарбованих» колег по перу. Чи такою Олександр Степанович хотів бачити свою улюблену Україну?

«Я не творив чужу державу
у рідним батьківськім краю.
Тому й обрушують неславу
на сиву голову мою...»

(1993 р.)

Наполеглива боротьба на передньому краї класового фронту проти новоявлених капіталістів і націоналістів тривала до останніх днів його життя.

Дочка письменника член Спілки художників України Леся Левада у своїй статті «Моєму батькові — 100 років!» пише: «Я часто запитую себе: чи був мій батько щасливою людиною? Безперечно! Він був оптимістом і, насмілюсь сказати, романтиком. У найтяжчі хвилини не втрачав віри в людей, в майбутнє людства. Його улюбленим словом було нині майже забуте слово «людяність». Користуючись нагодою, хочу висловити шановному Петру Миколайовичу Симоненку нашу щиру подяку за цю вагому підтримку й побажати йому, всім комуністам і їх союзникам нових успіхів у соціальному захисті трудящих України».

На наш погляд, книга «Вибрані твори» — це гідне відзначення 100-річного ювілею видатного українського радянського письменника Олександра Степановича Левади. Бажаємо кожному прочитати цю книгу.

Іван ГАВРИЛИШИН,
член Національної спілки журналістів України.

В Україні яровими зерновими засіяно майже 90 відсотків площ від плану



Аграрії пересівають майже два мільйони гектарів озимих, що становить близько 20% від їх посівів, *повідомив віце–прем'єр–міністр з питань аграрної політики Віктор СЛАУТА*

Молоко плюс електрифікація всієї ферми

ПЕРСПЕКТИВА

Ця ферма в Згурівському районі Київської області вже своїм виробничим розмахом викликає повагу. Утримують тут близько чотирьох тисяч корів. Ще стільки само молодняку. Є два доїльних зали. Причому, торік надоїли на кожну корову в середньому по дев'ять тисяч літрів молока. Але ще більший захват викликає зведена неподалік біогазова установка, що дає можливість одержувати газ із органічних відходів замість дорогого природного.

Комплекс, побудований за сучасними німецькими технологіями, адаптованими до українських реалій, дозволяє переробляти за добу 400 тонн гною великої рогатої худоби. При цьому, запевняє голова правління Української молочної компанії Сергій Биков, узимку ферма споживає до 420 кВт електроенергії на годину, влітку ця цифра падає до 200 кВт. А сама установка виробляє 630 кВт. Ось через це й гармидер. Підприємство хоче надлишки енергії продавати і тепер домагається одержання підвищеного «зеленого тарифу». По ньому держава купує кіловати в тих, хто виробляє їх альтернативним, екологічно чистим способом. Адже струм теж продукт, який можна продати й отримати додаткові доходи. У такий спосіб і з кредитами, взятими під будівництво станції (це 2 мільйони євро), вдасться швидше розрахуватися. Та й сам об'єкт окупиться на кілька років раніше. Та ось лихо — в українському переліку на одержання «зеленого тарифу» немає біогазових генераторів, що працюють на коров'ячому гної. Власне, як нема таких послаблень і для установок, що беруть енергію з інших видів субстрату. В перспективі можна виробляти її із пташиного посліду, відходів бойні або, приміром, меляси. На фермах США, у країнах Євросоюзу таких станцій чимало. І тут слово за вітчизняними чиновниками, які могли б усунути законодавчі недоліки.



На цю ферму в дояри ідуть навіть колишні охоронці банків — зарплата не поступається.

Сам Биков вважає установку справою для ферми перспективною — якщо, звичайно, вдасться розібратися із «зеленим тарифом». По-перше, актуально з екологічної точки зору. Адже забираються викиди метану в атмосферу. По-друге, диверсифікованість ризиків, коли ні в кого не болить голова про перебої з поставками електрики або що завтра істотно підстрибнуть тарифи. На фермі самі стають господарями становища, контролюють процес — скільки виробити струму і яка кількість потрібна. По-третє, відпрацьований гній іде в поле. Після бродіння він для рослин більш доступний і корисний. Виходить якісне добриво. А воно якнайдоречніше. Адже в компанії орендують ще й 10 тисяч гектарів ріллі. Якби не було біогазової станції, то за карантинними умовами доводилося б гній витримувати в спеціальних ємностях не менш як півроку. А так, після бродіння, буквально місяць — і добрива пішли на поля.



Сергій Биков: «На фермі треба створити корові умови, начебто вона перебуває на пасовищі в тіні дерева».

На запитання, чи вигідно нині в Україні займатися молоком, вкладати гроші в його виробництво, співрозмовник відповів так:

— У нашій країні об'єми його постійно падають. Приватні подвір'я, де виробляється 80 відсотків молока, — альтернатива слабка. У перспективі Україна прийде до того, що свого молока не буде, і доведеться все імпортувати. Навіщо нам завозити, якщо ми можемо самі виробляти. Коли виникає дефіцит молока, тим паче молока високої якості, — зрозуміло, і ціна буде нормальна. Влітку за літр давали до 4 гривень 50 копійок. Для нас компанія з молока рентабельна. Ми їздили в США, працювали, навчали там фахівців. Бо об'єднана Європа, вважаю, для нас — не показник. Ви бачили торік ці виливання молока на поля? Дрібні господарства не можуть конкурувати на ринку. В період глобалізації виходять такі гравці, як Нова Зеландія, Австралія, де виробництво, собівартість молока низька. Тому й напрям ми взяли промисловий, високорентабельний.



Така установка дає можливість одержувати газ із органічних відходів.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Фото автора.

РЕАЛІЇ

Зачекалися дощів

Кому дощить, а в приазовських степах та й трохи північніше, ближче до Дніпропетровська, земля потребує вологи. Ось що розповів начальник управління агропромислового розвитку Запорізької райдержадміністрації Юрій Батраков:

— Звичайно, ситуація не критична, але складна. Зрозуміло, що ми працюємо у зоні ризикованого землеробства, і готові до всього. Однак усе ж сподівалися на високі врожаї озимих. Адже увійшли вони в холоди і вийшли з них у доброму стані. На жаль, весна нас дещо турбує — над районом уже більше місяця не було жодного дощику. Тому, попри те, що запаси зимової вологи були навіть понаднормові, сьогодні селяни, які займаються рільництвом професійно, і ті, хто лише власними городами, дослухаються до прогнозів погоди з надією.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Документ ваш

Чому зміна прізвища у державному акті на землю

СИТУАЦІЯ

Стара хата, що в селі Пархомівці Хмельницького району, обійстя та город біля неї належали родині Василя Шокала ще з діда-прадіда в буквальному розумінні цього слова. Колись усе це багатство успадкувала від свого батька мати Василя Сергійовича, а настав час — і вона склала заповіт на сина. Щоправда їй, на відміну від попередніх поколінь, уже довелося пройти доволі непросту і не безкоштовну процедуру формального узаконення свого ж таки майна, тобто виготовлення всіх необхідних документів, включаючи і державний акт на землю. Тоді, у середині дев'яностих, саме розпочалися процеси масової приватизації присадибних ділянок. Тож власниця і цих сорока чотирьох соток виконала всі вимоги законодавства, сплатила на той час чималі кошти, аби отримати на руки державний акт.

Нове ПІБ за 1245 гривень

Років десять тому Василь Сергійович отримав у спадок землю, оформив усі необхідні документи нотаріально і просто забув про них. Не згадував і про земельний акт, котрий залишився у нотаріуса.

— Тоді мені пояснили, що така вимога законодавства, мовляв, акт залишається, а власник отримує лише свідоцтво про спадщину. За логікою, не зовсім зрозуміло, чому мій державний акт повинен зберігатись у чужих архівах. Проте того вимагав закон, тому я й не наполягав, щоб мені віддали документ, — розповідає Василь Сергійович. — Так було до минулого року. Але я подумав, чому ж я не маю основного документа, котрий посвідчував би мої права на землю? Врешті-решт, я також планую передати його своїм дітям, а тому і хотів би, щоб у ньому чітко було зазначено, що власником землі є саме я, а не моя вже покійна мама.

Розумне і законне бажання. Та з'ясувалося, здійснити його не так уже й просто, а точніше — зовсім недешево.

Після заяви у філію Центру державного земельного кадастру і звернення до архіву з проханням вписати нове прізвище у земельний акт чоловікові довелося заплатити 69 гривень. Сума ця не викликала жодних заперечень. Але наступною вимогою Центру ДЗК він був просто шокований: щоб довести справу до кінця, треба викласти ще 1245 гривень. При цьому йшлося не про виготовлення нового державного акта, а лише про зміну прізвища. Мало того, Василь Сергійович не наполягав навіть на заповненні бланка нового зразка. Його цілком задовольняє той, що був виданий у 1995 році і який визнаний дійсним нинішнім законодавством. Тож за що у нього вимагають гроші?

І Земельний кодекс України, і прийнятий у березні минулого року закон про зміни до деяких законодавчих актів щодо документів, які посвідчують право на земельну ділянку, і постанова Кабміну, прийнята торік у травні, чітко говорять про те, що для здійснення відмітки про перехід права власності на землю потрібні лише такі документи як державний акт з відміткою нотаріуса про право власності на земельну ділянку і свідоцтво про право на спадщину. Крім того, в останній постанові зазначено, що забороняється вимагати для здійснення відмітки будь-які інші документи.

Оскільки у Василя Шокала вже є саме ці документи, то виготовляти інші, а отже, й платити за цю роботу, — немає потреби.

Мало того, вже у своєму наказі Держкомзем роз'яснив, як практично реалізовувати положення згаданого вище закону при здійсненні відмітки про перехід права власності на землю на основі свідоцтва про спадщину. Там чітко вказано, що вартість оформлення державного акта повинна обійтися для фізичних осіб у 30 гривень, вартість внесення запису до Поземельної книги — 10 гривень та до бази даних автоматизованої системи ДЗК — ще від 5 до 25 гривень, залежно від розміру земельної ділянки. Якщо до цього додати

Аграрна освіта страждає від застарілої матеріальної бази,

або Чому випускнику важко прижитися в глибинці

АКТУАЛЬНО

Місцем обговорення проблем підготовки фахівців для села смт Немішаєве, що на Київщині, було обрано не випадково. Адже Науково-методичний центр аграрної освіти, покликаний координувати діяльність вишів, коледжів та технікумів, що працюють у цій сфері, та сприяти навчально-методичному їх забезпеченню, саме тут і розташований. Тут видають періодичну літературу відповідного напряму, плакати, наочні посібники, різноманітні підручники, навіть електронні, робочі зошити, розробляють програми. Також знімають учбові відеофільми — на сільськогосподарську тематику, їх створено вже 250 найменувань. Підвищити свій фаховий рівень у майстер-класах викладачі-аграрії також з'їжджаються до Немішаєвого.

— Причому різних напрямів, — посвячує у справу методист центру, яка до того ж відповідає за зв'язки зі ЗМІ, Оксана Ткачук. — Днями були педагоги з механізації. Сьогодні — з електрифікації. До цього приїздили з економічних спеціальностей, з будівельних. А маємо ще й юридичні фахи. Майстер-класи сприяють запровадженню новітніх технологій. Викладачі також опановують секрети мотивації — як заохотити студентів до навчання. Розглядаються психологічні аспекти. Педагоги на деякий час самі стають учнями, а потім втілюють у себе той чи інший метод роботи. Це корисно, адже, буває, викладачі недавно зі студентської лави й мають не дуже багатий досвід.

Ще тут долучаються до всеукраїнських фестивалю аматорської пісні, зльоту відмінників та спортивних змагань серед навчальних аграрних закладів.

А три роки тому створено музей українського костюма та писанки! Експонатами з різних регіонів країни він поповнюється завдяки тим-таки навчальним закладам. Одне слово, якщо Немішаєве й не столиця аграрної освіти у державі, то визначне місце — це точно. І головне — люди тут працюють небайдужі.

Голова Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Григорій Калетнік після короткої екскурсії центром навіть виголосив жартома: «Аби дали покерувати хоча б одним поверхом Нацбанку, то сюди б усі фінанси й спрямував!».

Але потім, під час прес-конференції, була серйозна фахова розмова стосовно якості освіти. Говорилося про застарілу матеріальну базу, що неабияк відстає і яку необхідно покращити.

Проблема й у тому, що раніше на селі була колективна та державна власність. Університет міг направити в господарства студентів на практику на 2—3 місяці. Нині приватні структури для такого співробітництва закриті. Хто допустить, приміром, студента-зооветеринара на тваринницький комплекс у дві тисячі голів, де кожна корова річно дає по десять тисяч кілограмів молока?

Як розповів голова комітету, за кордоном він не бачив університетів, котрі б учили студентів у бізнес-структурах. У США, Франції за такими закладами числиться кілька тисяч гектарів землі, тисяча-півтори корів, свій тракторний, комбайновий парк, там — досліджують, лікують, самі виготовляють продукцію на міні-м'ясокомбінатах, самі продають. Усе це — в системі університету. Коли випускник виходить звідти, то не боїться виробництва. У нас — зовсім інша картина.

В університетах часто стоїть та техніка, яку в багатьох господарствах уже не використовують. За кордоном вчаться по «Джон Дірах», а в окремих українських вишах — по допотопних СК-5. Не завжди підготовлений і викладач, бо й він іноді в очі не бачив тих новітніх технологій.

А директор Науково-методичного центру аграрної освіти Микола Хоменко зазначив: «У нас йде підготовка з 56 спеціальностей. Багато це чи мало? Наведу кілька цифр: приміром, за три роки за рахунок державних коштів бюджету ми підготували на 10 тисяч сільгоспугідь приблизно 0,9 агронома, на 10 тисяч умовних голів тварин — 1,8 зоотехніка». Та й не всі спеціалісти добираються до села. А якщо й приїхав — зарплата 700—800 гривень. Покрутився — поїхав. Проблема й у тому, що для молодих спеціалістів не створено належних умов життя.

Валерій ДРУЖЕНКО.



На знімку: голова парламентського комітету Григорій Калетнік побував і в музеї центру.

Фото автора.

ЕКСПЕРИМЕНТ

Буряки посіяли по «змерзлих» ріпаках

Майже на тисячу гектарів розширили площу під цукристими у Томашпільському районі на Вінниччині. Планували посіяти трохи більше шести тисяч гектарів, насправді мають буряковий клин у 7200 гектарів. Особливість додаткових площ у тому, що їх заздалегідь не готували під солодкі корені. З осені там був озимий ріпак. Але посіви вимерзли взимку. Їх місце навесні зайняли цукрові буряки.

Чи вродить добре без глибокої оранки

— За час своєї роботи я не пригадую випадку, коли б насіння цукристих клали у не підготовлений грунт, — каже начальник управління сільського господарства Томашпільського району Олександр Закорчевний. — Тому такі площі для нас є експериментальні. Будемо уважно стежити за ними. Ви ж знаєте, що під буряки готують грунт завчасно, ще з осені. Бо це одна з умов доброго урожаю коренів. Тому й стараються. Обов'язково проводять глибоку оранку. Потім вирівнюють площі. А вже навесні здійснюють низку заходів, щоб зберегти вологу.

Для посіву ріпаку не потрібна глибока оранка. Щоправда, без підготовчих робіт також не обходиться. Поверхню грунту треба так само вирівняти, як і перед сівбою цукристих. І вологу слід «спіймати», затримати...

Найбільше експериментальних гектарів мають у ТОВ «Кряж». За словами співрозмовника, на полях, що їх орендує в районі товариство, із 543 га ріпаку в задовільному стані вийшли із зими лише... три гектари. Решта пропали. «У нашому районі восени сто днів не йшов дощ, — продовжує Олександр Закорчевний. — Період бездощів'я припав якраз на час посіву озимих. Ріпаки увійшли в зиму ослабленi. Не витримали морозів...».

«Змерзлі» гектари «Кряж» пересіяв навесні у переважній більшості цукровими буряками. Схоже вчинили у ТОВ «Зелена долина» і у ЗАТ ПК «Поділля». Загалом до такого експерименту вдалися в шістнадцяти із двадцяти двох господарств району, де орендують землі названі сільгосппідприємства.

— Я розмовляв з окремими спеціалістами цих товариств, — каже Олександр Закорчевний, — цікавився їхньою думкою стосовно «новаторських» підходів, запитував, зрештою, на що сподіваються. Вони так міркують: якщо сповна внести на гектар мінеральні добрива, захистити посіви від бур'янів, то урожай буде не гірший, ніж на площах, які готували з осені.

Як стверджує співрозмовник, усі три сільгосптовариства є структурними підрозділами потужних промислових структур, тому, як кажуть, не обділені коштами на придбання міндобрив, засобів захисту рослин від бур'янів і шкідників. Одночасно з сівбою підживили грунти міндобривами. Повторно зроблять таку само операцію, коли доглядатимуть посіви. Дуже важливо, що в грунті було достатньо вологи. Минулої зими, як ніколи раніше, багато намело снігу. Та й навесні над полями прошуміли декілька рясних дощів.

— Наші фахівці звертають увагу, що протягом останніх років спостерігається тенденція до розширення площ з поверхневим обробітком грунту, — уточнює начальник управління. — Якщо нинішній експеримент вдасться, і на пересіяних полях зберуть непоганий урожай буряків, то можна прогнозувати: під засів наступного року менше проводитимуть глибоку оранку.

КОМЕНТАР

Анатолій Павліченко, начальник головного управління агропромислового розвитку Вінницької облдержадміністрації:

— На більш як половині площ буряки вже зійшли. Гарні сходи. Це не може не тішити. Бо дає підстави на отримання такого ж гарного врожаю. Особливістю нинішньої сівби цукрових буряків було те, що процес, як кажуть, розтягнувся в часі. В одних районах посівні агрегати вивели в поле ще в перші дні березня. Таким чином вдалося покласти насіння у зволожений грунт. Але закінчували сівбу в останній декаді квітня. Декому посіяти в оптимальні строки завадила погода. Комусь на заваді стали інші причини. Загалом прогнозували вирощувати буряки на площі 70 тисяч гектарів. Насправді посіяли трохи більше — загальна площа під цукристими становить 72 тисячі гектарів. Торік буряки вирощували тільки на 50 тисячах гектарів. Квоти на виробництво цукру отримали 14 цукрозаводів. У минулому сезоні працювали 11 підприємств. Тому й сподіваємося, що цукру буде більше, ніж торік. Плануємо зварити не менше 250 тисяч тонн солодких кристалів.

Перепросили... солодкі корінці

Повернулися до вирощування цукристих ще в одному господарстві району — ПСП «Перемога» села Високе. Тут під солодкі корінці відвели поки що небагато — насіння поклали в грунт на шістдесяти гектарах. Це приблизно п'ята частина площі, на якій колись вирощували сировину для цукрозаводу. Протягом останніх років буряки взагалі не плекали. Керівник господарства, депутат облради Іван Спориш так пояснює, чому, за його словами, перепросили корінці:

— Сіємо те, на що є попит, — каже Іван Дмитрович. — Збільшилися потреби в цукрі, він подорожчав, то чому не повернутися до тієї культури, яка в нас давала добрі врожаї? Поки що посіяли невелику площу, побачимо, що з того вийде. Маю на увазі не врожай, ми не розучилися вирощувати буряки, а те, як з нами розрахуються, що заплатить завод, чи буде обіцяна дотація від держави.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

— гроші наші

стає її власнику ледь не в півтори тисячі гривень

ще й податок, то набереться 102 гривні.

Очевидно, що сума ця у десять разів(!) менша від тієї, що вимагали у Василя Шокала. Та хіба тільки у нього? Тисячі людей уже сплатили такі кошти і продовжують сплачувати, навіть не замислюючись над тим, на підставі чого. Просто на папірці їм пишуть суми, які потрібно внести в касу. До того ж, як правило, доводиться оформляти дві платіжки: одну — за землю, що використовується для обслуговування будинку, іншу — за землю, відведену під город. Але водночас у державному акті на землю ця територія не розділяється і позначена однією ділянкою. Втім, ця технічна «дрібничка» — тема ще однієї розмови.

Один закон, а правда різна?

А ми повернемося до того, чому власник земельного акта не може зрозуміти вимог чиновників, а ті — нізащо не готові прислухатися до проблем землевласника. Саме через це чиновники із Центру ДЗК ніяк не втоворопають логіку чоловіка, котрий раптом почав цитувати закони і вперто відмовляється платити названу ними суму. Мовляв, не хто інший, а саме ця структура намагається навести порядок у чіткому обліку та паспортизації землі.

При цьому аргументи повинні мати залізний вигляд: у часи, коли оформлялися перші державні акти на землю, вони виготовлялися на основі рішень сільрад. Мовляв, і заміри при цьому проводилися неточно, і виділення землі в натурі робилися на око... А це, начебто, має свідчити про те, що і в планах, і в самих актах можуть бути помилки та неточності. А от єдиний державний реєстр землі повинен навести порядок у цій сфері.

Усе це можна й справді прийняти за чисту монету, якби не одна обставина: складається враження, що порядок має бути наведений за кошти... все того ж власника державного акта.

Щоправда, жоден закон не передбачає подвійної плати за виконану роботу чи платне дублювання тієї ж роботи. Проте бувають й інші варіанти. Як інакше розцінити наказ Держкомзему, виданий у червні минулого року? В ньому зазначено, що, перш ніж проставити відмітку про перехід власності на землю (проста і, як сказано вище, — дешева операція), потрібно присвоїти земельній ділянці кадастровий номер. А вже для цього необхідно обстежити земельну ділянку, провести всі заміри на місці, по суті, виготовити новий технічний паспорт. От саме ці роботи й обійдуться більш як у тисячу гривень.

Не просто цікава — хитра ситуація, чи не так? Адже, якщо вірити нашому законодавству, зразки старих державних актів на землю є цілковито законними і не потребують заміни. Це мало б означати, що всі наведені в ньому відомості і виміри земельної ділянки є правильними. Але чомусь для того, щоб вписати в цей же бланк ім'я нового власника, потрібно провести всі вимірювальні та реєстраційні роботи з самого початку й оплатити їх вдруге, як мовиться, по повній програмі.

Отже, закони та Земельний кодекс пишуть одне, а галузеві підзаконні акти встановлюють зовсім інші порядки і розцінки? То кому вірити? І за якими правилами грати у цій грі?

Платять усі, шукають правди одиниці

Питання це стосується не лише Василя Шокала. Тисячі людей у різних регіонах стикаються з подібною проблемою і слухняно несуть свою тисячу гривень невідомо до якої каси. Адже тільки Василь Сергійович продемонстрував список із півтора десятка організацій, котрі мають ліцензії на право здійснення землевпорядних робіт на території області. І що цікаво — все це приватні структури.

Що й казати, хитро закручений фінансово-земельний механізм. Спочатку приватна структура візьме свої 1,2 тисячі гривень за виконані роботи, а потім уже державні органи внесуть усі необхідні поправки у документи просто за символічні суми. Ось тобі і вівці цілі, тобто закони виконані, і вовки ситі — добряче нагодовані приватні фірми. Та тільки той, хто платить за все це, тобто законний власник землі, почувається ошуканим.

Бо хто ж, як не він, удруге змушений платити за одну й ту саму операцію? І чому саме за його рахунок держава прагне навести лад у всій землевпорядній документації? Врешті-решт, чому його державний акт на землю може так легко піддатися сумніву з боку все тих же землевпорядників?

Василь Шокало — один з небагатьох, хто вирішив самотужки докопатися відповіді на ці запитання. За це вже встиг, з одного боку, здобути славу скандаліста і ледь не шахрая (таке почув на свою адресу з боку окремих чиновників) саме в тих установах, котрі покликані всіма силами допомагати людям отримати необхідні документи на право земельної власності. Зате з другого — схвальну оцінку правозахисників і навіть правоохоронців, для яких державний рекет щодо своїх же громадян став очевидним.

А сам Василь Степанович поки що отримує лише формальні відписки від тих же державних структур, котрі так і не дали чіткої відповіді, чому з нього вимагають немалі гроші.

Наостанок ще одна цікава деталь. Сам Василь Шокало готовий стати на бік чиновників і сплатити все, але тільки те, що від нього вимагає закон. Проте жоден чиновник так і не наважився стати на бік сільського землевласника і зробити хоча б спробу захистити його інтереси.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.



Валерій ГАЗЗАЄВ: «Я познайомився з українським чемпіонатом і тепер маю про нього необхідне уявлення. Над усе я розчарований тим, що ми не виграли чемпіонат. Напевно, сім очок переваги після осінньої частини турніру розслабили футболістів. Лігу чемпіонів починаємо з кваліфікації, але нічого страшного в цьому не бачу. Початкова мета — вийти до групового турніру, надалі ставитимемо інші завдання.

Турнірна хроніка

Дзюдо. Туніс. Етап Гран Прі. Український спортовець Володимир Сорока здобув «золото» у ваговій категорії до 73 кг. На старті він переміг представників Португалії, Чехії та Франції. У півфіналі Сорока здолав бельгійця Дірка ван Тігельта, а у фіналі — японця Гіроюкі Акімото.

Легка атлетика. Осака (Японія). IAAF World Challenge. Третій етап. Українець Станіслав Мельників став другим на дистанції 400 метрів з бар'єрами і встановив особистий рекорд 49.34.

Баскетбол. Чемпіонат країни Суперліга. Плей-оф. Півфінал. **7 травня.** «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Азовмаш» (Маріуполь). 97:103 (20:31, 31:23, 27:28, 19:21). **8 травня.** «Феро-ЗНТУ» — «Азовмаш» 95:87 (26:26, 23:22, 16:16, 30:23). Рахунок серії — 1:1.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 28-й тур. «Нива» (Тернопіль) — «Волинь» (Луцьк). 1:2. «Десна» (Чернігів) — «Дністер» (Овідіополь). 1:2. «Енергетик» (Бурштин) — «Олександрія». 2:1. «Арсенал» (Біла Церква) — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ). 3:4. «Геліос» (Харків) — «Харків». 0:1. «Зірка» (Кіровоград) — «Динамо-2» (Київ). 0:1. «Севастополь» — «Нафтовик» (Охтирка). 2:0. «Кримтеплиця» (Молодіжне) — «Сталь» (Алчевськ). 3:2. «Львів» — «Фенікс» (Калініно). 1:0. **«Севастополь» — 60 очок, «Волинь» — 56,** «Сталь» — 52, «Львів» — 51, «Кримтеплиця», «Олександрія» — по 48, «Нафтовик» — 44, «Геліос» — 43, «Десна» — 41, «Динамо-2» — 38, «Зірка» — 36, «Арсенал» — 35, «Дністер» — 33, «Енергетик» — 29, «Фенікс» — 28, «Прикарпаття» — 18, «Нива» — 10, «Харків» — 8.

Хокей. Словацький клуб «Зволен» запросив київський «Сокіл» взяти участь у 12-му міжнародному бліц-турнірі імені відомого у минулому хокеїста збірної Чехословаччини Павла Забойника. Згідно з попередніми даними, у зволенському турнірі (5 — 7 серпня) планують взяти участь тріо словацьких представників Екстраліги і три іноземних колективи. Не виключено, що кияни після завершення Меморіалу Забойника проведуть ще й два контрольні матчі з місцевими командами , які пообіцяли організувати словаки.

Теніс. Бухарест (Румунія). Кубок Девіса. Перша Євро-африканська зона. Друге коло. **Румунія — Україна. 3:1. 7 травня.** Віктор Ганеску — Ілля Марченко. 7:6, 7:5, 6:4. Адріан Унгур — Сергій Стаховський. 2:6, 7:6, 5:7, 5:7. **8 травня.** Пари. Ганеску/Теку — Стаховський/Бубка. 6:4, 6:4, 6:2. **9 травня.** Ганеску — Стаховський. 6:4, 6:4, 7:5. Маріус Копил — Іван Сергеєв. 4:6. Після першого сету почалася злива, тому вирішили не продовжувати зустріч. А підсумковий рахунок залишився — 3:1.

А караван собі іде...



Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 30-й тур. 9 травня.

«Динамо» — «Металург» (Запоріжжя). 3:0. 5 150 глядачів. **Рефері** — Шандор (Львів). **Голи:** Мілевський, 11, 32, Кривцов, 61 (автогол).

«Таврія» — «Шахтар». 2:3. 13 250 глядачів. **Рефері** — Геренда (Калуш). **Голи:** Любенович, 10, Ковпак, 25 — Кравченко, 59, 68, Коста, 80.

«Кривбас» — «Закарпаття». 3:1. 3 500 глядачів. **Рефері** — Бойко (Київська область). **Голи:** Мотуз, 58, Морозюк, 67, Льопа, 83 — Микуляк, 12.

«Іллічівець» — «Карпати». 2:2. 4 500 глядачів. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Голи:** Касьян, 59, Ярошенко, 72 (п) — Трубич, 4, Батиста, 35.

«Ворскла» — «Дніпро». 1:1. 5 100 глядачів. **Рефері** — Шмигельський (Львів). **Голи:** Матвєєв, 45 — Назаренко, 87.

«Металург» (Донецьк) — «Оболонь». 5:0. 1 500 глядачів. **Рефері** — Можаровський (Львів). **Голи:** Соарес, 2, 70, Дімітров, 8 (п), 72, Танаса, 77. На 87-й хвилині Мазуренко («Оболонь») не реалізував пенальті.

«Металіст» — «Арсенал». 1:0. 37 545 глядачів. **Рефері** — Годулян (Одеса). **Гол:** Фініньо, 37.

«Чорноморець» — «Зоря». 1:1. 4 400 глядачів. **Рефері** — Даньковський (Київ). **Голи:** Діденко, 86 — Каменюка, 41.

Підсумкова турнірна таблиця

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**24**	**5**	**1**	**62—18**	**77**
2. «Динамо»	**22**	**5**	**3**	**61—16**	**71**
3. «Металіст»	**19**	**5**	**6**	**49—23**	**62**
4. «Дніпро»	15	9	6	48—25	54
5. «Карпати»	13	11	6	44—35	50
6. «Таврія»	12	9	9	38—38	45
7. «Арсенал»	11	9	10	44—41	42
8. «Металург» Д	11	7	12	41—33	40
9. «Металург» Зп	10	5	15	31—48	35
10. «Ворскла»	6	13	11	29—32	31
11. «Оболонь»	9	4	17	26—50	31
12. «Іллічівець»	7	8	15	31—56	29
13. «Зоря»	7	7	16	23—47	28
14. «Кривбас»	7	4	19	31—47	25
15. «Чорноморець»	**5**	**9**	**16**	**21—44**	**24**
16. «Закарпаття»	**5**	**4**	**21**	**18—44**	**19**

Бомбардири: Мілевський («Динамо») — **17 м'ячів**, Джексон («Металіст») — 16, Селезньов («Дніпро») — 13.

Отже, всі крапки розставлено. У завершальному турі вирішувалося лише два питання. Хто стане найкращим бомбардиром і хто складе компанію «Закарпаттю» у дуеті невдах, котрі залишать вищий клас?



Снайпером чемпіонату став динамівець Артем Мілевський **(на знімку праворуч)**, котрий фінішним спуртом випередив харківського бразильця Джексона Коельо.

Але найбільша інтрига залишалася в суперечці аутсайдерів. І тут усе вирішив завершальний ривок. «Кривбас», котрий віднедавна очолив безперечно талановитий тренер нового покоління Юрій Максимов, удома переконливо переграв ужгородців, котрі відкрили рахунок у поєдинку.

А от «Чорноморець» не скористався своїм останнім шансом. Пропустивши перед перервою, одесити спромоглися лише на єдиний м'яч у відповідь. Забити ще їм забракло і часу, і сил. Тому знаменитий клуб залишає Прем'єр-лігу. Слід сподіватися, не надовго.

У поточному сезоні залишився тільки фінал Кубку країни. Нагадаємо, що 16 травня у Харкові за приз поборються «Таврія» і донецький «Металург». Решта клубів мають право піти у відпустку. Хоча нашим найсильнішим футболістам доведеться трохи зачекати із відпочинком. 17 травня Мирон Маркевич збере національну команду. Увінчають підготовчий цикл товариські матчі. 25 травня у Харкові збірна України зіграє з командою Литви, 29 травня у Львові — зі збірною Румунії, 2 червня в Осло — з футболістами Норвегії.

Новий сезон розпочнеться 4 липня матчем за Суперкубок. Наступний чемпіонат України стартуватиме 10 липня. До речі, це буде вже двадцятий національний турнір. Сподіватимемося, що йому не вкоротять віку запопадливі експериментатори і прихильники всіляких непридорних об'єднань. Хоча, якщо відверто, я особисто не переймаюся надто отими загрозами. Як кажуть у таких випадках, караван іде попри все. Ну, а нашому футболу щиро зичимо многая літа, великих перемог і процвітання!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото з архіву «Голосу України».

Задоволення для себе і приклад для молоді

Футбол. У Києві на стадіоні Дарницького вагоноремонтного заводу (ДВРЗ) відбувся восьмий традиційний матч між ветеранськими командами «Дарниця» і «Динамо».

Як розповів кореспондентові «Голосу України» лідер господарів Олександр Покрещук, поєдинок традиційно присв'ятили пам'яті майстра спорту Володимира Єрохіна. То був славний футболіст київського «Динамо» на прізвисько «залізний солдат». За столичний клуб виступав у період з 1953 по 1961 рік, чемпіон СРСР, учасник чемпіонату світу 1958 року. Певний час Володимир Микитович працював тренером ФК «Локомотив-ДВРЗ».

На ДВРЗ добре підготувалися до цієї події. Тут варто відзначити директора споруди Миколу Рибку. Звичайно, велику організаційну роботу провела місцева влада на чолі із першим заступником Дніпровської в місті Києві райдержадміністрації Сергієм Бондаренком.

Варто було подивитися на трибуни, і, як то кажуть, серце співало, бо там зібралися сотні вболівальників. І найзнаковіше те, що серед них було багато дітлашні, котра тренується в місцевому клубі «Десна». До речі, заслужений майстер спорту, капітан динамівців, учасник ветеранської зустрічі Володимир Трошкін вручив юним футболістам кілька десятків м'ячів.

Тепер про учасників. У складі «Динамо», яке очолює заслужений майстер спорту Андрій Біба, окрім Трошкіна, було чимало зірок. І тих, хто давно вже повісив бутси на цвях, і недавніх учасників чемпіонату в українській Прем'єр-лізі: Валерій Самохін, Віктор Насташевський, Віктор Мороз, Юрій Мороз,



Олег Саленко, Віталій Косовський, Юрій Дмитрулін, Андрій Анненков, Олександр Хацкевич, Валерій Черников, Олександр Радченко.

І серед господарів був колишній динамівець і гравець національної збірної Юрій Грицина. Щоправда, заслужених майстрів спорту серед дарничан не було. А от заслужений юрист України значився. Це — професор, доктор юридичних наук, ректор Українського державного університету фінансів і міжнародної торгівлі Олександр Покрещук. Він ще й заступник голови КДК ФФУ.

Решта — також у футболі не новачки. П'ятеро з них виступають за ФК «Інтеркас» — чемпіона столиці серед ветеранів. А два м'ячі у ворота «Динамо» забив найкращий футболіст першості Києва серед ветеранів (35 років і старші) Сергій Швець. Ще раз Валерія Самохіна потурбував Олександр Покрещук.

У гостей «дубль» на рахунку Віктора Насташевського — «стріляючої бутси» динамівських ветеранів. Пан Віктор — світовий і двічі олімпійський чемпіон серед ветеранів. На чемпіонаті світу в Канаді став найкращим бомбардиром. Ще два м'ячі на рахунку Анненкова і Косовського. А в підсумку перемога «Динамо» — 4:3.

На найвищому рівні зустріч провів авторитетний рефері Геннадій Коваленко.

Та річ не в рахунку, а в атмосфері справжнього футбольного свята, котра панувала на ДВРЗ. І немає сумніву, що ці колективи зберуться на згаданій арені і наступного року. Щоб дарувати радість людям і подавати дуже позитивний приклад футбольній юні.

На знімках: Геннадій Коваленко (ліворуч) **і ветерани-динамівці; двома м'ячами відзначився Віктор Насташевський** (крайній праворуч).

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 27.04.2010 року по справі № 15/174-Б Товариство з обмеженою відповідальністю "Укрзакордоннафтогазрозвідка" (01133, м. Київ, вул. Кутузова, буд. 18/7, код ЄДРПОУ 33403063, п/р № 26001037516800 в АКІБ "УкрСиббанк" м. Харків, МФО 351005), було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кебкала Олександра Михайловича (02068, м. Київ, пр-т. Григоренка, 7-В, кв. 51; ліцензія Держдепартаменту з питань банкрутства від 16.10.2006 року, серії АВ № 158273).

Претензії кредиторів приймаються у встановлений законодавством України строк.

Контактний телефон: (094) 925-02-07.

До відома громадськості
Тернопільське обласне комунальне підприємство теплових мереж «Тернопільтеплокомуненерго»
подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву на видачу ліцензії з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії за місцем здійснення заявленої діяльності:

Тернопільська область, м. Тернопіль, вул. Київська, 3А, тел./факс (0352) 26-93-09, **e-mail terenergo@online. ua**

Постановою від 29.04.2010 р. Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) по справі № 21/111/10 визнано банкрутом та порушена ліквідаційна процедура стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю «Атилла, ЛТД», 70421, Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Високогірне, вул. Степова, 1, р/р 26002301005 в КРУ ПА «Фінанси та кредит» м. Києва, МФО 300937, ЄДРПОУ 22960901.

Ліквідатором боржника призначено голову ліквідаційної комісії Шестопалова Олега Володимировича, адреса для листування: 69118, м. Запоріжжя, вул. Гаврилова, 5, кв. 48. Вимоги кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Миколаївської області від 07 травня 2010 р. порушено справу № 11/69/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Золотой Колос НК», ЄДРПОУ 36578934, м. Миколаїв, вул. Велика Морська, 15/2, та введена процедура санації.

Керуючим санацією призначено директора Черникову І. П. та розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Томашевського О. О. (ліцензія АВ № 158229 від 14.09.2006 р.).

Претензії кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд АРК (95003, м. Сімферополь, вул. Р.Люксембург/ Річна, 29/11) постановою від 19.04.10 р. у справі №2-30/3824-2009 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру відносно Приватного підприємства "Бліс'С" (АРК, м. Сімферополь, вул. Севастопольська, б. 13, оф. 13, код у ЄДРПОУ 32316085). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Друзина Р. В. (ліцензія АВ №158309 від 19.10.2006 р.; адреса: 95014, м. Сімферополь, пров. Туристів 6).

Поправка до оголошення від 06.05.2010 р. № 82(4832) сторінка № 6. Розпорядником майна ТОВ «Аквамир-Крим» (97400, АР Крим, м. Євпаторія, вул. Інтернаціональна, 130, ЄДРПОУ — 35052995), призначено арбітражного керуючого Юрченко Д. Ю. (ліцензія АВ № 347142 від 30.07.07 р.), (95000, м. Сімферополь, с. Аграрне, вул. Наукова, 8, кв. 43).

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, Україна, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) від 27.04.2010 р. по справі № Б29/22-10 Товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «ДНСЗ» (49034, м. Дніпропетровськ, вул. Білостоцького, буд. 181; ЄДРПОУ 32816236; рах. № 26006300005251 в Дніпропетровській філії АКБ «Форум», МФО 306878, рах. № 260030900000010, № 26007090000061, № 26007090000073 в ДФ АКБ «Індустріалбанк», МФО 307189) визнано банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Дробот В. Є. (м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса, 22, к. 701; ліцензія АВ № 456649; ідентифікаційний номер 2589310253).

Постановою господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пр. Героїв ВВВ, 3-а) від 27.04.10 р. по справі № 21/54б визнано банкрутом Приватне підприємство «Універсал» (93113, м. Лисичанськ, пр-т Леніна, буд. 157, р/р 26005100442401 у філії ВАТ КБ «Надра» в м. Сєвєродонецьку Луганської області, МФО 304397, і/код 25358501, та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено ДПІ в м. Лисичанську, керівник Шишова Л. В. (код ЄДРПОУ 21764026, адреса: м. Лисичанськ, вул. Свердлова, 347).

Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 29.04.2010 р. по справі № Б24/108-10 ТОВ «Будтехносервіс» (код ЄДРПОУ 35607608; 49069, м. Дніпропетровськ, пр. Ілліча, буд. 17А, кв. 2) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ігор Ростиславович, т. (056) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158.

Господарський суд м. Києва (01030 м. Київ вул. Б. Хмельницького, 44-б) Постановою від 09.04.2010 р. по справі №50/623 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Торговий дім "Сатурн" код ЄДРПОУ 30550877, р/р.26005000494301 в ПАТ АКБ "Київ" м. Київ МФО 322498 , що знаходиться за адресою: 01030 м Київ вул. Б. Хмельницького , 31 і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Білика Юрія Миколайовича (ліцензія АВ №347249 від 12.10.2007 р.), адреса: 02068 м. Київ вул. А. Ахматової, 13-б кв 67.

Господарський суд м. Києва (01030 м. Київ вул. Б. Хмельницького, 44-б) Постановою від 09.04.2010 р. по справі №50/622 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Експотрейд" код ЄДРПОУ 30213515, р/р26009413093801 в ПАТ АКБ "Київ" м. Київ МФО 322498, що знаходиться за адресою: 01103 м. Київ вул. Кіквідзе, 13 і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Білика Юрія Миколайовича (ліцензія АВ №347249 від 12.10.2007 р.), адреса: 02068 м. Київ вул. А. Ахматової, 13-б кв 67.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 26.04.2010 р. по справі № 5/72б Товариство з обмеженою відповідальністю «С. В. Д.» (83054, м. Донецьк, Київський район, вул. Економічна, 34; код ЄДРПОУ 25324583, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура строком на 6 місяців, головою ліквідаційної комісії по справі призначено Безуглого Костянтина Юрійовича (юридична адреса: 84500, Донецька область, м. Артемівськ, вул. Сибірцева, 17/320; ідентифікаційний код 3129612758); контрактний тел. (0627) 44-86-82.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 23.04.2010 р. по справі № 26/134/10, суддя О. О. Юлдашев, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Фізичної особи-підприємця Попова Владислава Євгеновича (69120, м. Запоріжжя, вул. Вороніна, буд, 13, кв. 3, ідентифікаційний номер 2899600213, п/р 26008056120300 у відділенні № 395 АКІБ «УкрСиббанк», м. Запоріжжя).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петренко Андрія Сергійовича, ліцензія АВ № 456395 від 27.02.2009 р. (адреса: 69063, м. Запоріжжя, вул. Комсомольська, буд. 30, тел. (061) 764-56-97).

Вимоги кредиторів до банкрута приймаються до 23 червня 2010 року включно.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) Постановою від 29.04.2010 р. по справі № Б24/111-10 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «ТПК «ТРИ КИТА» (ЄДРПОУ 32264509, місцезнаходження: 50024, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, Військове містечко — 1, буд. 2-А, р/р 26067053500022 в ПАТ КБ «ПриватБанк», Кривий Ріг, МФО 305750). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Татаринову Юлію Вячеславівну (ліцензія АВ № 081099. Тел. (056) 7403254, адреса: 49082, м. Дніпропетровськ, вул. Рабкорівська, 47).

Про введення тарифів послуги МелоРінг в мережі life:)

ТОВ "Астеліт", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою life:), повідомляє про встановлення нових тарифів.

З 21 травня 2010 року встановлюється окрема плата за здійснення дзвінка на короткий номер 5050, послуги "МелоРінг". Дзвінок на номер 5050 тарифікується за тарифами наведеними в Таблиці № 1 починаючи з третьої хвилини. Дзвінки на номер 5050 тривалістю до трьох хвилин здійснюються в рахунок вартості стартових пакетів.

Таблиця №1

Вид транзакції	Тариф з ПДВ без ПФ	Тариф без ПДВ та ПФ	ПДВ	ПФ	Тариф з ПДВ та ПФ
Плата за здійснення дзвінка на короткий номер 5050, послуги "МелоРінг", стягується починаючи з третьої хвилини. Для тарифікації застосовується повна тарифна одиниця часу - 1 хвилина.	0,10	0,08	0,02	0,01	0,11

Послуга МелоРінг від life:) дозволяє замінити звичайний сигнал з'єднання на пісню, мелодію або жартівливі звукові ефекти. Ви можете обирати, який МелоРінг встановити - улюблений хіт, приколи або жартівливі висловлювання, щоб розважити тих, хто Вам телефонує, доки вони чекають на вашу відповідь.

Детальна інформація про тарифи, умови користування послугами, на: www.lifebox.com.ua, 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі life:)) або у пунктах продажу life:).

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А"

Постановою господарського суду Донецької області від 29.04.2010 р. у справі № 5/70б визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура спільного підприємства у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю «ІНФО», код ЄДРПОУ 13528079, юридична адреса: 83037, м. Донецьк, вул. Кірова, 145. Ліквідатором банкрута призначена арбітражний керуючий Харахаш Світлана Євгенівна, ліцензія: серія АВ № 470305.

Претензії приймаються протягом 30 днів з дати публікації оголошення за адресою: 83121, м. Донецьк, пр. Київський, 5/30.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) ухвалою від 16.04.2010 р. порушено провадження у справі № Б 24/107-10 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Дебют» (51200, м. Новомосковськ, вул. Волгоградська, буд. 120; код ЄДРПОУ 24244623, р/р 26005092200100 в ДОД «Райффайзен Банк Аваль», МФО 305653).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович (ліцензія АВ № 347153; т. (056) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Згідно до Рішення № 3 від 31.03.2010 р. засновника прийнято рішення щодо припинення діяльності Приватного підприємства «Вера» (98500, м. Алушта, вул. Леніна, 26, офіс 1-7; код ЄДРПОУ 30122135) шляхом його ліквідації.

Головою ліквідаційної комісії призначено арбітражного керуючого Єрьоменко Галину Володимирівну (ліцензія серії АВ № 307253 від 26.02.2007 р.), що мешкає за адресою: м. Сімферополь, пр. Перемоги, 76, кв. 155.

Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор Комунального підприємства "Зугресводоканал", повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються активи КП "Зугресводоканал", яке знаходиться за адресою: Донецька область, м. Зугрес, вул. Корнієнко, 1, а саме: 1. Автобус пасажирський ГАЗ - 5312, держ. № 19464 ЕВ, 1988р. початкова ціна продажу - 1051,56грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 52,58грн. 2. Легковий седан ГАЗ - 2410, держ. № 20858 ЕВ, 1988р. початкова ціна продажу - 4008,16грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 200,41грн. 3. Вантажний самоскид ЗИЛ-ММЗ 45021, держ. № АН 3897 АМ, 1983р. початкова ціна продажу - 854,64грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 42,73грн. 4. Цистерна асенізаторська ГАЗ - 5312, держ. № АН 5470 АС, 1989р. початкова ціна продажу - 1028,33грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 51,42грн. 5. Смоловарка, початкова ціна продажу - 54,96грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 2,75грн. 6. Зварювальний апарат "Искра 0410 ДЦ", початкова ціна продажу - 3941,71грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 197,09грн. 7. Зварювальний апарат, початкова ціна продажу - 237,95грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 11,90грн. 8. Механізована ємність для виготовлення розтвору, початкова ціна продажу - 86,91грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 4,35грн. 9. Свердлильний верстат, початкова ціна продажу - 655,90грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 32,80грн. 10. Деревообробний верстат, початкова ціна продажу - 102,53грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 5,13грн. 11. Трансформатор силовий, початкова ціна продажу - 78,75грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 3,94грн. 12. Таль електрична, початкова ціна продажу - 58,27грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 2,91грн. 13. Верстат горизонтально-фрезерний, початкова ціна продажу - 704,05грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 35,20грн. 14. Верстат гвинторізний-токарний, початкова ціна продажу - 826,63грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 41,33грн. 15. Компресор гаражний, початкова ціна продажу - 167,31грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 8,37грн. 16. Прилад для виявлення фенолу у воді, початкова ціна продажу - 935,02грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 46,75грн. 17. Рукав гофр., початкова ціна продажу - 940,01грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 47,00грн. 18. Задвіжка д 150 - 3 одиниці, початкова ціна продажу - 2456,31грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 122,82грн. 19. Задвіжка д 100 - 2 одиниці, початкова ціна продажу - 564,01грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 28,20грн. 20. Задвіжка д 50, початкова ціна продажу - 85,83грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 4,29грн. 21. Задвіжка ДУ-400, початкова ціна продажу - 1436,87грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 71,84рн. 22. Задвіжка ДУ- 100 - 2 одиниці, початкова ціна продажу - 250,11грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 12,51грн. 23. Задвижка ДУ- 400 - 2 одиниці, початкова ціна продажу - 1719,27грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 85,96грн. 24. Кирпіч красний - 6294 одиниці, початкова ціна продажу - 2218,53грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 110,93грн. 25. Вторичні відстійники - 3 одиниці, початкова ціна продажу - 4546,58грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 227,33грн. 26. Провід АПВ 1+50 - 374м., початкова ціна продажу - 1437,47грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 71,87грн. 27. Труба 219 к 8 - 1031,6кг., початкова ціна продажу - 1415,70грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 70,79грн. 28. Вантуз, початкова ціна продажу - 1031,13грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 51,56грн. 29. Щебінь - 1800,0куб.м., початкова ціна продажу - 57312,00грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 2865,60грн. З фіксованими умовами аукціону майна можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 27 календарних днів до 13.00год. 08 червня 2010р. включно. Аукціон відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 14 червня 2010р. об 11.00 год. на Донецькій товарної біржі за адресою: м. Донецьк, вул. Первомайська, 12. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором КП "Зугресводоканал". Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

УКРАЇНСЬКИЙ НДІ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КУРОРТОЛОГІЇ МОЗ УКРАЇНИ
ОГОЛОШУЄ
КОНКУРС
ДО АСПІРАНТУРИ ЗА ФАХОМ
«МЕДИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ФІЗІОТЕРАПІЯ ТА КУРОРТОЛОГІЯ»
з відривом та без відриву від виробництва.
За довідками звертатись до адміністрації інституту за адресою: 65014, м. Одеса, Лермонтовський пров., 6; телефон/факс 722-35-68.

Постановою Господарського суду АР Крим від 01 квітня 2010 р. (справа № 2-17/931-2009) сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «ім. Ю. А. Гагаріна» (96123, АР Крим, Джанкойський район, с. Єрмаково, вул. Гагаріна, б. 3, ЄДРПОУ 03760065) визнано банкрутом та у відношенні нього відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначений Швайкін В. В., який проживає: 95013, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Севастопольська, б. 41/2, кв. 4.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушено провадження у справі № 13/96-Б-10 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Катіон» (29016, м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 19; п/р 26000301011310 в Хмельницькому обласному управлінні ВАТ «Ощадбанк», МФО 315784; код ЄДРПОУ 054702884).

Розпорядником майна призначено Дейнеку Миколу Івановича (29000, м. Хмельницький, вул. Хотовицького, 8, кв. 120; ліцензія АВ № 347240 від 08.10.2007 р.).

Господарський суд Донецької області Постановою від 01.02.2010 р. по справі № 27/12Б визнав банкрутом Фермерське господарство «Лазуріт» м. Селидове, смт. Цукурине (Донецька область, м. Селидове смт. Цукурине, вул. Чапаєва, б. 12, кв. 2, ЄДРПОУ 34093297).

Постановою відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Карпенко Андрія Анатолійовича (ліцензія серія АВ № 307267 видана 24.02.2007 р.). Заяви кредиторів приймаються за адресою: 85400, Донецька обл., м. Селидове, вул. Дубініна, буд. 6.

УКРАЇНСЬКИЙ НДІ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА КУРОРТОЛОГІЇ МОЗ УКРАЇНИ
ОГОЛОШУЄ
КОНКУРС
ДО ДОКТОРАНТУРИ ЗА ФАХОМ
«МЕДИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ФІЗІОТЕРАПІЯ ТА КУРОРТОЛОГІЯ»
За довідками звертатись до адміністрації інституту за адресою: 65014, м. Одеса, Лермонтовський пров., 6; телефон/факс — 722-35-68.

Річний фінансовий звіт ПАТ «Промінвестбанку» за 2009 рік

ПАТ ПРОМІНВЕСТБАНК

Баланс на кінець дня 31 грудня 2009 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік (скориговано)
1	2	3	4	5
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	3	3 515 292	1 768 791
2	Кошти в інших банках	4	3 263 583	148 187
3	Кредити та заборгованість клієнтів	5	19 360 769	21 988 551
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж	6	746 999	400 698
5	Цінні папери в портфелі банку до погашення	7	-	-
6	Інвестиції в асоційовані компанії	8	127	16 349
7	Інвестиційна нерухомість	9	35 285	32 042
8	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		88 197	94 138
9	Відстрочений податковий актив	27	-	51 341
10	Основні засоби та нематеріальні активи	10	2 892 867	1 977 054
11	Інші фінансові активи	11	292 776	30 923
12	Інші активи	12	48 529	35 063
13	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	13	238	257
14	**Усього активів**		**30 244 662**	**26 543 394**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
15	Кошти банків	14	9 119 646	7 144 412
16	Кошти клієнтів	15	14 593 393	14 735 533
17	Боргові цінні папери, емітовані банком	16	34 050	172 239
18	Інші залучені кошти	17	-	279 250
19	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		1	90
20	Відстрочені податкові зобов'язання	27	520 079	335 890
21	Резерви за зобов'язаннями	18	350 100	37 377
22	Інші фінансові зобов'язання	19	193 254	164 636
23	Інші зобов'язання	20	17 101	1 118 794
24	**Усього зобов'язань**		**24 827 624**	**23 988 221**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
25	Статутний капітал	21	5 298 715	200 175
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		(2 933 047)	109 730
27	Резервні та інші фонди банку	22	3 051 370	2 245 268
	Усього власного капіталу та частка меншості		5 417 038	2 555 173
28	**Усього пасивів**		**30 244 662**	**26 543 394**

Звіт про фінансові результати за 2009 рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік (скориговано)
1	2	3	4	5
1	**Чистий процентний дохід**		**968 736**	**1 354 699**
1.1	Процентні доходи	23	3 763 301	3 441 703
1.2	Процентні витрати	23	(2 794 565)	(2 087 004)
2	Комісійні доходи	24	506 100	800 071
3	Комісійні витрати	24	(47 678)	(75 236)
4	Результат від торгівлі іноземною валютою		(78 036)	41 008
5	Прибуток, який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		3 677	-
6	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		3 127	-
7	Результат від переоцінки іноземної валюти		(21 853)	864 726
8	Резерв під заборгованість за кредитами	4, 5	(2 770 893)	(1 413 749)
9	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	6	(35 801)	(24 967)
10	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	6	72 055	74 559
11	Резерви за зобов'язаннями	19, 33	(320 823)	(33 305)
12	Інші операційні доходи	25	36 368	41 857
13	Адміністративні та інші операційні витрати	26	(1 242 309)	(1 486 007)
14	Дохід від участі в капіталі	8	(3)	2 162
15	**Прибуток/(збиток) до оподаткування**		**(2 927 333)**	**145 818**
16	Витрати на податок на прибуток	27	-	(37 388)
17	Прибуток/(збиток) після оподаткування		(2 927 333)	108 430
18	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	28	(16 017)	536
19	**Чистий прибуток/(збиток)**		**(2 943 350)**	**108 966**
20	Збиток на одну просту акцію	29	(10)	*
21	Скоригований чистий (збиток) на одну просту акцію*	29	(10)	*

* не заповнюється, оскільки до 13 серпня 2009 р. Банк був закритим акціонерним товариством

Звіт про власний капітал за 2009 рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал (примітка 21)	Резервні та інші фонди банку (примітка 22)	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок на 1 січня 2008 року		200 175	2 248 040	235 027	2 683 242
2	Цінні папери в портфелі банку на продаж:					
2.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	22	-	16 818	-	16 818
2.2	Продаж або втрати від зменшення корисності	22	-	(26 925)	-	(26 925)
3	Основні засоби та нематеріальні активи:					
3.1	Результат переоцінки (скориговано)	22	-	3 086	-	3 086
3.2	Реалізований результат переоцінки	22	-	(764)	764	0
4	Відстрочені податки (скориговано)	27	-	(7 341)	-	(7 341)
5	Чистий дохід / (збиток), що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу (скориговано)		-	(15 126)	764	(14 362)
6	Прибуток за рік (скориговано)		-	-	108 966	108 966
6.1	Розподіл прибутку до резервних та інших фондів банку		-	12 354	(12 354)	-
7	Усього доходів / (збитків), що визнані за рік (скориговано)		-	(2 772)	97 376	94 604
8	Власні акції, що викуплені в акціонерів:					
8.1	Викуплені	21	(953)	-	-	(953)
8.2	Продаж	21	953	-	-	953
9	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати	30	-	-	(222 673)	(222 673)
10	**Залишок на кінець дня 31 грудня 2008 року (скориговано)**		**200 175**	**2 245 268**	**109 730**	**2 555 173**
11	Цінні папери в портфелі банку на продаж:					
11.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	6	-	58 898	-	58 898
11.2	Продаж або втрати від зменшення корисності	6	-	(56 193)	-	(56 193)
12	Основні засоби та нематеріальні активи:					0
12.1	Результат переоцінки	10	-	939 500	-	939 500
12.2	Реалізований результат переоцінки	10	-	(688)	688	-
13	Відстрочені податки	27	-	(235 530)	-	(235 530)
14	Чистий дохід, що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу		-	705 987	688	706 675
15	Збиток за рік		-	-	(2 943 350)	(2 943 350)
15.1	Розподіл прибутку до резервних та інших фондів банку		-	100 115	(100 115)	-
16	Усього доходів/(збитків), що визнані за рік		-	806 102	(3 042 777)	(2 236 675)
17	Емісія акцій	21	5 098 540	-	-	5 098 540
18	Залишок на кінець дня 31 грудня 2009 року		**5 298 715**	**3 051 370**	**(2 933 047)**	**5 417 038**

Інформація до Звіту про власний капітал

(тис. грн.)

Найменування статті	2009 рік	2008 рік
Сума нарахованих та неотриманих доходів	963 343	287 923
Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(644 015)	(109 119)
Усього нарахованих доходів за мінусом резервів	**319 328**	**178 804**
Сума нарахованих та несплачених витрат	**601 582**	**170 041**
Сальдо між нарахованими доходами та витратами	361 761	117 882

Звіт про рух грошових коштів за 2009 рік (непрямий метод)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітка	2009 рік	2008 рік (скориговано)
1	2	3	4	5
	Грошові кошти від операційної діяльності:			
1	**Чистий прибуток/(збиток) за рік**		**(2 943 350)**	**108 966**
	Коригування для приведення суми чистого прибутку/(збитку) до суми грошових надходжень від операцій:			
2	Амортизація	10, 26	123 682	129 092
3	Чисте збільшення резервів за активами		2 837 029	1 442 478
4	Нараховані доходи		(768 619)	(287 922)
5	Нараховані витрати		384 406	170 041
6	Торговельний результат		-	(41 008)
7	Курсові різниці		21 853	-
8	Нарахований та відстрочений податок		-	(167 027)
9	Збиток від продажу інвестицій		16 020	76 316
10	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії		(69)	(2 162)
11	Амортизація дисконту і премії фінансових інструментів		21 859	(25 564)
12	Інший рух коштів, що не є грошовим		259 791	(865 608)
13	**Чистий грошовий прибуток/(збиток) до зміни операційних активів та зобов'язань**		**(47 398)**	**537 602**
	Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:			
14	Чистий (приріст)/зниження за коштами в інших банках		(3 313 947)	902 975
15	Чистий (приріст) /зниження за кредитами та заборгованістю клієнтам		940 235	(3 191 109)
16	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими активами		(134 189)	44 919
17	Чистий (приріст)/зниження за іншими активами		1 399	1 344
18	Чистий (приріст)/зниження за коштами інших банків		1 405 198	5 879 327
19	Чистий (приріст)/зниження за коштами клієнтів		(363 173)	(5 674 827)
20	Чистий (приріст)/зниження за борговими цінними паперами, що емітовані банком		(135 383)	(4 299)
21	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими зобов'язаннями		(3 485)	(163 093)
22	Чистий (приріст)/зниження за резервами під зобов'язання та відрахування та інші зобов'язання		(3 687)	1 134 317
23	**Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності/ (використані в операційній діяльності)**		**(1 654 430)**	**(532 844)**
	Грошові кошти від інвестиційної діяльності:			
24	Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж	6	(1 095 930)	(1 595 422)
25	Дохід від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж	6	627 320	1 536 126
26	Придбання основних засобів	10	(112 306)	(144 597)
27	Дохід від реалізації основних засобів		8 870	45 299
28	Придбання асоційованих компаній		-	-
29	Дохід від реалізації асоційованих компаній	8	2 000	-
30	Придбання інвестиційної нерухомості	9	(215)	(32 042)
31	Придбання нематеріальних активів	10	(836)	(7 598)
32	Дохід від вибуття нематеріальних активів		-	4
33	**Чисті грошові кошти, що використані в інвестиційній діяльності**		**(571 097)**	**(198 230)**
	Грошові кошти від фінансової діяльності:			
34	Отримані інші залучені кошти		-	842 152
35	Повернення інших залучених коштів		(260 968)	(562 902)
36	Емісія звичайних акцій		3 999 839	-
37	Інші внески акціонерів, окрім емісії акцій			-
38	Викуп власних акцій		-	(953)
39	Продаж власних акцій		-	953
40	Дивіденди виплачені		(61)	(222 024)
41	**Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності**		**3 738 810**	**57 226**
	Вплив змін обмінного курсу на грошові кошти та еквіваленти		41 583	-
42	**Чистий приплив (відплив) грошових коштів та їх еквівалентів**		**1 554 866**	**(673 848)**
43	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	3	**1 768 791**	**2 442 639**
44	**Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року**	3	**3 323 657**	**1 768 791**

Примітка 34. Потенційні зобов'язання банку

а) Станом на 1 січня 2010 року на розгляді в судах України знаходяться:
- 11 позовних заяв про повернення депозитних вкладів, потенційні зобов'язання Банку за якими складають 6 813,6 тис. грн.;
- 27 позовних заяв про стягнення з Банку не перерахованих Банком платежів клієнтів, потенційні зобов'язання Банку за якими складають 2 138,5 тис. грн.;
- 13 інших позовних заяв, потенційні зобов'язання Банку за якими складають 57 448,0 тис. грн.

б) Станом на 1 січня 2010 року на розгляді в судах України знаходяться дві справи за позовами Банку до податкових органів.
1) Справа про визнання недійсним податкового повідомлення-рішення в частині нарахування податкового зобов'язання у сумі 178 тис. грн. (в т.ч. основного платежу - 137 тис. грн. і штрафу - 41 тис. грн.).
Рішення апеляційної інстанції суду прийняте на користь Банку та вступило в законну силу. Органи податкової служби оскаржили таке рішення до Вищого Адміністративного суду. Касаційна скарга СДПІ у м. Києві по роботі з великими платниками податку розглянута Вищим Адміністративним судом України та залишена без задоволення, тобто Рішення прийнято на користь Банку.
2) Справа про визнання недійсними податкових повідомлень-рішень та рішень органів податкової служби в частині нарахування податкового зобов'язання на загальну суму 217 тис. грн., з них 145 тис. грн. податку на прибуток, 72 тис. грн. штрафу.
Рішенням окружного адміністративного суду м. Києва задоволено вимоги банку на загальну суму 191 тис. грн., з яких 127 тис. грн. основного платежу та 64 тис. грн. штрафу, в іншій частині відмовлено.
Банком та органами податкової служби подано апеляції в частині незадоволених позовних вимог.
Ймовірність виникнення податкових зобов'язань по цій справі у сумі 47 тис. грн. оцінюється як висока, у сумі 191 тис. грн. - як низька.
Фінансовий вплив податкових зобов'язань у разі повного незадоволення вимог Банку за двома справами оцінюється у 217 тис. грн.
Компенсація сум податкових зобов'язань у разі вибуття не передбачається.

в) зобов'язання з капітальних вкладень

Сума контрактних зобов'язань, пов'язаних із придбанням основних засобів та нематеріальних активів за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року становила 9 079 тис. грн. (31 грудня 2008 року - 20 235 тис. грн.).

Загальна сума майбутніх мінімальних орендних платежів, що будуть отримані за угодами суборенди - 3 тис. грн.

г) зобов'язання, що пов'язані з кредитуванням
Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористанні суми, призначенні для кредитування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику, банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від виконання позичальниками умов кредитних договорів. З точки зору кредитного ризику, таким зобов'язанням не притаманний додатковий ризик, так як у випадку погіршення фінансового стану позичальника, або існування інших факторів, які можуть негативно вплинути на спроможність позичальника погасити кредит, банк має право призупинити використання кредиту позичальником.

Таблиця 34.1. Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням.

Рядок	Найменування статті	Примітка	2009 рік	2008 рік
1	2	3	4	5
1	Зобов'язання з кредитування, що надані		212 480	1 028 625
2	Невикористані кредитні лінії		2 326 933	4 114 501
3	Експортні акредитиви		-	245 082
4	Імпортні акредитиви		1 490 777	2 026 483
5	Гарантії видані		267 461	718 788
6	Інше		1 435	2 309
7	**Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням**	18	**(347 527)**	**(34 797)**
8	**Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резерву**	32	**3 951 559**	**8 100 991**

Таблиця 34.2. Активи, надані в заставу.

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік: активи, надані в заставу	2009 рік: забезпечене зобов'язання	2008 рік: активи, надані в заставу	2008 рік: забезпечене зобов'язання
1	2	3	4	5	6	7
1	Основні засоби	10	1 355 169		1 889 029	-
2	Майнові права на кредити, надані клієнтам		5 581 657		6 357 138	-
3	Майнові права на розміщені міжбанківські кредити		939 812		35 317	-
4	Усього		**7 876 638**	**2 300 000**	**8 281 484**	**6 752 216**

"Основні засоби" та "Майнові права на кредити, надані клієнтам" надані в заставу під рефінансування Національного банку України.

е) Станом на 31 грудня 2009 року банк має обмеження щодо володіння активами, наданими в заставу Національному банку України за кредитами рефінансування, отриманими на підтримку ліквідності банку. Банком передано в заставу Національному банку України майнові права за кредитними договорами, укладеними з позичальниками банку, на загальну суму 5 581 657 тис. гривень.

Примітка 38 «Рахунки довірчого управління»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2009 рік	2008 рік	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	2	3	4	5
1	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	-	5 596	-5 596
2	Поточні рахунки банку-управителя з довірчого управління	2 696	87 872	-85 176
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	111 798	-	+111 798
4	Цінні папери в довірчому управлінні	-	-	-
5	Банківські метали в довірчому управлінні	-	-	-
6	Інші активи в довірчому управлінні	22	22	-
7	Витрати за операціями довірчого управління	-	-	-
8	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	-	-	-
9	Усього за активними рахунками довірчого управління	**114 516**	**93 490**	**+21 026**
10	Фонди банківського управління	114 494	93 468	+21 026
11	Рахунки установників	22	22	-
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	-	-
13	Доходи від операцій довірчого управління	-	-	-
14	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	**114 516**	**93 490**	**+21 026**

Фінансова звітність та аудиторський висновок ТОВ аудиторської компанії "Ернст енд Янг" (сертифікат Аудитора банків № 0131, виданий за рішенням Аудиторської палати України від 24.12.2009 р. № 209/3) у повному обсязі розташовані на офіційному сайті банку www.pib.com.ua

Голова Правління банку **В.В. Башкіров**

Головний бухгалтер **Г.В. Корнюк**

Річна фінансова звітність ВАТ "Кредитпромбанк" за 2009 рік

Баланс станом на 31 грудня 2009 року

(в тисячах українських гривень)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	4	1 707 327	1 466 571
2	Кошти в інших банках	5	99 805	89 442
3	Похідні фінансові активи	6	311	447
4	Кредити та заборгованість клієнтів	7	10 383 286	11 363 339
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	8	748 077	1 141 399
6	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	9	9 426	4 335
7	Відстрочений податковий актив		34 642	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	10	240 102	278 265
9	Інші фінансові активи	11	336 020	65 180
10	Інші активи	12	30 853	37 152
11	**Усього активів**		**13 589 849**	**14 446 130**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
12	Кошти банків	13	4 035 102	3 356 923
13	Похідні фінансові зобов'язання	6	9 887	7 011
14	Кошти клієнтів	14	3 910 709	5 278 773
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	15	893 488	1 308 140
16	Інші залучені кошти	16	2 510 449	2 515 061
17	Відстрочені податкові зобов'язання	9		45 646
18	Резерви за зобов'язаннями	17	562	1 263
19	Інші фінансові зобов'язання	18	195 874	42 803
20	Інші зобов'язання	19	525 120	41 632
21	Субординований борг	20	245 051	236 303
22	**Усього зобов'язань**		**12 326 242**	**12 833 555**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
23	Статутний капітал	21	1 351 061	1 351 061
24	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		(270 103)	(6 325)
25	Резервні та інші фонди банку	22	182 649	267 839
26	Чисті активи, що належать акціонерам		1 263 607	1 612 575
27	**Усього власного капіталу**		**1 263 607**	**1 612 575**
28	**Усього пасивів**		**13 589 849**	**14 446 130**

Звіт про фінансові результати за 2009 рік

(в тисячах українських гривень)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік
1	Чистий процентний дохід/ (Чисті процентні витрати)		631 469	564 068
1.1	Процентні доходи	23	1 967 206	1 679 605
1.2	Процентні витрати	23	(1 335 737)	(1 115 537)
2	Комісійні доходи	24	119 348	78 884
3	Комісійні витрати	24	(9 251)	(13 965)
4	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку			4 530
5	Результат від операцій з похідними фінансовими інструментами	25	(2 009)	(2 218)
6	Результат від торгівлі іноземною валютою		(23 124)	20 896
7	Результат від переоцінки іноземної валюти		7 063	264 969
8	Резерв під заборгованість за активами	5,7,11	(779 811)	(504 733)
9	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		9 756	3 681
10	Резерви за зобов'язаннями	17,33	701	2 654
11	Інші операційні доходи	26	52 228	13 797
12	Доходи / (витрати) від дострокового погашення заборгованості		38 208	
13	Адміністративні та інші операційні витрати	27	(391 706)	(430 562)
14	**Прибуток/(збиток) до оподаткування**		**(347 128)**	**2 001**
15	Витрати на податок на прибуток	28	80 841	(4 832)
16	Прибуток/(збиток) після оподаткування		(266 287)	(2 831)
17	**Чистий прибуток/(збиток)**		**(266 287)**	**(2 831)**
18	Чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	29	(1.97)	(0.03)
19	Скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію	29	(1.97)	(0.03)

Звіт про рух грошових коштів за 2009 рік

(в тисячах українських гривень)

Рядок	Найменування статті	Примітка	2009 рік	2008 рік
	Грошові кошти від операційної діяльності			
1	Процентні доходи, що отримані		1 455 304	1 495 043
2	Процентні витрати, що сплачені		(1 351 679)	(1 062 128)
3	Комісійні доходи, що отримані		119 348	106 491
4	Комісійні витрати, що сплачені	24	(9 251)	(13 965)
5	Доходи, що отримані за операціями з торговими цінними паперами			4 530
6	Доходи, що отримані за операціями з фінансовими похідними інструментами	25	1 002	4 346
7	Доходи, що отримані за операціями з іноземною валютою		(24 277)	84 630
8	Інші отримані операційні доходи		52 481	13 474
9	Виплати на утримання персоналу		(171 186)	(197 625)
10	Сплачені адміністративні та інші операційні витрати		(168 553)	(185 681)
11	Сплачений податок на прибуток		(5 091)	(6 276)
12	**Чистий грошовий прибуток/(збиток) до зміни операційних активів та зобов'язань**		**(101 902)**	**242 839**
	Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
13	Чистий (приріст)/зниження за торговими цінними паперами			
14	Чистий (приріст)/зниження за коштами в інших банках		(18 187)	1 634 860
15	Чистий (приріст)/зниження за кредитами та заборгованістю клієнтам		753 080	(915 869)
16	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими активами		(109 976)	13 999
17	Чистий (приріст)/зниження за іншими активами		9 608	1 113
18	Чистий (приріст)/зниження за коштами інших банків		594 067	(518 008)
19	Чистий (приріст)/зниження за коштами клієнтів		(1 378 205)	291 658
20	Чистий (приріст)/зниження за борговими цінними паперами, що емітовані банком		(342 462)	(373 235)
21	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими зобов'язаннями		75 973	3 686
	Інші зобов'язання		481 870	(54 026)
22	**Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності/ (використані в операційній діяльності)**		**65 768**	**84 178**
	Грошові кошти від інвестиційної діяльності			
23	Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж	8.4	(454 545)	(3 308 226)
24	Реалізація цінних паперів у портфелі банку на продаж	8.4	806 056	3 097 861
25	Придбання основних засобів	10	(20 835)	(50 378)
26	Вибуття основних засобів	10	6 416	3 225
27	**Чисті грошові кошти, що отримані від інвестиційної діяльності/ (використані в інвестиційної діяльності)**		**337 092**	**(257 518)**
	Грошові кошти від фінансової діяльності			
28	Отримані інші залучені кошти		41 426	1 243 895
29	Повернення інших залучених коштів		(130 570)	(1 600 026)
30	Отримання субординованого боргу			
31	Емісія простих акцій	21		500 000
32	**Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності/ (використані у фінансовій діяльності)**		**(89 144)**	**143 869**
33	Вплив не грошових змін на грошові кошти та їх еквіваленти		28 942	65 697
33.1	обмінного курсу		32 201	64 456
33.2	різниці між нарахованими та сплаченими відсотками		(532)	328
33.3	сформованих резервів		(2 727)	913
34	**Чистий приплив/(відплив) грошових коштів та їх еквівалентів**		**240 756**	**279 065**
35	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	**4.1**	**1 466 571**	**1 187 506**
36	**Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року**	**4.1**	**1 707 327**	**1 466 571**

Звіт про сукупний дохід за 2009 рік

(в тисячах українських гривень)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009	2008
1	**Прибуток за рік**		**(266 287)**	**(2 831)**
	Інший сукупний дохід			
2.1	Доходи / (витрати) за операціями з цінними паперами в портфелі на продаж	8	(80 134)	(18 011)
2.1.1	нереалізований результат	8	(75 133)	(19 366)
2.1.2	реалізований результат	8	(5 001)	1 355
2.2	Переоцінка основних засобів	10,22	(1 994)	25 045
2.3	Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу	22,28	(553)	(1 758)
2	Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податків		(82 681)	5 276
3	**Усього сукупний дохід за рік**		**(348 968)**	**2 445**
	що припадає на:			
3.1	-акціонерів банку		(348 968)	2 445

Примітка 38 «Рахунки довірчого управління»

(в тисячах українських гривень)

Рядок	Найменування статті	2009 рік	2008 рік	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	13 440	10 321	+3 119
2	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	261 948	283 825	-21 877
	Усього за активними рахунками довірчого управління	275 388	294 146	-18 758
3	Фонди банківського управління	275 388	294 146	-18 758
	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	275 388	294 146	-18 758

Голова Правління **В.Д.Леонідов**

Головний бухгалтер **С.М.Міщенко**

Річна фінансова звітність за 2009 рік в повному обсязі на сайті : http://kreditprombank.com/upload/content/383/annual_report_2009u.pdf

Звіт про власний капітал за 2009 рік

(в тисячах українських гривень)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Належить акціонерам материнського банку: статутний капітал (примітка 21)	резервні та інші фонди банку (примітка 22)	нерозподілений прибуток	усього	Частка меншості	Усього власного капіталу
1	**Залишок на 1 січня 2008 року**		**851 061**	**239 697**	**28 298**	**1 119 056**		**1 119 056**
2	**Скоригований залишок на 1 січня 2008 року**		**851 061**	**239 697**	**19 372**	**1 110 130**		**1 110 130**
2.1.	Зміна облікової політики				(8 926)	(8 926)		(8 926)
3	Цінні папери в портфелі банку на продаж							
3.1	Результат переоцінки їх до справедливої вартості	8		(18 011)		(18 011)		(18 011)
4	Основні засоби та нематеріальні активи							
4.1	Результат переоцінки їх до справедливої вартості	10		25 045		25 045		25 045
4.2	Реалізований результат переоцінки	22		(5 432)	5 432			
5	Відстрочені податки	28		(1 758)		(1 758)		(1 758)
6	Рух коштів загальних резервів та фондів банку, що створені за рахунок прибутку			28 298	(28 298)			
7	Прибуток/(збиток) за рік				3 538	3 538		3 538
8	Емісія акцій	21	500 000			500 000		500 000
9	**Залишок на кінець дня 31 грудня 2008 року (залишок на 1 січня 2009 року)**		**1 351 061**	**267 839**	**44**	**1 618 944**		**1 618 944**
10	**Скоригований залишок на початок 2009 року**		**1 351 061**	**267 839**	**(6 325)**	**1 612 575**		**1 612 575**
10.1	Зміна облікової політики				(6 369)	(6 369)		(6 369)
10.2	Виправлення помилок							
11	Цінні папери в портфелі банку на продаж:							
11.1	Результати переоцінки до їх справедливої вартості	8		(80 134)		(80 134)		(80 134)
12	Основні засоби та нематеріальні активи:							
12.1	Результат переоцінки	10		(1 994)		(1 994)		(1 994)
12.2	Реалізований результат переоцінки	22		(2 553)	2 553			
13	Відстрочені податки	28		(553)		(553)		(553)
14	Рух коштів загальних резервів та фондів банку, що створені за рахунок прибутку			44	(44)			
15	Прибуток/(збиток) за рік				(266 287)	(266 287)		(266 287)
16	**Залишок на кінець дня 31 грудня 2009 року**		**1 351 061**	**182 649**	**(270 103)**	**1 263 607**		**1 263 607**

Сума нарахованих, але неотриманих доходів, яка є складовою частиною залишку балансових рахунків 5030, 5031, 5040, 5041 станом на 31 грудня 2009 року - 748 326 тис. грн. (станом на 31 грудня 2008 року - 262 715 тис.грн.)
Сума нарахованих, але неотриманих витрат, яка є складовою частиною залишку балансових рахунків 5030, 5031, 5040, 5041 станом на 31 грудня 2009 року - (195 527) тис. грн. (станом на 31 грудня 2008 року - (235 710) тис.грн.)
Сальдо нарахованих доходів (витрат) станом на 31 грудня 2009 року - 552 799 тис. грн. (станом на 31 грудня 2008 року - 27 005 тис. грн.)

Примітка 33. Потенційні зобов'язання банку

Юридичні аспекти
У ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Банк вважає, що остаточний розмір зобов'язань, що може виникнути внаслідок судових процесів та спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Банку. Банк також не має обтяжливих контрактів, що можуть мати потенційний суттєвий вплив на відтік грошових коштів в майбутньому, тому резерви за юридичними ризиками Банком не визнавалися.

Податкові та інші регуляторні наслідки
Банк вважає, що він дотримується виваженого тлумачення існуючого законодавства, і позиція Банку стосовно податкових та валютних питань буде підтримана. Банк отримує додаткові консультації та враховує в роботі позицію податкових органів щодо окремих питань оподаткування. Враховуючи ці факти та те, що на цей час неможливо визначити, наскільки донарахування податків є вірогідним та чітко розрахувати суму потенційних збитків, станом на звітну дату Банк не визнавав резерви за податковими ризиками.

Зобов'язання капітального характеру
Станом на кінець дня 31 грудня 2009 р. Банк не мав потенційних зобов'язань з придбання основних засобів та нематеріальних активів, інших зобов'язань капітального характеру на реконструкцію об'єктів нерухомості. У зв'язку з цим Банк не створював резерви під потенційні витрати капітального характеру.

Зобов'язання оперативного лізингу (оренди)
Станом на кінець дня 31 грудня 2009 р. Банк (орендатор) не мав майбутніх мінімальних орендних платежів за договорами невідмовної оренди та не створював резерви під потенційні зобов'язання з оренди.

Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням
Загальна сума заборгованості за гарантіями, акредитивами і невикористаними кредитними лініями не обов'язково становить собою майбутні грошові вимоги, оскільки є можливим закінчення строку їх дії або відміна вказаних зобов'язань без надання позичальнику коштів.
Зобов'язання з кредитування є забезпеченнями щодо надання коштів клієнтам в кредит у міру надходження заявок. В цілому ці зобов'язання (невикористана частина сум) є безвідкличними, тому потенційно Банк наражається на ризики понесення збитків в сумі, що дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Разом з цим вірогідна сума збитків є меншою від загальної суми невикористаних зобов'язань, оскільки більша їх частина залежить від виконання клієнтами певних вимог до кредитоспроможності та залежить від залишкового строку погашення зобов'язання (короткострокові зобов'язання мають менший рівень кредитного ризику).
Гарантії та гарантійні акредитиви- це безвідкличні зобов'язання Банку щодо виконання платежів у разі невиконання клієнтом його зобов'язань перед третіми сторонами та мають такий же рівень кредитного ризику як і кредити. Якщо документарні акредитиви, які є письмовими зобов'язаннями Банку від імені клієнтів виконувати певні виплати в межах чітко визначеної суми при виконанні певних умов, забезпечені відповідними грошовими депозитами, Банк має менший ризик, ніж пряме кредитування.

Таблиця 33.1. Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітка	2009 рік	2008 рік
1	2	3	4	5
1	Зобов'язання з кредитування, що надані		26 894	133 763
2	Невикористані кредитні лінії		35 142	40 633
3	Акредитиви		1 027	20 470
4	Гарантії видані		37 598	76 311
5	Авалювання векселів		1 627	1 627
6	Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	17	(562)	(1 263)
7	Мінус грошові кошти отримані як покриття під акредитиви і гарантії			(670)
8	Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резервів		101 726	270 871

Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року сума резервів за зобов'язаннями кредитного характеру (701) тис. грн. відповідає сумі, що відображена в звіті про прибутки та збитки (у 2008 р.- (2 654) тис. грн.

Активи, надані в заставу
Станом на кінець дня 31 грудня 2009 р. Банк має такі активи, що надані в заставу в якості забезпечення:

Таблиця 33.2. Активи, надані в заставу

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік: активи, надані в заставу	2009 рік: забезпечене зобов'язання	2008 рік: активи, надані в заставу	2008 рік: забезпечене зобов'язання
1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	8,13	154 020	155 538	35 000	27 000
2	Майнові права на грошові кошти	4,5,7,13,16	3 779 025	2 519 798	1 589 266	1 107 143
3	Основні засоби	10,13	138 414	92 500		
4	Усього		4 071 459	2 767 836	1 624 266	1 134 143

Станом на кінець дня 31 грудня 2009 р. балансова вартість активів Банку у заставі, щодо яких немає ніяких обмежень, складає суму 37 737 тис. грн. та щодо яких передбачені обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням, складає суму 4 033 722 тис. грн., а саме:
обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням, включаючи перезаставу- 3 895 308 тис. грн.;
- обмеження, пов'язані з користуванням та розпорядженням (право перезастави) - 138 414 тис. грн.
Виконання особливих умов
Банк є стороною різних договорів з іншими кредитними установами, які містять умови щодо фінансових показників діяльності та загальної структури ризиків Банку. Згідно з цими умовами Банк повинен підтримувати мінімальний міжнародний показник достатності капіталу, визначений з урахуванням ризиків, на рівні 12%, обмежити максимальний розмір кредитного ризику на одного позичальника та дотримуватися певного рівня операційної діяльності. Ці фінансові зобов'язання можуть обмежити здатність Банку впроваджувати певні бізнес- стратегії та здійснювати інші суттєві операції в майбутньому.

Голова Правління **В.Д.Леонідов**

Головний бухгалтер **С.М.Міщенко**

ВИСНОВОК НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам ВАТ "Кредитпромбанк"
Правлінню ВАТ "Кредитпромбанк"

Ми провели аудиторську перевірку фінансових звітів ВАТ "Кредитпромбанк" (далі - Банк), що містить Баланс станом на 31 грудня 2009 року (включно), Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про сукупні доходи, Звіт про власний капітал за рік, який закінчився на зазначену дату, опис важливих аспектів облікової політики та інші пояснювальні примітки.

Відповідальність управлінського персоналу
Управлінський персонал несе відповідальність за підготовку та достовірне надання цих фінансових звітів у відповідності до вимог чинного законодавства України та вимог Національного Банку України стосовно бухгалтерського обліку та звітності в комерційних банках України. Відповідальність управлінського персоналу охоплює: розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного надання фінансових звітів, які не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки; вибір та застосування відповідної облікової політики, а також облікових оцінок, які відповідають обставинам.

Відповідальність аудитора
Нашою відповідальністю є надання висновку щодо цих фінансових звітів на основі результатів нашої аудиторської перевірки. Ми провели аудиторську перевірку у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиторської перевірки для отримання достатньої впевненості, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень.
Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансових звітах. Відбір процедур залежить від судження аудитора. До таких процедур входить і оцінка ризиків суттєвих викривлень фінансових звітів внаслідок шахрайства або помилок. При проведенні оцінки цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються підготовки та достовірного надання фінансових звітів, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит містить також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального надання фінансових звітів. Ми вважаємо, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висновок

На думку аудитора, подана нижче фінансова звітність достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ВАТ "Кредитпромбанк" станом на 31 грудня 2009 року, а також фінансові результати та рух грошових коштів за 2009 рік у відповідності до застосованої концептуальної основи фінансової звітності, зокрема, національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та вимог нормативно- правових актів Національного банку України, адаптованих до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Не висловлюючи застережень до нашого висновку в цілому, ми звертаємо Вашу увагу на той факт, що на даний час неможливо з будь-якою мірою впевненості передбачити майбутні зміни економічної ситуації в Україні в зв'язку з наслідками політичної та фінансової кризи та їх потенційний вплив на банківський сектор загалом, а також на активи та діяльність Банку окремо.

Генеральний директор **Петрович В. В.**
ТОВ "Українська аудиторська служба", аудитор
(Сертифікат аудитора банків №0037, виданий рішенням АПУ №207/2 від 29.10.2009 р. чинний до 01 січня 2015 р. Свідоцтво про внесення в реєстр аудиторів банків НБУ №0000016 від 30.08.2007 р., чинне до 01 січня 2015 року)
15 березня 2010 р.

ПОСИДЕНЬКИ

№ 85 (4835) СЕРЕДА, 12 ТРАВНЯ 2010



Сьогодні в Україні переважно хмарно, місцями короткочасні дощі, грози, град. Вітер південно–східний, північно–східний 5—10 м/с, під час гроз шквали 15—20 м/с. Температура вночі 10—15 градусів тепла, вдень 20—25, на заході місцями 17—19 тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 12 ТРАВНЯ

996. У Києві освячено Десятинну церкву — перший камінний храм на Русі. **1815.** На Одещині народився мовознавець Віктор Григорович. Один з основоположників слов'янської філології в Росії. **1820.** Народилася Флоренс Найтінгейл, сестра милосердя з Великобританії. Яскраво проявила себе під час Кримської війни, доглядаючи за пораненими. Встановлено міжнародну медаль її імені. **1930.** Утворено спілку письменників Західної України "Гроно". **1935.** Помер польський державний діяч Юзеф Пілсудський, творець незалежності своєї країни. Свого часу навчався в Харківському університеті. **1944.** Крим повністю визволено від гітлерівців. **1975.** Помер двічі Герой Радянського Союзу танкіст Іван Бойко.

ФЕНОМЕН

Невідомий звір знову дав про себе знати

Кілька місяців тому ми вже повідомляли про те, що в селі П'ятигори Здолбунівського району на жінку, яка поверталася у вечірній час з роботи додому, напав невідомий звір. Вона втратила свідомість та отримала шок від побаченого. Через півтори години її непритомною знайшли місцеві жителі. Потерпілу доправили до лікарні на обстеження, адже від сильного переляку вона не могла ходити. Крім того, люди розповідали, що цей звір душить домашніх тварин та випиває їхню кров. Щоб не допустити таких випадків, у Здолбунові було створено дві пересувні групи із числа працівників райвідділу міліції, ГУ МНС України в Рівненській області та громадськості, які проводили оперативно-розшукові заходи в населених пунктах Здолбунівського району та навколо них. Однак поки що марно.

Тим часом невідомий звір знову дав про себе знати в ніч з 16 на 17 квітня, але цього разу вже в селі Зоря Рівненського району. **Як повідомили у ЦЗГ УМВСУ у Рівненській області,** до райвідділу міліції надійшло чотири заяви від мешканців Зорі про те, що в їхніх господарствах невідомий звір подушив індиків, курей та кролів. Загалом того дня було зафіксовано 13 мертвих кроликів, сім курей та чотири індики.

Як поінформували в регіональній державній лабораторії головного управління ветеринарної медицини в Рівненській області, інфекційні та незаразні захворювання в мертвих домашніх тварин виключені. Проте, як показав розтин живності, є численні травми грудної клітини із множинними переломами ребер, травми життєво важливих органів (серця, легень, печінки), численні гематоми, крововиливи в передній ділянці тіла та потиличної області голови, прокуси діаметром 3—4 міліметри по тілу та шиї. Ці травми є несумісними з життям тварин. Фахівці стверджують, що ці травми завдав хижак. Між іншим, під час розтину кров у цих тварин була.



Але дехто припускає, що це справа рук людини із хворою психікою. Зрештою, серед людей з цього приводу поширюватимуться різні чутки доти, поки не буде знайдено справжнього винуватця такого неподобства.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото з сайта www.senav.net

На Закарпатті — сезон полювання на жаб. До першої грози

РЕПОРТАЖ

Жителів невеликого села Тур'ї–Ремети Перечинського району на Закарпатті називають жаблярами. Лише тут і один раз на рік — коли кілька днів поспіль світить тепле весняне сонце — ловлять і їдять жаб. Виловлюють у старому руслі річки Турички. Рецептами користуються французькими та українськими. Тутешні мешканці навіть заморожують собі делікатесне м'ясо й ласують ним узимку. Спосіб приготування страв із жаб'ячого м'яса простий і традиційно український: готують цих земноводних, як звичайні відбивні й котлети. Та є ще один французький спосіб, яким поділилися з українськими друзями французи, котрі мають бізнес на Закарпатті.



Смажені жаб'ячі ніжки мають дуже апетитний вигляд, а на смак — подібні до курячого м'яса.

А вже тур'яреметівець Тарас Воротяк розповів нам: «Починаємо смажити, щойно жаби трохи побіліють. Додаємо спеції, суміш прованських трав і в кінці приготування кладемо трохи сметани та розведеного в теплій воді борошна — щоб утворився соус». За словами Тараса, сезон відловлювання починається з першими весняними теплими днями з кількох причин. Поперше, зараз жаби прокидаються від сплячки, відкладають ікру й виповзають погрітися. А ще тому, що в цей час легко відділити шкіру жаби від м'яса. В нас кажуть, що споживати жаб можна тільки до першої грози. Оскільки перша гроза поливає тутешні гори десь у другій половині квітня, то саме посеред весни настає той момент, коли у жаби вже приростає шкіра до м'яса. Оскільки жаби всю зиму провели в землі, то зараз у них дуже чисте м'ясо й воно легко відділяється. Це одна з причин. Інша — жаби поки ще нічого не їдять. До того ж ми абсолютно не завдаємо природі ніякої відчутної екологічної шкоди, бо жаби вже віднерестилися. А ті, які віддали себе заради нашого гурманства — ну, таке життя».

Кандидат соціологічних наук Ужгородського національного університету, завідувач кафедри туризму Федір Шандор тримає спеціальний сачок для відлову.

— Цій традиції — два століття. Звичай споживати жаб у закарпатське село завезли французи на початку XIX століття, — каже завідувач кафедри туризму Ужгородського національного університету Федір Шандор. — У 1816 році відбулася битва під Ватерлоо. Звичайно, країни-переможниці (Росія, Пруссія, Австрія, Британія) вирішили з Франції забрати цвіт нації — офіцерів наполеонівської армії, які могли знову організовувати бунти і виступати проти повернення королівської династії. Отже, французів відселили: Росія — в Сибір, Пруссія — в Померанію, а Британія — у Шотландію. А найбільш віддаленим місцем у Австрійській імперії тоді вважали Карпатські гори. Тож тут, недалеко від Ужгорода, французів і поселили...

Легенда донесла до наших днів і таке: дослідник-кухар, учень знаменитого Огюста Ескоф'є, привіз сюди й «породистих» жаб із далекої Франції, а тут їх схрестив з місцевими. Цей новий вид «імпортної» породи земноводних живе й розмножується лише в болотах і заростях старого русла річки Турички. М'ясо звідси найсмачніше. Його залюбки закуповують відомі ужгородські й перечинські та навколишні ресторани й модерні колиби-кав'ярні. Бо ж, стверджують гурмани, приготовані жаб'ячі лапки не просто багаті на вітаміни й мікроелементи, а й різко підвищують чоловічу потенцію та подовжують вік... Знають французи смак життя!..

Усі, хто споживав м'ясо жаб, кажуть, що схоже воно на курятину. Цим делікатесом мешканці села Тур'ї-Ремети залюбки пригощають гостей, але завжди наголошують, що займаються відловлюванням жаб не для бізнесу, а заради того, щоб відчути себе гурманами.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Фото автора.

Дивний екіпаж

КОНКУРС: РОЗПОВІМ ІСТОРІЮ

Ця незвичайна фронтова пригода сталася з Євгеном Івановичем Ляшенком, уродженцем села Крупець, Шосткинського району Сумської області. Він пішов на фронт тільки-но йому виповнилося 17 років, воював у піхоті, був кулеметником. Євгена Івановича вже немає серед живих, та цю історію часто переповідають його рідні та односельці, кожного разу, немов уперше, дивуючись людській силі духу та волі до життя.

Рота, де Євген Ляшенко був кулеметником, одержала наказ перекрити дорогу, по якій відступав противник. Неподалік від білоруського села, де закріпилися фашисти, через ліс проходила дорога, по якій ворог поспішав перевезти награбоване. Виконати наказ відразу не вдалося — гітлерівці вели шалений рушнично-кулеметний вогонь, з-за лісу били їх міномети та артилерія. В роті були значні втрати. Під час нічної атаки поранило і Євгена, та, пересилюючи біль, він залишався у строю. Скручений у джгут, бинт потонув у напухлій правій нозі, яку він ледве відчував, а з рани все сочилась і сочилась кров.

Настав другий день. Стояла неймовірна спека. Їдким димом чадили згарища. А бій ні на хвилину не затихав, фашисти вперто чинили опір.

Несподівано над лісом з'явились радянські літаки. Здригнулася земля від скинутих на ворога бомб. Від радощів втома і біль ніби заніміли, і кулеметники почали готуватися до нової атаки. Відчуваючи свою загибель, фашисти контратакували позиції роти, і запеклий біль розгорівся з новою силою. Він вибухів стояв суцільний вогняний шквал. У цей момент розривна куля потрапила в ліву ногу Євгенові. Мов свинцем налилось все тіло, і боєць вирішив найти прихисток у воронці від снаряда. Ледве доповз до неї, а, опинившись там, зустрів віч-на-віч... з фашистом.

«Пристрелить», — блискавкою майнула думка. І, немов у калейдоскопі, пронеслось в уяві юнака все його коротке життя: рідне місто Шостка на Сумщині, мати і батько, які бажали йому вижити, проводжаючи на війну. Але в Євгена було молоде й сильне серце, яке просто не могло піддатися страху. Воно тільки частіше забилося, а біль вгамувався ненавистю до ворога. Піднявшись на ліктях, він жестом автомата наказав гітлерівцю кинути зброю. І той підкорився, дивлячись на Євгена великими переляканими очима. Боєць відчув, що сильніший за ворога. Одразу ж наказав німцю нагнутися, і, зібравши останні сили, заліз на його широку спину.

«Гітлер капут!», — безперервно повторював фашист. Підкоряючись наказові радянського бійця, німець обхопив його за оніміли ноги і поніс у вказаному напрямку. В свідомості пораненого час від часу зникав шум бою, і він уже не відчував у своєму тілі болю, але з останніх сил тримався, оскільки не хотів, щоб цим скористався ворог. З наших позицій помітили цей дивний «екіпаж» і вчасно прийшли на допомогу.

Свідомість до Євгена Ляшенка повернулась лише через кілька днів у госпіталі.

Олена ГУЩА.

с. Миронівка
Шосткинського району
Сумської області.



Мал. Миколи КАПУСТИ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 16881

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

